

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA VIJEĆA (EU) 2021/2085

od 19. studenoga 2021.

o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 187. i članak 188. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Kako bi se postigao najveći mogući učinak financiranja sredstvima Unije i najučinkovitiji doprinos ciljevima politike Unije, Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ („Uredba o programu Obzor Europa”) uspostavljen je okvir politika i pravni okvir za europska partnerstva s partnerima iz privatnog ili javnog sektora. Europska partnerstva ključan su element politike Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa („program Obzor Europa”). Osmišljena su radi ostvarenja prioriteta Unije određenih u programu Obzor Europa i jasnog učinka za Uniju i njezine građane, što je moguće učinkovite postići u partnerstvu, putem zajedničke strateške vizije na koju se obvezuju partneri, a ne samo Unija.
- (2) Prije svega europska partnerstva u stupu „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” u okviru programa Obzor Europa imaju važnu ulogu u postizanju strateških ciljeva kao što je ubrzavanje tranzicija prema ostvarenju ciljeva održivog razvoja i zelene i digitalne Europe te bi trebala doprinijeti oporavku od dosad nezabilježene krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Europska partnerstva bave se složenim prekograničnim izazovima koji iziskuju cjelovit pristup. Ona omogućuju uklanjanje transformacijskih, sustavnih i tržišnih nedostataka opisanih u procjenama učinka priloženima ovoj Uredbi okupljanjem širokog raspona sudionika diljem lanaca vrijednosti i ekosustava kako bi radili na zajedničkoj viziji i prenijeli je u konkretne planove i koordiniranu provedbu aktivnosti. Osim toga, omogućuju usmjeravanje napora i resursa na zajedničke prioritete kako bi se prevladali složeni izazovi.

⁽¹⁾ Mišljenje od 21. listopada 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ SL C 341, 24.8.2021., str. 29.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

- (3) Kako bi se ostvarili prioriteta i učinak, trebalo bi razvijati europska partnerstva širokim uključivanjem relevantnih dionika u cijeloj Europi, uključujući industriju, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini te organizacije civilnog društva kao što su zaklade koje podupiru ili provode istraživanja i inovacije. Ona bi trebala biti i jedna od mjera za jačanje suradnje između partnera iz privatnog ili javnog sektora na međunarodnoj razini, među ostalim udruživanjem istraživačkih i inovacijskih programa s prekograničnim ulaganjima u istraživanja i inovacije koji donose obostrane koristi za ljude i poduzeća, pri čemu treba osigurati da Unija može očuvati svoje interese u strateškim područjima.
- (4) Međuevaluacija programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ pokazala je da je s vremenom uveden opsežan repertoar instrumenata i inicijativa za partnerstvo te da u okviru navedenog programa postoji sedam oblika provedbe i gotovo 120 inicijativa za partnerstvo. Osim složenosti koja proizlazi iz širenja instrumenata i inicijativa, ocijenjeno je i da njihova sposobnost da doprinesu povezanim politikama na razini Unije i nacionalnoj razini u cjelini nije dovoljna unatoč činjenici da imaju pozitivne učinke na napredovanje prema ostvarenju ciljeva, primjerice utvrđivanjem dugoročnih programa, strukturiranjem suradnje u području istraživanja i inovacija između inače raspršenih dionika i poticanjem dodatnih ulaganja. U procjeni učinka programa Obzor Europa utvrđuje se stoga potreba za analizom i racionalizacijom mogućnosti financiranja istraživanja i inovacija sredstvima Unije, posebno u pogledu partnerstava, te za preusmjeravanjem partnerstava na veći učinak i ostvarenje prioriteta Unije.
- (5) Radi rješavanja tih bojazni i postizanja ambicioznijih ciljeva za europska ulaganja, u okviru programa Obzor Europa trebalo bi predložiti znatno pojednostavnjenje i reformu politike Komisije o partnerstvima za istraživanja i inovacije. Kako bi se odrazila sustavna priroda programa Obzor Europa kojom se nastoji doprinijeti „transformacijama” na razini Unije radi ostvarenja ciljeva održivosti, u njemu bi se trebala učinkovitije iskoristiti ta partnerstva primjenom više strateški usmjerenog i usklađenijeg pristupa vođenog učinkom.
- (6) Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ uspostavlja se opći okvir za utvrđivanje smatra li se gospodarska djelatnost okolišno održivom za potrebe određivanja održivih ulaganja. Time se stvara zajednička referenca kojom se ulagači, banke, industrija i istraživači mogu koristiti pri ulaganju u projekte i gospodarske djelatnosti koji imaju znatan pozitivan učinak na klimu i okoliš te bilo kojem od njih ne nanose bitnu štetu. Referenca je to za zelena ulaganja u Uniji.
- (7) Ako je to relevantno, europska partnerstva trebala bi razmotriti kriterije tehničke provjere iz članka 3. i načelo „ne nanosi bitnu štetu” utvrđeno u članku 17. Uredbe (EU) 2020/852 kao instrument za poboljšanje spremnosti projekata i pristupa zelenom financiranju koje će biti ključno za prihvaćanje na tržištu i širu primjenu inovativnih tehnologija i rješenja koje će oblikovati. Znanstveni dokazi okosnica su tih kriterija tehničke provjere. Istraživanja i inovacije, koje europska partnerstva provode, trebala bi uvelike pomoći gospodarskim subjektima da dosegnu ili premaše norme i pragove uspostavljene tom uredbom te da osiguraju ažuriranje tih kriterija tehničke provjere i njihovu usklađenost s ciljevima utvrđenima u Komunikaciji Komisije „Europski zeleni plan” od 11. prosinca 2019..
- (8) Na temelju Uredbe o programu Obzor Europa europska partnerstva trebala bi se moći uspostaviti u tri različita oblika: „sufinancirana partnerstva”, „suprogramirana partnerstva” i „institucionalizirana partnerstva”. Uspostava institucionaliziranih europskih partnerstava koja su zajednička poduzeća partnera iz privatnog i javnog sektora trebala bi uključivati novo zakonodavstvo Unije i uspostavu posebnih provedbenih struktura u skladu s člankom 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (9) Uredbom o programu Obzor Europa definira se osam prioriternih područja u kojima bi se mogla predložiti institucionalizirana europska partnerstva uspostavljena na temelju članka 185. ili 187. UFEU-a. U tim prioriternim područjima predloženo je nekoliko inicijativa za takva institucionalizirana europska partnerstva, a devet ih je obuhvaćeno ovom Uredbom.
- (10) Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje provode zajednička poduzeća trebale bi se financirati iz programa Obzor Europa, kako je predviđeno člancima 12. i 13. Uredbe o programu Obzor Europa. Kako bi se postigao najveći mogući učinak, zajednička poduzeća trebala bi ostvariti blisku sinergiju s drugim inicijativama u okviru programa Obzor Europa te drugim Unijinim programima i instrumentima za financiranje, posebno onima kojima se podupiru primjena inovativnih rješenja, obrazovanje i regionalni razvoj, kako bi se povećala gospodarska i socijalna kohezija i smanjile nejednakosti.
- (11) Za novi pristup politika za europska partnerstva, a posebno institucionalizirana europska partnerstva, potreban je inovativan način uspostavljanja pravnog okvira u kojem bi djelovala. Iako se osnivanje zajedničkih poduzeća na temelju članka 187. UFEU-a za potrebe programa Obzor 2020. pokazalo učinkovitim kad je riječ o provedbi, potrebno je na tome dodatno raditi. Stoga je cilj ove Uredbe povećati usklađenost, učinkovitost, otvorenost i djelotvornost provedbe te njezinu usmjerenost na učinak, i to usklađenim prenošenjem Uredbe o programu Obzor Europa i iskustva stečenog provedbom programa u okviru programa Obzor 2020. u zajedničke odredbe za sva zajednička poduzeća. Cilj joj je olakšati uspostavu suradnje i sinergije između europskih partnerstava uz potpuno iskorištavanje njihove međupovezanosti na organizacijskoj razini. Zajednička poduzeća trebala bi iskoristiti prilike da uključe predstavnike drugih europskih partnerstava u rasprave tijekom izrade svojih programa rada, utvrditi u kojim bi se područjima dopunskim ili zajedničkim aktivnostima učinkovitije i djelotvornije uklonile poteškoće, izbjeći preklapanja, uskladiti vremenski plan svojih aktivnosti i osigurati pristup rezultatima i drugim relevantnim oblicima razmjene znanja.
- (12) Nakon utvrđivanja sinergije među njima zajednička poduzeća trebala bi nastojati odrediti udjele u proračunu koji bi se trebali iskoristiti za dopunske ili zajedničke aktivnosti među zajedničkim poduzećima. Nadalje, cilj je ove Uredbe povećati učinkovitost i usklađivanje pravila pojačanom operativnom suradnjom i iskorištavanjem ekonomije razmjera, među ostalim uspostavom aranžmana za poslovnu podršku, koji bi zajedničkim poduzećima trebali pružiti horizontalne potporne funkcije. Ti aranžmani za poslovnu podršku trebali bi olakšati postizanje većeg učinka i usklađenosti u zajedničkim točkama uz zadržavanje određenog stupnja fleksibilnosti kako bi se zadovoljile posebne potrebe svakog zajedničkog poduzeća. Struktura bi se trebala uspostaviti na temelju sporazuma o razini usluga koje sklapaju zajednička poduzeća. Aranžmani za poslovnu podršku trebali bi obuhvaćati funkcije koordinacije i administrativne potpore u područjima u kojima se njihova provjera pokazala učinkovitom i isplativom te bi se u njima u najvećoj mogućoj mjeri trebala uzeti u obzir usklađenost sa zahtjevom odgovornosti svakog pojedinog dužnosnika za ovjeravanje i usklađivanje pravila, uključujući prava o intelektualnom vlasništvu. Pravni ustroj trebao bi u najvećoj mjeri ispunjavati zajedničke potrebe zajedničkih poduzeća, omogućivati njihovu blisku suradnju i istražiti svaku moguću sinergiju među europskim partnerstvima te, posljedično, među raznim dijelovima programa Obzor Europa te među drugim programima kojima upravljaju zajednička poduzeća.
- (13) U procjenama učinka koje se odnose na pojedina zajednička poduzeća priloženima prijedlogu ove Uredbe izneseni su dokazi kojima se opravdava provedba europskih partnerstava u skladu s Uredbom o programu Obzor Europa samo ako drugi dijelovi programa Obzor Europa, uključujući druge oblike europskog partnerstva, ne bi ispunili ciljeve ili ne bi stvorili potrebne očekivane učinke, a pri čemu je takva provedba opravdana dugoročnom perspektivom i visokim stupnjem integracije.
- (14) Programom Obzor Europa uvodi se više strateški usmjeren i usklađeniji pristup europskim partnerstvima vođen učinkom, na temelju iskustava utvrđenih međuevaluacijom programa Obzor 2020. U skladu s novom ambicijom, cilj je ove Uredbe postići djelotvorniju primjenu institucionaliziranih europskih partnerstava posebno usmjerenošću na jasne ciljeve, ishode i učinke koji se mogu postići do 2030. te osiguravanjem jasnog doprinosa povezanim prioritetima politika i politikama Unije. Bliska suradnja i sinergija s drugim relevantnim inicijativama na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini, posebno s drugim europskim partnerstvima, ključne su za postizanje većeg znanstvenog, socioekonomskog i okolišnog učinka i osiguravanje prihvaćenosti rezultata. U tu svrhu zajednička poduzeća mogu primjenjivati odredbe o programu Obzor Europa kojima se omogućuju različite vrste sinergija, kao što su alternativno, kumulativno ili kombinirano financiranje i prijenos sredstava. Pri procjeni ukupnog učinka trebalo bi uzeti u obzir šira ulaganja koja nadilaze doprinose partnera i koja zajednička poduzeća pokreću radi ostvarenja svojih ciljeva kako bi se olakšalo ubrzavanje prihvaćanja inovativnih rješenja na tržištu.

- (15) Kako bi se osigurao usklađen pristup i ostvarili znanstveni, tehnološki, gospodarski, društveni i okolišni učinci europskih partnerstava u odnosu na ciljeve programa Obzor Europa i prioritete Unije, ovom bi se Uredbom trebali utvrditi zajednički opći i specifični ciljevi koje bi trebala ostvariti sva zajednička poduzeća. Sva zajednička poduzeća zajednički doprinose postizanju tih ciljeva ostvarivanjem svojih pojedinačnih ciljeva. Osim toga, zajedničkim dijelovima ove Uredbe utvrđuju se zajednički operativni ciljevi koji proizlaze iz ciljeva utvrđenih za posebni program za provedbu programa Obzor Europa, uspostavljen Odlukom Vijeća (EU) 2021/764 ⁽⁶⁾ („posebni program za provedbu programa Obzor Europa”). Sva zajednička poduzeća trebala bi izvršavati svoje zadaće kako bi se poštovala načela i ispunili kriteriji utvrđeni za europska partnerstva u Uredbi o programu Obzor Europa (članak 10. i Prilog III.) i ostvarila europska dodana vrijednost u usporedbi s pozivima u okviru glavnog programa rada programa Obzor Europa. Ciljevi i zadaće zajedničkih poduzeća dopunjeni su dodatnim ciljevima i zadaćama koji su specifični za svako zajedničko poduzeće. Uzimajući u obzir njihove posebnosti i političke kontekste, usklađivanjem logika intervencije pojedinačnih zajedničkih poduzeća s programom Obzor Europa trebalo bi podupirati koordiniranu procjenu napretka zajedničkih poduzeća u sklopu aktivnosti praćenja i evaluacije u okviru programa Obzor Europa.
- (16) Ova se Uredba temelji na načelima i kriterijima utvrđenima u Uredbi o programu Obzor Europa, uključujući otvorenost i transparentnost, jak učinak poluge i dugoročne obveze svih uključenih strana. Jedan je od ciljeva ove Uredbe osigurati otvorenost zajedničkih poduzeća i njihovih djelovanja širokom spektru subjekata, uključujući nove sudionike koji će se pratiti i u okviru procesa strateške koordinacije za europska partnerstva predviđenog člankom 6. stavkom 5. posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa. Takva partnerstva trebala bi biti otvorena svim subjektima koji su voljni i u mogućnosti raditi na ostvarenju zajedničkog cilja, trebala bi promicati široko i aktivno sudjelovanje dionika u njihovim aktivnostima, članstvu i upravljanju te bi trebala osigurati da rezultati budu na korist svim Europljanima, posebno opsežnim širenjem rezultata i aktivnostima prije uvođenja u cijeloj Uniji. U pogledu privatnih članova i njihovih sastavnih ili povezanih subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama trebalo bi zaštititi interese Unije i zajedničkog poduzeća zbog razloga sigurnosti ili javnog poretka. Kako bi se to osiguralo, Komisija bi trebala moći zatražiti od privatnih članova da poduzmu odgovarajuće mjere. Takve bi mjere mogle uključivati odgovarajuće postupanje s povjerljivim informacijama ili ograničavanje određenih subjekata u posebnim operativnim aktivnostima privatnog člana.
- (17) Kako bi se osigurala dosljedna primjena članka 22. stavka 5. Uredbe o programu Obzor Europa, zajednička poduzeća trebala bi osigurati usklađenost s pristupom koji se primjenjuje za djelovanja koja se financiraju u okviru programa rada programa Obzor Europa u pogledu primjene tog članka, kao i sa zakonodavstvom Unije i smjernicama relevantnima za njegovu primjenu u sličnim područjima u programu rada dotičnog zajedničkog poduzeća.
- (18) Ako Komisija ili države članice razmatraju ograničenje sudjelovanja u određenim djelovanjima zajedničkog poduzeća u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe o programu Obzor Europa, Komisija i države članice u skupini predstavnika država trebale bi prije donošenja programa rada nastojati postići usuglašeno stajalište za svaki pojedinačni slučaj. U slučaju zajedničkih poduzeća s odborom javnih tijela primjenu tog članka trebao bi na temelju zahtjeva Komisije odobriti odbor javnih tijela prije donošenja programa rada. Nadalje, na poziv predsjednika izvršni direktor trebao bi redovito obavješćivati relevantni sastav programskog odbora programa Obzor Europa u skladu s odgovornošću Komisije za obavješćivanje programskog odbora na temelju članka 14. stavka 7. posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa i Priloga III. tom programu, a osobito prije donošenja programa rada dotičnog zajedničkog poduzeća, u vezi s primjenom članka 22. stavka 5. Uredbe o programu Obzor Europa.
- (19) U Prilogu III. Uredbi o programu Obzor Europa propisuje se da bi financijski doprinosi ili doprinosi u naravi od članova koji nisu Unija trebali iznositi najmanje 50 % te mogu iznositi do 75 % agregiranih proračunskih obveza zajedničkog poduzeća. S druge strane, doprinos Unije, uključujući sva dodatna sredstva pridruženih zemalja, ne bi trebao premašiti 50 % agregiranih proračunskih obveza pojedinačnog zajedničkog poduzeća. Stoga bi se ovom Uredbom potrebni doprinosi članova koji nisu Unija trebali utvrditi na istoj ili višoj razini od doprinosa Unije. Unija bi trebala moći smanjiti svoj doprinos ako članovi koji nisu Unija ne ispune svoje obveze.

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167 I, 12.5.2021., str. 1.).

- (20) U skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o programu Obzor Europa, zajednička poduzeća trebaju provoditi centralizirano upravljanje svim financijskim doprinosima putem koordiniranog pristupa. U skladu s tim, svaka država sudionica trebala bi sa zajedničkim poduzećem sklopiti administrativni sporazum ili više njih kojima se utvrđuje koordinacijski mehanizam za plaćanje doprinosa podnositeljima zahtjeva s poslovnim nastanom u toj državi sudionici i izvješćivanje o tim doprinosima. Kako bi se osigurala usklađenost s njihovim nacionalnim strateškim prioritetima, državama sudionicama trebalo bi se osigurati pravo veta u vezi s upotrebom njihovih nacionalnih financijskih doprinosa za podnositelje zahtjeva s poslovnim nastanom u tim državama sudionicama. Kako bi se administrativno opterećenje za korisnike svelo na najmanju mjeru, ostvarilo pojednostavnjenje i osigurala učinkovitija provedba, svaka država sudionica trebala bi nastojati uskladiti svoj raspored plaćanja, izvješćivanje i revizije s onima zajedničkih poduzeća te uskladiti svoju prihvatljivost troškova s Uredbom o programu Obzor Europa. Korisnici s poslovnim nastanom u državama sudionicama koji su aktivnosti plaćanja povjerovali zajedničkom poduzeću trebali bi sa zajedničkim poduzećem potpisati jedinstveni sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava u skladu s Uredbom o programu Obzor Europa.
- (21) U skladu s ambicijama utvrđenima u Uredbi o programu Obzor Europa jedan je od preduvjeta za uspostavu institucionaliziranih europskih partnerstva osiguravanje doprinosa partnera tijekom cijelog životnog vijeka zajedničkih poduzeća. U tom bi kontekstu privatni partneri znatan dio svojih doprinosa trebali dati u obliku doprinosa u naravi za operativne troškove zajedničkog poduzeća. Zajednička poduzeća trebala bi moći utvrditi mjere za lakše izdvajanje tih doprinosa putem svojih programa rada, posebno smanjenjem stopa financiranja. Te mjere trebale bi se temeljiti na posebnim potrebama zajedničkog poduzeća i povezanim aktivnostima. U opravdanim slučajevima trebalo bi biti moguće uvesti dodatne uvjete koji zahtijevaju sudjelovanje člana zajedničkog poduzeća ili njegovih sastavnih ili povezanih subjekata, uz usmjerenost na aktivnosti u kojima industrijski partneri zajedničkog poduzeća mogu imati ključnu ulogu, kao što su demonstracijske aktivnosti velikih razmjera i vodeći projekti bliži tržištu, te dati veći doprinos putem nižih stopa financiranja. Stupanj sudjelovanja članova trebao bi pratiti izvršni direktor kako bi upravni odbor mogao poduzeti odgovarajuće mjere i osigurati ravnotežu između obveza partnera i otvorenosti. U opravdanim slučajevima kapitalni izdaci za, primjerice, velike demonstracijske aktivnosti ili vodeće projekte mogu se smatrati prihvatljivim troškom u skladu s primjenjivim pravnim okvirom.
- (22) Trebalo bi biti moguće da se u skladu s člankom 15. stavkom 3. Uredbe o programu Obzor Europa doprinosi iz programa koji se sufinanciraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾(EFRR), Europskog socijalnog fonda plus uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾(ESF+), Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾(EMFAF) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾(EPFRR) smatraju doprinosom država sudionica koje su države članice zajedničkim poduzećima, pod uvjetom da se poštuju Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ i uredbe za pojedine fondove. Osim toga, trebalo bi biti moguće da se doprinosi iz Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1004 (SL L 247, 13.7.2021., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uređaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ („Mehanizam“) smatraju doprinosom država članica koje su države sudionice zajedničkim poduzećima, pod uvjetom da se poštuju odredbe Mehanizma i obveze utvrđene u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost.

- (23) U skladu s načelom pravedne raspodjele doprinosa među članovima zajedničkih poduzeća, financijski doprinosi administrativnim troškovima zajedničkih poduzeća trebali bi se ravnomjerno raspodijeliti između Unije i članova koji nisu Unija. Odstupanja od tog načela trebala bi se razmatrati samo u iznimnim i opravdanim slučajevima, primjerice ako bi zbog veličine ili članske strukture člana zajedničkog poduzeća koji nije Unija doprinosi po sastavnim ili povezanim subjektima, posebno malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima), bili toliko visoki da bi ozbiljno ugrozili poticaj da dotični subjekti postanu ili ostanu sastavni ili povezani subjekt člana zajedničkog poduzeća. U tim slučajevima minimalni postotak godišnjeg financijskog doprinosa administrativnim troškovima zajedničkog poduzeća od članova koji nisu Unija trebao bi iznositi 20 % ukupnih godišnjih administrativnih troškova, a doprinosi MSP-ova trebali bi biti znatno niži od doprinosa većih sastavnih ili povezanih subjekata. Kad se postigne kritična masa članstva koja omogućuje doprinos veći od 20 % ukupnih godišnjih administrativnih troškova, godišnji doprinosi po sastavnim ili povezanim subjektima trebali bi se održavati ili povećati s ciljem postupnog povećanja udjela članova koji nisu Unija u ukupnom doprinosu godišnjim administrativnim troškovima zajedničkog poduzeća. Članovi zajedničkog poduzeća koji nisu Unija trebali bi nastojati povećati broj sastavnih ili povezanih subjekata kako bi se njihov doprinos povećao na 50 % administrativnih troškova zajedničkog poduzeća tijekom njegova životnog vijeka.
- (24) Uredbom o programu Obzoru Europa od partnera se zahtijeva da dokažu svoju dugoročnu obvezu, među ostalim putem minimalnog udjela javnih ili privatnih ulaganja. Stoga je potrebno da Unija u ovoj Uredbi utvrdi članove osnivače s poslovnim nastanom u državama članicama odnosno zemljama pridruženima programu Obzor Europa ili one koji su međunarodne organizacije. Međutim, ako je potrebno, bazu članova zajedničkih poduzeća nakon njihova osnivanja trebalo bi biti moguće proširiti pridruženim članovima odabranima na temelju otvorenih i transparentnih postupaka, uzimajući u obzir posebno nova tehnološka dostignuća ili pridruživanje dodatnih zemalja programu Obzor Europa.
- (25) Pravnim subjektima koji u svojim posebnim područjima istraživanja žele podržavati ciljeve zajedničkih poduzeća a da ne postanu članovi trebalo bi također ponuditi mogućnost da postanu partneri tih zajedničkih poduzeća koji daju doprinos.
- (26) U skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe o programu Obzoru Europa pri dodjeli financijskih doprinosa trećih zemalja pridruženih programu Obzor Europa trebalo bi uzeti u obzir razinu sudjelovanja pravnih subjekata pridruženih trećih zemalja. Iznos doprinosa Unije zajedničkim poduzećima stoga se može uvećati doprinosima trećih zemalja pridruženih programu Obzor Europa, uzimajući u obzir razinu sudjelovanja takvih pravnih subjekata i pod uvjetom da je ukupan iznos za koji je doprinos Unije uvećan barem jednak doprinosu članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata.
- (27) Osnivanje zajedničkog poduzeća uključenim članovima jamči uzajamno korisno javno-privatno partnerstvo, među ostalim davanjem sigurnosti u pogledu većih dodjela proračunskih sredstava za relevantne industrije tijekom razdoblja od sedam godina. Članstvo kao osnivač ili pridruženi član odnosno kao jedan od njihovih sastavnih ili povezanih subjekata omogućuje članovima stjecanje utjecaja, izravno ili preko predstavnika industrije, u upravnom odboru zajedničkog poduzeća. Upravni odbor je tijelo koje donosi odluke u zajedničkom poduzeću o dugoročnoj strateškoj orijentaciji partnerstva i njegovim godišnjim prioritetima. Unija, države sudionice ako je to relevantno, članovi osnivači i pridruženi članovi trebali bi stoga moći doprinijeti programu i određivanju prioriteta zajedničkog poduzeća donošenjem i mogućim izmjenama strateškog programa za istraživanja i inovacije te donošenjem godišnjeg programa rada, uključujući sadržaj poziva na podnošenje prijedloga, primjenjive stope financiranja po temi poziva i povezana pravila za postupke podnošenja, evaluacije, odabira, dodjele i preispitivanja.

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

- (28) Primjereno je da se članovi koji nisu Unija obvežu na provedbu ove Uredbe izjavom o preuzimanju obveze ili zajedničkom izjavom o preuzimanju obveze u kojoj se prema potrebi navodi ukupan iznos njihovih doprinosa, bez nametanja uvjeta u vezi s njihovim pristupanjem. Takve izjave o preuzimanju obveze trebale bi biti pravno valjane tijekom cijelog životnog vijeka zajedničkog poduzeća, a zajedničko poduzeće i Komisija trebali bi ih pomno pratiti. Zajednička poduzeća trebala bi stvoriti pravno i organizacijsko okruženje koje članovima omogućuje da ispune obveze, uz osiguravanje privlačnosti za sve dionike, trajne otvorenosti zajedničkih poduzeća i transparentnosti tijekom njihove provedbe, posebno za utvrđivanje prioriteta i sudjelovanje u pozivima na podnošenje prijedloga.
- (29) Daljnje pojednostavnjenje temelj je programa Obzor Europa. U tom kontekstu trebao bi postojati pojednostavnjeni mehanizam izvješćivanja za partnere, koji više nisu obvezni izvješćivati o neprihvatljivim troškovima. Doprinosi u naravi za operativne aktivnosti trebali bi se obračunavati isključivo na temelju prihvatljivih troškova te bi o njima trebalo izvješćivati i provoditi reviziju nad njima u skladu s mehanizmom koji se primjenjuje na posebni sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava. Takvim obračunavanjem isključivo na temelju prihvatljivih troškova omogućuje se automatizirani izračun doprinosa u naravi za operativne aktivnosti putem informatičkih alata programa Obzor Europa, smanjuje administrativno opterećenje za partnere i povećava djelotvornost mehanizma izvješćivanja o doprinosima. Zajednička poduzeća trebala bi pomno pratiti doprinose u naravi za operativne aktivnosti, a izvršni direktor trebao bi pripremati i objavljivati redovita izvješća kako bi se utvrdilo je li ostvaren dovoljno zadovoljavajući napredak u postizanju ciljeva u pogledu doprinosa u naravi. Upravni odbor trebao bi procijeniti i poduzete napore i rezultate koje su postigli članovi koji doprinose operativnim aktivnostima te druge čimbenike, kao što su razina sudjelovanja MSP-ova i privlačnost zajedničkih poduzeća za nove sudionike. Prema potrebi, trebao bi poduzimati odgovarajuće korektivne mjere uzimajući u obzir načela otvorenosti i transparentnosti.
- (30) Zajednička poduzeća trebala bi sustavno pružati priliku i poticati članove koji nisu Unija da kombiniraju svoje istraživačke i inovacijske aktivnosti s aktivnostima zajedničkog poduzeća. Dodatne aktivnosti ne bi trebale primati financijsku potporu zajedničkog poduzeća. Međutim, mogu se obračunavati kao doprinosi u naravi članova za dodatne aktivnosti ako doprinose ciljevima zajedničkog poduzeća i ako su izravno povezani s njegovim aktivnostima, uključujući neprihvatljive troškove neizravnih djelovanja koja financira zajedničko poduzeće ako je to predviđeno godišnjim planom dodatnih aktivnosti. Ta veza može se uspostaviti prihvaćanjem rezultata iz neizravnih djelovanja koje financira zajedničko poduzeće ili njegovih prethodnih inicijativa ili dokazivanjem znatne dodane vrijednosti Unije. Odgovarajuće troškove trebao bi potvrditi neovisno revizorsko tijelo kojeg imenuje dotični subjekt, pod uvjetom da zajedničko poduzeće može provjeriti metodu vrednovanja u slučaju nesigurnosti. Ovom bi se Uredbom trebale utvrditi konkretnije odredbe o opsegu dodatnih aktivnosti svakog zajedničkog poduzeća u mjeri u kojoj je to potrebno za postizanje željene usmjerenosti i učinka. Upravni odbori zajedničkih poduzeća trebali bi dodatno odlučiti je li u svrhu vrednovanja tih doprinosa potrebna primjena pojednostavnjenih metoda kao što su paušalni iznosi ili jedinični troškovi kako bi se postiglo pojednostavnjenje, troškovna učinkovitost i odgovarajuća razina zaštite povjerljivih poslovnih podataka.
- (31) Upravljanje zajedničkim poduzećima trebalo bi zajamčiti da su njihovi procesi donošenja odluka prikladni za prilagodbu naglim promjenama u socioekonomskom i tehnološkom okruženju te globalnim izazovima. Zajednička poduzeća trebala bi se okoristiti stručnim znanjem, savjetima i potporom svih relevantnih dionika kako bi učinkovito provodila svoje zadaće i osigurala sinergiju na razini Unije i na nacionalnoj razini. Stoga bi zajednička poduzeća trebala imati mogućnost osnivanja savjetodavnih tijela koja bi im pružala stručne savjete i obavljala druge zadaće savjetodavne prirode potrebne za postizanje ciljeva zajedničkih poduzeća. Pri osnivanju savjetodavnih tijela zajednička poduzeća trebala bi osigurati uravnoteženu zastupljenost stručnjaka unutar opsega aktivnosti zajedničkog poduzeća, među ostalim u pogledu rodne ravnoteže. Savjeti tih tijela trebali bi uključivati znanstvenu perspektivu i perspektivu nacionalnih i regionalnih tijela i drugih dionika zajedničkih poduzeća.
- (32) Zajednička poduzeća trebala bi osigurati da su države članice dovoljno informirane o aktivnostima zajedničkih poduzeća, da mogu pružati pravodobne informacije o aktivnostima u državama članicama i da imaju priliku doprinijeti pripremnim procesima i procesima donošenja odluka. Takav dijalog s državama članicama posebno je važan u kontekstu sinergije i potrebe za osiguravanjem usklađenosti napora i aktivnosti na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije i europskoj razini kako bi se ostvario veći učinak. Zajednička poduzeća bez izravne ili neizravne uključenosti država članica kao članova ili sastavnih subjekata trebala bi osnovati skupinu predstavnika država s ciljem usklađivanja aktivnosti zajedničkih poduzeća s politikama i mjerama poduzetima na nacionalnoj i regionalnoj razini.

- (33) Zajednička poduzeća trebala bi moći osnovati savjetodavno tijelo sa znanstvenom savjetodavnom funkcijom. To tijelo ili njegovi članovi trebali bi moći pružati neovisne znanstvene savjete i potporu odgovarajućem zajedničkom poduzeću. Znanstveni savjeti trebali bi se odnositi posebno na godišnje programe rada i dodatne aktivnosti, kao i sve druge aspekte zadaća zajedničkih poduzeća, prema potrebi.
- (34) Kako bi se osiguralo da su zajednička poduzeća svjesna stajališta i mišljenja dionika iz cijelog lanca vrijednosti u svojim područjima, ona bi trebala moći osnovati savjetodavne skupine dionika s kojima bi se savetovala o horizontalnim ili posebnim pitanjima, u skladu s potrebama pojedinačnog zajedničkog poduzeća. Takve skupine trebale bi biti otvorene za javne i privatne dionike, uključujući organizirane interesne skupine i međunarodne interesne skupine iz država članica, pridruženih zemalja ili drugih zemalja aktivne u području djelovanja zajedničkog poduzeća.
- (35) Zajednička poduzeća trebala bi poslovati otvoreno i transparentno tako da svojim odgovarajućim tijelima redovito i pravodobno dostavljaju sve relevantne informacije, kao i da promiču svoje aktivnosti široj javnosti, uključujući aktivnosti informiranja i širenja rezultata. To obuhvaća pravodobne informacije, podložno pravilima o povjerljivosti te, raščlanjeno po zemljama, o prijavama za sudjelovanje i sudjelovanju u neizravnim djelovanjima koja financira zajedničko poduzeće, o rezultatima evaluacije svakog poziva na podnošenje prijedloga i provedbe projekta, o sinergiji s drugim relevantnim programima Unije i drugim europskim partnerstvima, o dodatnim aktivnostima, o dodijeljenim i stvarno pruženim financijskim doprinosima i doprinosima u naravi, o izvršenju proračuna zajedničkog poduzeća te o poveznici između ciljeva zajedničkog poduzeća i doprinosa u naravi za dodatne aktivnosti.
- (36) Zajednička poduzeća trebala bi se provoditi s pomoću strukture i pravila kojima se povećava učinkovitost i osigurava pojednostavnjenje. U tu bi svrhu zajednička poduzeća trebala donijeti financijska pravila usklađena s njihovim potrebama u skladu s člankom 71. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾.
- (37) Provedba zajedničkih poduzeća trebala bi se temeljiti na kriterijima utvrđenima za institucionalizirana europska partnerstva u Uredbi o programu Obzor Europa. Trebalo bi je poduprijeti primjenom elektroničkih sredstava kojima upravlja Komisija. Informacije o neizravnim djelovanjima koja financiraju zajednička poduzeća, uključujući rezultate, ključne su za razvoj, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programa Unije. Stoga bi zajednička poduzeća trebala osigurati da institucije Unije i tijela, uredi ili agencije Unije imaju pristup svim informacijama povezanim s neizravnim djelovanjima koja financiraju, uključujući doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim djelovanjima. Takva prava pristupa trebala bi biti ograničena na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu i trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o povjerljivosti. Osoblju institucija Unije i tijela, ureda ili agencija Unije trebalo bi odobriti pristup tim informacijama podložno odgovarajućim standardima IT i informacijske sigurnosti te u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti.
- (38) Sudjelovanje u neizravnim djelovanjima koja financiraju zajednička poduzeća u okviru programa Obzor Europa trebalo bi biti u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi o programu Obzor Europa. Zajednička poduzeća trebala bi osigurati dosljednu primjenu tih pravila na temelju relevantnih mjera koje je donijela Komisija. Zajednička poduzeća trebala bi primjenjivati korporativni model sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji je izradila Komisija. Kad je riječ o razdoblju prava na prigovor na prijenos vlasništva nad rezultatima iz članka 40. stavka 4. Uredbe o programu Obzor Europa, trebalo bi uzeti u obzir trajanje inovacijskih ciklusa u područjima djelovanja odgovarajućih zajedničkih poduzeća.
- (39) Jedna je od glavnih svrha zajedničkih poduzeća poticanje gospodarskih kapaciteta Unije, a posebno njezine vodeće uloge u području znanosti i tehnologije. Nadalje, za oporavak poslije bolesti COVID-19 potrebno je ulagati u ključne tehnologije kao što su 5G, umjetna inteligencija, računalstvo u oblaku, kibersigurnost i zelena tehnologija te vrednovati te tehnologije u Uniji. Zajednička poduzeća trebala bi doprinositi poticanju otvorene znanosti u skladu s člancima 14. i 39. Uredbe o programu Obzor Europa. Rezultati koje ostvare svi sudionici imat će u tome veliku ulogu, a svi sudionici imat će koristi od financiranja sredstvima Unije u obliku rezultata ostvarenih tijekom projekta

⁽¹³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

i prava na pristup tim rezultatima, čak i oni sudionici koji nisu primili financijska sredstva Unije. Stoga bi se radi zaštite interesa Unije pravo zajedničkih poduzeća na prigovor na prijenose vlasništva nad rezultatima ili na dodjelu isključive licencije u pogledu rezultata trebalo primjenjivati i na sudionike koji nisu primili financijska sredstva Unije. Pri ostvarivanju tog prava na prigovor te u skladu s načelom proporcionalnosti zajedničko poduzeće trebalo bi postići pravednu ravnotežu između interesâ Unije i zaštite temeljnih prava u pogledu rezultata sudionika koji nisu primili financijska sredstva Unije, uzimajući u obzir da ti sudionici nisu primili financijska sredstva Unije za djelovanje u okviru kojeg su rezultati ostvareni.

- (40) Financijskim doprinosom Unije trebalo bi upravljati u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja i pravilima o neizravnom upravljanju koja su utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046.
- (41) Radi pojednostavnjenja trebalo bi smanjiti administrativno opterećenje svih strana. Trebalo bi izbjegavati dvostruke revizije te nerazmjernu količinu dokumentacije i izvješća. Revizije primatelja sredstava Unije iz ove Uredbe trebale bi se provoditi u skladu s Uredbom o programu Obzor Europa i drugim relevantnim programima financiranja sredstvima Unije.
- (42) Financijske interese Unije i ostalih članova zajedničkih poduzeća trebalo bi zaštititi proporcionalnim mjerama tijekom cjelokupnog ciklusa rashoda, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, administrativne i financijske sankcije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046. S obzirom na specifičnu prirodu djelovanja koja provode neka zajednička poduzeća i koja zahtijevaju postupno ukidanje tijekom nekoliko godina, trebalo bi biti moguće razdvojiti višegodišnje proračunske obveze Komisije i odgovarajućeg zajedničkog poduzeća u godišnje obroke. U tom pogledu proračunske obveze Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo, Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu i Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 mogu se podijeliti na godišnje obroke. Do 31. prosinca 2024. kumulativni iznos tih proračunskih obveza ne bi smio premašiti 50 % odgovarajućeg maksimalnog doprinosa Unije. Od 1. siječnja 2025. najmanje 20 % kumulativnog proračuna preostalih godina ne bi trebalo biti pokriveno godišnjim obrocima.
- (43) Imajući u vidu posebnu prirodu i trenutačni status zajedničkih poduzeća, ona bi trebala i dalje podlijezati zasebnoj razrješnici. Revizorski sud trebao bi provesti reviziju računovodstvene dokumentacije te zakonitosti i regularnosti temeljnih transakcija.
- (44) U skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (c) Uredbe o programu Obzor Europa zajednička poduzeća trebala bi slijediti jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa. Kako bi se primjereno zaštitili financijski interesi Unije, zajednička poduzeća trebalo bi osnovati na razdoblje koje završava 31. prosinca 2031. kako bi im se omogućilo da izvršavaju svoje odgovornosti u pogledu provedbe bespovratnih sredstava dok se ne završe posljednja neizravna djelovanja. Zajednička poduzeća trebala bi se financirati iz programâ Unije u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. („VFO za razdoblje 2021.–2027.“). Zajednička poduzeća trebala bi moći objavljivati pozive na podnošenje prijedloga do 31. prosinca 2028., u opravdanim slučajevima povezanima s dostupnošću preostalog proračuna koji proizlazi iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.
- (45) U kontekstu prioriteta Komisije da se provede europski zeleni plan, kojem doprinose komunikacije Komisije „Održivo biogospodarstvo Unije za Europu: jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša” od 11. listopada 2018., „Čist planet za sve: europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo” od 28. studenoga 2018., „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: za čišću i konkurentniju Europu” od 11. ožujka 2020., „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote” od 20. svibnja 2020., „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” od 20. svibnja 2020. i „Strategija održivosti u području kemikalija: Prelazak na netoksični okoliš” od 17. listopada 2020., europski biosektor, uključujući MSP-ove, regije i primarne proizvođače, trebao bi postati klimatski neutralan, s naglašenijim kružnim aspektom i održiviji, ali istodobno konkurentan u globalnim razmjerima. Stabilan, resursno učinkovit i konkurentan inovacijski ekosustav na biološkoj osnovi može smanjiti

ovisnost o obnovljivim fosilnim sirovinama i mineralnim resursima i ubrzati njihovu zamjenu. Održivošću i inovacijama usmjerenima na kružnost može razviti obnovljive bioproizvode, materijale, procese i hranjive tvari iz otpada i biomase. Takav ekosustav može stvoriti vrijednost i od lokalnih sirovina, uključujući otpad, ostatke i sporedne tokove, te tako potaknuti otvaranje radnih mjesta, gospodarski rast i razvoj diljem Unije, ne samo u urbanim područjima nego i u ruralnim i obalnim područjima u kojima se proizvodi biomasa i koja su često rubne regije koje rijetko ostvaruju koristi od industrijskog razvoja.

- (46) Zajedničko poduzeće za bioindustriju osnovano u okviru programa Obzor 2020. usmjerilo se na održivu upotrebu resursa, posebno u sektorima s intenzivnim iskorištavanjem resursa i velikim učinkom, kao što su poljoprivreda, tekstilna proizvodnja i građevinarstvo, i pritom obuhvatilo prije svega lokalne subjekte, proizvođače, postrojenja i tvornice. U njegovoj međuevaluaciji objavljenoj u listopadu 2017. navodi se čvrst skup od 34 preporuke koje su uzete u obzir pri osmišljanju Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo osnovanog ovom Uredbom. Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo nije izravan nastavak Zajedničkog poduzeća za bioindustriju, nego program koji se temelji na postignućima prethodne inicijative i kojim se rješavaju njegovi nedostaci. U skladu s preporukama, Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo trebalo bi uključivati širi raspon dionika, uključujući primarni sektor (to jest poljoprivredu, akvakulturu, ribarstvo i šumarstvo) te pružatelje otpada, ostataka i sporednih tokova, regionalna tijela i ulagače kako bi se spriječili tržišni nedostaci i neodrživi bioprocеси. Kako bi ostvarilo svoje ciljeve, trebalo bi financirati samo projekte kojima se poštuju načela kružnosti, održivosti i ograničenja našeg planeta.
- (47) Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo trebalo bi uspostaviti skupine za uvođenje koje bi trebale služiti kao savjetodavna tijela i aktivno sudjelovati u strateškim raspravama kojima se određuje program partnerstva. Važno je uključiti ta savjetodavna tijela u upravljačku strukturu kako bi se osiguralo šire sudjelovanje i veća privatna ulaganja u sektoru kružnog biogospodarstva. Skupine za uvođenje prije svega bi trebale pružati potporu na strateškim sastancima Upravnog odbora na kojima se industrijski predvodnici i predstavnici dionika te predstavnici Komisije na visokoj razini sastaju sa stalnim upravnim odborom kako bi raspravljali i odredili strateški smjer partnerstva.
- (48) Glavni cilj Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo trebao bi biti doprinos smanjenju ekološkog otiska zrakoplovstva ubrzanjem razvoja klimatski neutralnih zrakoplovnih tehnologija kako bi se mogle što prije uvesti, čime bi se znatno doprinijelo postizanju ambicioznih ciljeva europskog zelenog plana i Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ („Europski zakon o klimi”) koji se odnose na ublažavanje utjecaja na okoliš, tj. smanjenja emisija od 55 % do 2030. u usporedbi s razinama iz 1990. i klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., u skladu s Pariškim sporazumom donesenim u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama ⁽¹⁵⁾. Taj cilj može se postići samo ubrzanjem i optimizacijom istraživačkih i inovacijskih procesa u aeronautici i poboljšanjem globalne konkurentnosti zrakoplovne industrije Unije. Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo trebalo bi osigurati i da čišće zrakoplovstvo ostane sigurno, zaštićeno i učinkovito u svrhu zračnog prijevoza putnika i robe.
- (49) Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo temelji se na iskustvu stečenom u zajedničkim poduzećima Clean Sky i Clean Sky 2. Novo europsko partnerstvo trebalo bi biti ambicioznije i razvijati revolucionarne demonstracijske projekte. U skladu s nalazima međuevaluacije zajedničkog poduzeća Clean Sky 2, novom inicijativom trebalo bi se osigurati da je svaki demonstracijski projekt nužan za razvoj sljedećih programa zrakoplova kako bi razvijene tehnologije zaista služile najranijem mogućem uvođenju kao ključnom prioritetu. Stoga bi novo zajedničko poduzeće trebalo biti usmjereno na povećanje vidljivosti pojedinačnih ciljeva iskorištavanja i jačanje sposobnosti zajedničkog poduzeća za praćenje, upravljanje i izvješćivanje kako bi se odrazila složenost napora ulozenih u istraživanje i inovacije koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva europskog partnerstva.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

⁽¹⁵⁾ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (50) Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo trebalo bi se oslanjati na snažno vodstvo europske zrakoplovne industrije i raznoliku bazu članova, u kojoj bi se okupio širok spektar dionika i ideja iz cijele Europe. Kako bi se identificirali najperspektivniji pristupi i subjekti koji ih mogu primjenjivati, Komisija je objavila poziv na iznošenje ideja i iskaz interesa potencijalnih članova. Upravnom odboru trebalo bi omogućiti da odabere pridružene članove na temelju rezultata tog poziva i budućih poziva kako bi se skupina članova mogla brzo proširiti.
- (51) Kako bi se maksimalno povećao i ubrzao učinak istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje su poduzeli Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo i Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 na djelotvorno smanjenje emisija i digitalizaciju zrakoplovne industrije, ta bi zajednička poduzeća trebala blisko surađivati s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) u radu europskog partnerstva te tako osigurati ranu razmjenu znanja o novim razvijenim tehnologijama. Ta će suradnja biti ključna za brže prihvaćanje na tržištu olakšavanjem procesa certifikacije proizvoda i usluga koji proizlaze iz tog partnerstva, kako se zahtijeva Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾.
- (52) Kako bi se postigla maksimalna sinergija među programima na razini Unije, nacionalnoj i regionalnoj razini, članovi skupine predstavnika država u Zajedničkom poduzeću za čisto zrakoplovstvo trebali bi istražiti mogućnosti pružanja financijske potpore na nacionalnoj razini za izvrsne prijedloge koje Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo nije odabralo za financiranje zbog prevelikog broja prijava.
- (53) Europa se suočava s izazovom da mora imati vodeću ulogu u ubrzanju ekološke preobrazbe sljedeće generacije zrakoplova te internalizaciji društvenih troškova koji proizlaze iz emisija stakleničkih plinova u poslovnom modelu zračnog prijevoza i istodobno osiguravati ravnopravne uvjete za europske proizvode na globalnom tržištu. Stoga bi Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo trebalo podupirati europske predstavnike u međunarodnoj normizaciji i međunarodnim zakonodavnim aktivnostima.
- (54) Interes za vodik drastično je porastao u posljednjih pet godina, što pokazuje činjenica da su sve države članice potpisale i ratificirale Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (Pariški sporazum) na 21. konferenciji stranaka (COP21). Cilj europskog zelenog plana je preobraziti Uniju u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem najkasnije do 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova. Prioritetna područja uključuju čisti vodik, gorivne ćelije, druga alternativna goriva i skladištenje energije. Vodik ima istaknuto mjesto u komunikacijama Komisije „Strategija za vodik za klimatski neutralnu Europu” i „Energija za klimatski neutralno gospodarstvo: strategija EU-a za integraciju energetske sustava” od 8. srpnja 2020., kao i u pokretanju europskog saveza za čisti vodik koji okuplja sve dionike kako bi se utvrdile tehnološke potrebe, mogućnosti ulaganja i regulatorne prepreke za izgradnju ekosustava čistog vodika u Uniji i time doprinijelo smanjenju trenutne ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjenju emisija stakleničkih plinova u relevantnim sektorima. Zajedničko poduzeće za čisti vodik može omogućiti prihvaćanje rezultata istraživanja i inovacija po okvirima za ulaganja, kao što su europski savez za čisti vodik i važni projekti od zajedničkog europskog interesa (IPCEI) u području vodika.
- (55) Posebne istraživačke i inovacijske aktivnosti povezane s primjenama vodika podupiru se od 2008. uglavnom putem zajedničkih poduzeća za gorivne ćelije i vodik, odnosno FCH i FCH 2, u okviru Sedmog okvirnog programa uspostavljenog Odlukom br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ i programa Obzor 2020. te putem tradicionalnih suradničkih projekata koji obuhvaćaju sve faze/područja lanca vrijednosti vodika. Zajedničko poduzeće za čisti vodik trebalo bi ojačati i integrirati znanstvene kapacitete Unije kako bi se ubrzali razvoj i

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).

⁽¹⁷⁾ Odluka br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) (SL L 412, 30.12.2006., str. 1.).

poboljšanje naprednih primjena čistog vodika spremnih za tržište, za krajnju uporabu u području energetike, prometa, građevinarstva i industriji. To će biti moguće samo ako se kombinira s jačanjem konkurentnosti Unijina lanca vrijednosti čistog vodika, a posebno MSP-ova.

- (56) Kako bi se ostvarili znanstveni ciljevi Zajedničkog poduzeća za čisti vodik, svim sektorima obuhvaćenima gospodarstvom utemeljenim na vodiku trebalo bi dati mogućnost da se uključe u pripremu i provedbu strateškog programa za istraživanja i inovacije. U mjerama koje poduzima Zajedničko poduzeće za čisti vodik trebalo bi uzeti u obzir disruptivne tehnološke putanje koje su alternativa konvencionalnim tehnologijama. Trebalo bi uključiti javni sektor, posebno regionalna i nacionalna tijela, pri čemu su potonja nadležna za uspostavu klimatskih politika i mjera povezanih s tržišnim mehanizmima, kako bi se popunile praznine između razvoja tehnologija spremnih za tržište i širokog prihvaćanja.
- (57) Zajedničko poduzeće za čisti vodik kao člana uključuje organizaciju Hydrogen Europe Research koja obuhvaća istraživačku zajednicu te stoga ne bi trebalo osnovati tijelo koje pruža znanstvene savjete.
- (58) Budući da se vodik može upotrebljavati kao gorivo ili kao nositelj energije te služiti za skladištenje energije, važno je da partnerstvo za čisti vodik uspostavi strukturiranu suradnju s mnogim drugim europskim partnerstvima, posebno onima za krajnju uporabu. Europsko partnerstvo za čisti vodik trebalo bi prije svega surađivati s europskim partnerstvima za cestovni prijevoz s nultom stopom emisija, vodni promet s nultom stopom emisija, europske željeznice, čisto zrakoplovstvo, postupke za planet i čisti čelik. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti strukturu koja će podnositi izvješće Upravnom odboru kako bi se osigurala suradnja i sinergija između tih partnerstava u području vodika. Zajedničko poduzeće za čisti vodik bilo bi jedino partnerstvo usmjereno na tehnologije proizvodnje vodika. Suradnja s partnerstvima za krajnju uporabu trebala bi se posebno usredotočiti na demonstraciju tehnologije i zajedničko utvrđivanje specifikacija.
- (59) Željeznice doprinose jedinstvenom europskom prometnom prostoru (SETA) i čine temeljni element Unijine dugoročne strategije održivog razvoja. U smislu ekonomske snage izravna bruto dodana vrijednost europskog željezničkog sektora iznosi 69 milijardi EUR, a neizravna vrijednost 80 milijardi EUR. Željeznički sektor izravno zapošljava 1,3 milijuna osoba, a neizravno više od milijuna.
- (60) U komunikaciji Komisije „Nova industrijska strategija za Europu” od 10. ožujka 2020. naglašava se da sektori održive i pametne mobilnosti kao što je željeznička industrija imaju odgovornost i potencijal za poticanje digitalne i zelene tranzicije, potporu europske industrijske konkurentnosti i poboljšanje povezivosti. Stoga bi cestovni, željeznički, zračni i vodni promet trebali doprinijeti ukupnom smanjenju emisija u prometu za 90 % do 2050. Danas se 75 % kopnenog prijevoza robe obavlja cestom te je jedan od prioriteta da se znatan dio tog prijevoza prebaci na željeznicu i unutarnje plovne putove.
- (61) Zajedničko poduzeće Shift2Rail osnovano je 2014. za upravljanje aktivnostima istraživanja, razvoja i vrednovanja prethodne inicijative Shift2Rail kombiniranjem financiranja sredstvima javnog i privatnog sektora koje osiguravaju njegovi članovi te uporabom unutarnjih i vanjskih tehničkih resursa. Njime su među dionicima cjelokupnog lanca vrijednosti željeznice i izvan tradicionalnog željezničkog sektora uspostavljeni novi oblici suradnje, koji su u skladu s pravilima o tržišnom natjecanju, te je uključeno iskustvo i stručno znanje Agencije Europske unije za željeznice povezano s pitanjima interoperabilnosti i sigurnosti.
- (62) Cilj Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu trebao bi biti uspostava integrirane europske željezničke mreže velikog kapaciteta uklanjanjem prepreka interoperabilnosti i osiguravanjem rješenja za punu integraciju, uključujući upravljanje prometom, vozila, infrastrukturu i usluge, s ciljem postizanja bržeg prihvaćanja i uvođenja projekata i inovacija. Pritom bi se trebao iskoristiti golem potencijal za digitalizaciju i automatizaciju kako bi se smanjili troškovi željeznice i povećali njezini kapaciteti, fleksibilnost i pouzdanost, a ta bi se mreža trebala zasnivati na stabilnoj arhitekturi referentnog funkcionalnog sustava koja je zajednička tom sektoru, u koordinaciji s Agencijom Europske unije za željeznice.

- (63) Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu trebalo bi u svojem glavnom planu definirati prioritetne istraživačke i inovacijske aktivnosti te cjelokupnu arhitekturu sustava i usklađeni operativni pristup, uključujući opsežne demonstracijske aktivnosti i vodeća područja koji su potrebni kako bi se ubrzao prodor integriranih, interoperabilnih i standardiziranih tehnoloških inovacija potrebnih kako bi se podupro jedinstveni europski željeznički prostor.
- (64) Željeznica je složen sustav s vrlo bliskom interakcijom upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i njihove opreme (infrastrukture odnosno željezničkih vozila). Nemoguće je ostvariti inovacije bez zajedničkih specifikacija i strategije u cijelom željezničkom sustavu. Stoga bi sistemski stup Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, u okviru kojeg će se prikupljati informacije od relevantnih dionika iz zajedničkog poduzeća i izvan njega, trebao omogućiti tom sektoru da se usuglasi oko jedinstvenog operativnog koncepta i arhitekture sustava, uključujući definiranje usluga, funkcionalnih blokova i sučelja, koji su osnova za rad željezničkog sustava. On bi trebao služiti kao sveobuhvatni okvir kojim se osigurava da se istraživanje usmjeri na dogovorene i zajedničke zahtjeve korisnika i operativne potrebe. Ostvarenjima sistemskog stupa trebala bi se podupirati interoperabilnost cijele željezničke mreže, uključujući središnju i sveobuhvatnu mrežu TEN-T te glavne i regionalne linije koje nisu uključene u TEN-T. Model upravljanja i postupak odlučivanja Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu trebali bi odražavati vodeću ulogu Komisije u ujedinjenju i integraciji europskog željezničkog sustava, posebno u brzom i djelotvornom provedbi jedinstvenog operativnog koncepta i arhitekture sustava uz uključivanje privatnih partnera u savjetodavne uloge i uloge tehničke podrške.
- (65) Kako bi se osiguralo da se rezultati istraživanja na niskim razinama tehnološke spremnosti učinkovito koriste na višim razinama tehnološke spremnosti, a posebno u Zajedničkom poduzeću za europsku željeznicu, programski ured Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu trebao bi provoditi takve aktivnosti.
- (66) Ako je to potrebno za osiguravanje brze tranzicije i proširenja članstva, Upravnom odboru Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu trebalo bi omogućiti da odabere pridružene članove na temelju rezultata poziva na iskaz interesa koji je objavila Komisija.
- (67) U kontekstu prioriteta Komisije u pogledu UN-ovih ciljeva održivog razvoja, posebno cilja održivog razvoja br. 3 i Zajedničke komunikacije Komisije pod naslovom „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom” od 9. ožujka 2020., Unija je predana pružanju doprinosa kako bi se osigurao zdrav život i promovirala dobrobit za sve, izgradilo još snažnije partnerstvo između naših dvaju kontinenata i podupirao razvoj istraživačkih i inovacijskih kapaciteta u Africi. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi se usmjeriti na rješavanje nedostatka odgovarajuće dijagnostike i liječenja te cjepiva, među ostalim tzv. zdravstvenih tehnologija, u cilju borbe protiv zaraznih bolesti kao što su HIV, malarija i tuberkuloza, ali i drugih zaraznih bolesti povezanih sa siromaštvom i zanemarenih zaraznih bolesti koje prevladavaju u Africi, posebno u supsaharskoj Africi. Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je da se zbog veće povezanosti različitih regija u svijetu, putem svjetske trgovine i turizma, zarazne bolesti mogu brzo proširiti diljem svijeta. Razvoj zdravstvenih tehnologija stoga je ključan kako bi se ograničilo širenje zaraznih bolesti i kako bi se borilo protiv njih nakon širenja te tako zaštitilo zdravlje građana u dotičnim zemljama i u Uniji. Kako bi se postiglo snažnije globalno vodstvo u području zdravlja od prethodne inicijative EDCTP2, opseg partnerstva trebao bi se proširiti na odgovor na nove zarazne bolesti koje prijete, sve veći problem antimikrobne otpornosti i komorbiditete nezaraznih bolesti.
- (68) Za suzbijanje zaraznih bolesti koje pogađaju supsaharsku Afriku primjenom modernih tehnoloških alata potrebni su uključivanje velikog broja dionika i preuzimanje dugoročnih obveza. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi posredovati u produktivnom i održivom umrežavanju i suradnji između sjevera i juga te juga i juga u okviru kojih bi se gradili odnosi s mnogim organizacijama privatnog i javnog sektora radi jačanja projektne i institucijske suradnje. Program bi trebao pomoći i u uspostavi novih suradnji između sjevera i juga te juga i juga za provedbu studija u više zemalja i na više lokacija u supsaharskoj Africi. Osim toga, redovita međunarodna konferencija, forum Partnerstva europskih zemalja i zemalja u razvoju u području kliničkih studija (EDCTP), trebala bi služiti kao platforma za znanstvenike i relevantne mreže iz Europe, Afrike i drugih regija na kojoj bi mogli razmjenjivati saznanja i ideje i uspostaviti suradničke veze.

- (69) Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi se oslanjati na iskustvo stečeno u programima EDCTP i EDCTP2, u kojima su se rezultati ostvarivali iskorištavanjem ulaganja Unije, država članica, pridruženih zemalja i afričkih zemalja, što ne bi mogle postići pojedinačne zemlje niti bi se moglo ostvariti samo okvirnim programom Unije za istraživanje. Udruženje EDCTP koje predstavlja države sudionice programa trebalo bi doprinijeti programu EDCTP3 i njegovoj provedbi dodatnim aktivnostima i može im doprinijeti financijski. Ono bi trebalo osigurati da supsaharske zemlje aktivno sudjeluju i budu uključene u proces donošenja odluka, što je ključno za suzbijanje tereta bolesti u tim zemljama. Zajedničko poduzeće trebalo bi uključivati druge međunarodne ulagače u istraživanja, kao što su dobrotvorne udruge, farmaceutska industrija i ostale treće zemlje, koji bi trebali doprinositi partnerstvu kao partneri koji daju doprinos na *ad hoc* osnovi. Osim toga, kako bi se povećao učinak programa, Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi za posebne pozive moći utvrditi koji bi pravni subjekti mogli sudjelovati u neizravnim djelovanjima. Trebalo bi biti moguće u programu rada predvidjeti da takvi pravni subjekti nisu prihvatljivi za financiranje iz Zajedničkog poduzeća.
- (70) Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 obuhvaća države članice i pridružene zemlje kao članice Udruženja EDCTP te stoga ne bi trebalo osnovati skupinu predstavnika država.
- (71) Nužno je da su istraživačke aktivnosti koje financira Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 ili koje su na neki drugi način obuhvaćene njegovim programom rada u potpunosti usklađene s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, Europskom konvencijom o ljudskim pravima i njezinim dopunskim protokolima, etičkim načelima ugrađenima u Helsinšku deklaraciju Svjetske liječničke udruge iz 2008., standardima dobre kliničke prakse donesenima na Međunarodnoj konferenciji o usklađivanju tehničkih zahtjeva za registraciju farmaceutskih proizvoda za ljudsku uporabu, relevantnim zakonodavstvom Unije i lokalnim etičkim zahtjevima zemalja u kojima se trebaju provesti te istraživačke aktivnosti. Osim toga, Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi zahtijevati da inovacije i intervencije razvijene na temelju rezultata neizravnih djelovanja koja se podupiru iz programa budu cjenovno pristupačne i dostupne ranjivom stanovništvu.
- (72) Kako bi Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 uspjelo i potaknulo sudjelovanje u partnerstvu, financiranje iz zajedničkog poduzeća trebalo bi biti ograničeno na pravne subjekte koji imaju poslovni nastan u državama članicama ili pridruženim zemljama ili koji imaju poslovni nastan u državama članicama Udruženja EDCTP, u skladu s Uredbom o programu Obzor Europa. Subjekti s poslovnim nastanom u zemljama supsaharske Afrike i ostalim trećim zemljama trebali bi moći sudjelovati u pozivima bez primanja financijskih sredstava. Usto bi trebalo biti moguće da su subjekti s poslovnim nastanom u zemljama koje nisu članice Udruženja EDCTP prihvatljivi za financiranje za pozive u određenim područjima ili u slučaju poziva koji se odnosi na izvanredno stanje u području javnog zdravlja ako je to predviđeno u programu rada. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi poduzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući ugovorne, za zaštitu financijskih interesa Unije. Trebalo bi težiti sklapanju sporazuma o znanosti i tehnologiji s trećim zemljama. Prije njihova sklapanja, ako subjekti s poslovnim nastanom u trećoj zemlji bez takvog sporazuma financiranjem sudjeluju u neizravnom djelovanju, Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 trebalo bi primjenjivati alternativne mjere za zaštitu interesa Unije, odnosno financijski koordinator djelovanja trebao bi imati poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji, a iznos pretfinanciranja i odredbe o odgovornosti iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo bi prilagoditi kako bi se na odgovarajući način uzeli u obzir financijski rizici.
- (73) U kontekstu prioriteta Komisije „gospodarstvo u interesu građana” i „Europa spremna za digitalno doba” europska industrija, uključujući MSP-ove, trebala bi postati zelenija, s izraženijom kružnom dimenzijom i višom razinom digitalizacije, te istodobno ostati konkurentna na globalnoj razini. Komisija je naglasila ulogu medicinskih proizvoda i digitalnih tehnologija u prevladavanju novih izazova te primjenu usluga e-zdravstva za pružanje visokokvalitetne zdravstvene skrbi te pozvala na to da se osigura opskrba cjenovno pristupačnim lijekovima kako bi se ispunile potrebe Unije i poduprla inovativna europska farmaceutska industrija koja je vodeća u svijetu. Cilj je Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje doprinijeti jačanju konkurentnosti zdravstvene industrije Unije, temelja gospodarstva Unije utemeljenog na znanju, i povećanju gospodarske aktivnosti u razvoju zdravstvenih tehnologija, posebno integriranih zdravstvenih rješenja, te tako poslužiti kao sredstvo za povećanje tehnološkog vodstva i poticanje digitalne transformacije naših društava. Takvi politički prioriteti mogu se postići okupljanjem ključnih aktera, odnosno akademске zajednice, poduzeća različitih veličina i krajnjih korisnika zdravstvenih inovacija, u javno-privatno partnerstvo u području zdravstvenog istraživanja i inovacija. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje trebalo bi pomoći u ostvarenju ciljeva Europskog plana za borbu protiv raka i

Europskog akcijskog plana „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje trebalo bi biti u skladu s komunikacijama Komisije „Nova industrijska strategija za Europu” od 10. ožujka 2020., „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” od 10. ožujka 2020. i „Farmaceutska strategija za Europu” od 25. studenoga 2020.

- (74) Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje oslanja se na iskustvo Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativne lijekove 2 (Zajedničko poduzeće IMI 2), uključujući rad ostvaren u okviru te prethodne inicijative na suzbijanju pandemije bolesti COVID-19. U skladu s preporukama iz međuevaluacije Zajedničkog poduzeća IMI 2 inicijativa sljednik treba omogućiti aktivnu suradnju drugih industrijskih sektora s farmaceutskom industrijom kako bi se iskoristilo njihovo stručno znanje u razvoju novih intervencija u području zdravstvene skrbi. Stoga ti industrijski sektori trebaju obuhvatiti biofarmaceutski i biotehnološki sektor te sektor medicinske tehnologije, uključujući poduzeća aktivna u digitalnom području. Zajedničko poduzeće trebalo bi obuhvaćati prevenciju, dijagnostiku, liječenje i upravljanje bolestima, a njegov se opseg mora utvrditi uzimajući u obzir veliko opterećenje za pacijente ili društvo ili oboje zbog ozbiljnosti bolesti ili broja zahvaćenih osoba, te velik gospodarski učinak bolesti na pacijente i zdravstvene sustave. Financirane aktivnosti moraju odgovoriti na potrebe javnog zdravstva Unije i poduprijeti razvoj budućih zdravstvenih inovacija koje su sigurne, usmjerene na ljude, djelotvorne, troškovno učinkovite i cjenovno pristupačne za pacijente i zdravstvene sustave.
- (75) Kako bi se stvorila najbolja prilika za osmišljanje novih znanstvenih ideja i uspješnih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, ključni akteri u Zajedničkom poduzeću za inicijativu za inovativno zdravlje trebali bi biti istraživači iz različitih vrsta javnih i privatnih subjekata. Istodobno bi krajnji korisnici, kao što su građani Unije, zdravstveni djelatnici i pružatelji zdravstvene skrbi, trebali dati svoj doprinos strateškom oblikovanju i aktivnostima zajedničkog poduzeća te tako osigurati da ono odgovara na njihove potrebe. Regulatorna tijela na razini Unije i nacionalna regulatorna tijela, tijela za procjenu zdravstvenih tehnologija i nositelji troškova zdravstvene skrbi trebali bi isto tako u ranoj fazi dati doprinos aktivnostima partnerstva, uz osiguravanje da ne postoji nikakav sukob interesa, kako bi se povećala vjerojatnost da rezultati financiranih djelovanja ispune zahtjeve potrebne za prihvaćanje i stoga ostvarenje očekivanih učinaka. Taj cjelokupni doprinos trebao bi pomoći u boljem usmjeravanju istraživačkih aktivnosti prema područjima u kojima postoje neispunjene potrebe.
- (76) Trenutačni zdravstveni izazovi i prijetnje zdravlju prisutni su na svjetskoj razini. Stoga bi Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje trebalo biti otvoreno za sudjelovanje međunarodnih akademskih, industrijskih i regulatornih dionika kako bi se ostvarile koristi od šireg pristupa podacima i stručnom znanju, odgovorilo na nove zdravstvene prijetnje i ostvario potreban društveni učinak, posebno u obliku boljih zdravstvenih ishoda za građane Unije. Pritom bi se većina aktivnosti partnerstva trebala provoditi u državama članicama i zemljama pridruženima programu Obzor Europa.
- (77) Ciljevi partnerstva trebali bi biti usmjereni na pretkonkurentsko područje i tako stvoriti siguran prostor za učinkovitu suradnju među poduzećima aktivnima u različitim područjima zdravstvenih tehnologija. Kako bi se odrazila integrativna priroda Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje, pomoglo u povezivanju sektora zdravstvene industrije i ojačala suradnja između industrije i akademske zajednice, većina projekata koji se financiraju u okviru tog zajedničkog poduzeća trebala bi biti međusektorska.
- (78) Pojam ključne digitalne tehnologije odnosi se na elektroničke komponente i sustave na kojima se temelje svi važni gospodarski sektori. Komisija je istaknula potrebu za ovladavanjem tim tehnologijama u Europi, posebno u kontekstu ostvarenja europskih ciljeva politike kao što je digitalno vodstvo. Zbog važnosti područja i izazova s kojima se dionici u Uniji suočavaju potrebno je hitno djelovanje kako u lancu inovacija i vrijednosti Europe ne bi ostala nijedna slaba karika. Stoga bi trebalo uspostaviti mehanizam na razini Unije kako bi se povezalo i usmjerilo pružanje potpora država članica, Unije i privatnog sektora istraživanju i inovacijama u području elektroničkih komponenti i sustava.

- (79) Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije trebalo bi se baviti jasno utvrđenim temama koje bi omogućile europskim poduzećima u širem smislu da osmišljavaju, proizvode i upotrebljavaju najinovativnije tehnologije za elektroničke komponente i sustave. Strukturirana i koordinirana financijska potpora na europskoj razini nužna je kako bi se pomoglo istraživačkim timovima i europskim industrijama da zadrže svoje trenutačne prednosti kao predvodnici u iznimno konkurentnom međunarodnom kontekstu i uklone nedostatke u tehnologijama ključnima za digitalnu transformaciju u Europi koja odražava temeljne vrijednosti Unije, uključujući privatnost i povjerenje, sigurnost i zaštitu. Suradnja među dionicima ekosustava koji predstavljaju sve segmente lanaca vrijednosti ključna je za razvoj novih tehnologija i brzo prihvaćanje inovacija na tržištu. Ujedno su vrlo bitne i otvorenost i fleksibilnost za integraciju relevantnih dionika, uključujući ponajprije MSP-ove, u nova ili blisko povezana tehnološka područja, ili oboje.
- (80) Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije trebalo bi kombinirati financijska i tehnička sredstva koja su ključna za ovladavanje sve većim tempom inovacija u tom području, stvaranje važnih učinaka prelijevanja na društvo i dijeljenje rizika usklađivanjem strategija i ulaganja sa zajedničkim europskim interesom. Stoga bi članovi Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije trebali biti Unija, države članice i zemlje pridružene programu Obzor Europa na dobrovoljnoj osnovi te udruženja kao privatni članovi koji predstavljaju svoje sastavne subjekte. Sudjelovanjem država članica dodatno će se olakšati dosljedno usklađivanje s nacionalnim programima i strategijama, čime će se smanjiti preklapanje i rascjepkanost napora te istodobno osigurati sinergiju među dionicima i aktivnostima.
- (81) Pri provedbi doprinosa država sudionica njihovim nacionalnim sudionicima u neizravnim djelovanjima Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije trebalo bi uzeti u obzir da se države sudionice moraju pridržavati strogih nacionalnih proračunskih pravila. U tom bi pogledu države sudionice trebale preuzeti indikativne financijske obveze prije donošenja svakog godišnjeg programa rada i sklapati pravno obvezujuće sporazume sa zajedničkim poduzećem, obvezujući države sudionice na načine plaćanja njihova doprinosa neizravnim djelovanjima tijekom cijelog životnog vijeka zajedničkog poduzeća. Takvi bi se sporazumi trebali sklapati u kontekstu godišnjeg proračunskog postupka i programiranja Zajedničkog poduzeća. Upravni odbor trebao bi donijeti godišnji program rada u kojem se te indikativne obveze propisno uzimaju u obzir. Odbor javnih tijela trebao bi odabrati prijedloge. Tek nakon tih koraka i u skladu s financijskim pravilima Zajedničkog poduzeća dužnosnik za ovjeravanje trebao bi preuzeti proračunske i pravne obveze za ta neizravna djelovanja.
- (82) Kao nastavak prakse uspostavljene u okviru Zajedničkog poduzeća ECSEL potrebno je odstupanje od članka 34. Uredbe o programu Obzor Europa kako bi se omogućilo da se bez iznimke na korisnike iz svih država sudionica primjenjuju različite stope financiranja ovisno o vrsti sudionika, osobito ako su posrijedi MSP-ovi i neprofitni pravni subjekti, te vrsti djelovanja. Time bi se trebala osigurati ravnoteža sudjelovanja dionika u djelovanjima koje financira Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije i potaknuti višu razinu sudjelovanja MSP-ova kako je preporučeno u međuevaluaciji Zajedničkog poduzeća ECSEL.
- (83) Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije obuhvaća države članice i pridružene zemlje kao članice odbora javnih tijela te stoga ne bi trebalo osnovati skupinu predstavnika država.
- (84) Pravnim okvirom Unije za jedinstveno europsko nebo uspostavljenim Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁸⁾ nastoji se reformirati Europski sustav upravljanja zračnim prometom (ATM) putem institucijskih, operativnih, tehnoloških i regulatornih djelovanja s ciljem poboljšanja njegova funkcioniranja u smislu kapaciteta, sigurnosti, učinkovitosti i učinka na okoliš.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (SL L 96, 31.3.2004., str. 1.).

- (85) Projektom istraživanja i razvoja ATM-a na jedinstvenom europskom nebu („projekt SESAR”) uspostavljenim Uredbom Vijeća (EZ) br. 219/2007 ⁽¹⁹⁾ nastoji se modernizirati ATM i objediniti tehnološke i operativne inovacije za potporu jedinstvenom europskom nebu. Cilj mu je pružiti tehnološka rješenja za visok učinkovit ATM do 2035. kako bi se omogućilo nezagušeno i sigurnije funkcioniranje sektora zračnog prometa koje je prihvatljivije za okoliš i klimu, u skladu s europskim zelenim planom i Europskim zakonom o klimi. Projekt SESAR obuhvaća tri međusobno povezana i kontinuirana suradnička procesa koji se neprekidno razvijaju i u kojima se definiraju, oblikuju i uvode inovativni tehnološki sustavi i operativni postupci na kojima se temelji digitalno europsko nebo definirano u glavnom planu upravljanja europskim zračnim prometom iz Odluke Vijeća 2009/320/EZ ⁽²⁰⁾.
- (86) Glavni plan upravljanja europskim zračnim prometom alat je za planiranje modernizacije ATM-a diljem Europe, u okviru kojeg se povezuju istraživačke i inovacijske aktivnosti u području ATM-a s aktivnostima uvođenja kako bi se postigli ciljevi performansi jedinstvenog europskog neba.
- (87) Zajedničko poduzeće SESAR osnovano je s ciljem upravljanja fazama definiranja i razvoja projekta SESAR, i to kombiniranjem financiranja iz javnog i privatnog sektora koje osiguravaju njegovi članovi te oslanjanjem na unutarnje i vanjske tehničke resurse, kao i radi izvršavanja i ažuriranja, prema potrebi, glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom. Zajedničko poduzeće uspostavilo je nov i učinkovit oblik suradnje među dionicima u sektoru u kojem je napredak moguć samo ako svi dionici usklađeno uvedu nova rješenja. S obzirom na to da je SESAR u međuvremenu postao prepoznatljiv pojam, Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo bi ga i dalje upotrebljavati.
- (88) Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo bi se oslanjati na iskustvo Zajedničkog poduzeća SESAR i nastaviti svoju koordinacijsku ulogu u istraživanjima o ATM-u u Uniji. Glavni ciljevi Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebali bi biti jačanje i daljnja integracija kapaciteta za istraživanja i inovacije u Europi, što bi doprinijelo ubrzanju digitalizacije tog sektora i učinilo ga otpornijim i prilagodljivijim fluktuacijama u prometu. Zajedničko poduzeće trebalo bi, putem inovacija, ojačati konkurentnost zračnog prijevoza s posadom i bez posade i usluga ATM-a kako bi se podržao gospodarski oporavak i rast. Trebalo bi razvijati i ubrzavati prihvaćanje inovativnih rješenja na tržištu kako bi zračni prostor jedinstvenog europskog neba postao najučinkovitije nebo za letenje na svijetu, koje je ujedno i najprihvatljivije za okoliš.
- (89) Novo Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo bi moći razvijati i potvrđivati tehnički doprinos za pomoć Komisiji u regulatornim aktivnostima u vezi s ATM-om, primjerice pripremi sve tehničke dokumentacije za zajedničke projekte uspostavljene na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenog europskog neba, provedbi tehničkih studija ili podupiranju aktivnosti normizacije. Trebalo bi osigurati i upravljanje glavnim planom upravljanja europskim zračnim prometom koji je odobren Odlukom 2009/320/EZ, što uključuje njegovo praćenje i ažuriranje te izvješćivanje o njemu. Osim toga, Komisija bi trebala imati broj glasova proporcionalan Unijinu doprinosu proračunu, i to najmanje 25 % glasova. Taj aranžman Komisiji omogućuje upravljanje, iz perspektive politike, radom Zajedničkog poduzeća na izvršenju tih zadaća putem ojačanih nadzornih mehanizama uspostavljenih za takva tijela.
- (90) Sudjelovanje u Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo bi u raznim oblicima biti otvoreno najširem mogućem rasponu i zastupljenosti dionika iz svih država članica i zemalja pridruženih programu Obzor Europa, među ostalim MSP-ovima. Posebno bi trebalo zajamčiti ravnotežu u sudjelovanju proizvođača opreme za zrakoplovstvo s posadom ili bez posade, korisnika zračnog prostora, pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, zračnih luka, vojske i strukovnih udruženja te pružati mogućnosti MSP-ovima, akademskoj zajednici i istraživačkim organizacijama. Kako bi se utvrdili najperspektivniji pristupi i subjekti koji ih mogu ostvariti, Komisija je objavila poziv na iskaz interesa za potencijalne članove. Upravnom odboru trebalo bi omogućiti da odabere pridružene članove na temelju rezultata tog poziva kako bi se skupina članova mogla brzo proširiti.

⁽¹⁹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007 od 27. veljače 2007. o uspostavljanju zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije Europskog sustava upravljanja zračnim prometom (SESAR) (SL L 64, 2.3.2007., str. 1.).

⁽²⁰⁾ Odluka Vijeća 2009/320/EZ od 30. ožujka 2009. o odobravanju Glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom projekta ATM-a jedinstvenog europskog neba (SESAR) (SL L 95, 9.4.2009., str. 41.).

- (91) Rutne naknade u cijelosti snose korisnici zračnog prostora, koji neizravno doprinose aktivnostima istraživanja i razvoja koje financiraju glavni dionici ATM-a kao što su pružatelji usluga u zračnoj plovidbi ili proizvodna industrija koja gradi i oprema zrakoplove kojima se služe korisnici zračnog prostora. Stoga bi korisnici zračnog prostora trebali biti odgovarajuće zastupljeni u Upravnom odboru Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3.
- (92) Kako bi se osiguralo da se rezultati izvičajnog istraživanja o ATM-u (niske razine tehnološke spremnosti) djelotvorno iskorištavaju na višim razinama tehnološke spremnosti, a posebno u Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3, programski ured Zajedničkog poduzeća trebao bi upravljati takvim aktivnostima.
- (93) Agencija EUROCONTROL ima odgovarajuću infrastrukturu i potrebne administrativne, IT, komunikacijske i logističke potporne usluge. Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo bi iskoristiti te infrastrukture i usluge EUROCONTROL-a. U tom bi se kontekstu udruživanjem administrativnih resursa s drugim zajedničkim poduzećima putem zajedničkih aranžmana za poslovnu podršku ostvarila tek mala potencijalna sinergija. Iz tog bi razloga Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 trebalo biti izuzeto iz aranžmana za poslovnu podršku utvrđenih ovom Uredbom.
- (94) Radi stvaranja široke baze dionika kako bi se osiguralo ostvarenje ciljeva partnerstva za pametne mreže i usluge, osnovano je Udruženje industrije za pametne mreže i usluge 6G (6G-IA) na temelju prethodnog udruženja. Očekuje se da će novo industrijsko udruženje u prvim godinama nakon osnivanja imati ograničen broj sastavnih i povezanih subjekata, no cilj je da mu se pridruže novi članovi iz skupina dionika aktivnih u lancu vrijednosti pametnih mreža i usluga. S obzirom na njegovu očekivanu skromnu veličinu i učinak na sastavne subjekte koji su MSP-ovi, nije održivo da udruženje doprinosi do 50 % administrativnih troškova Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge tijekom njegova životnog vijeka, posebno u prvim godinama nakon osnivanja. Osim toga, kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 i njezin učinak na gospodarstvo predstavljaju izazove za europske gospodarske aktere, među ostalim u području informacijske i komunikacijske tehnologije. Stoga bi trebalo osigurati da privatni partneri Zajedničkog poduzeća mogu ispuniti svoje obveze, a da uvjeti ostanu privlačni i potiču nove partnere da se pridruže udruženju. Minimalni postotak godišnjeg financijskog doprinosa administrativnim troškovima od članova koji nisu Unija stoga bi trebao biti 20 % ukupnih godišnjih administrativnih troškova. Posebno bi trebalo biti moguće da sastavni subjekti koji su MSP-ovi doprinose manje nego veća poduzeća. Članovi Zajedničkog poduzeća koji nisu Unija trebali bi nastojati povećati broj sastavnih ili povezanih subjekata kako bi se njihov doprinos povećao na 50 % administrativnih troškova Zajedničkog poduzeća tijekom njegova životnog vijeka.
- (95) U kontekstu prioriteta Komisije za razdoblje 2019.–2024. „Europa spremna za digitalno doba” i „gospodarstvo u interesu građana” te ciljeva politike utvrđenih u kontekstu njezine komunikacije „Izgradnja digitalne budućnosti Europe”, Europa treba razviti kritičnu digitalnu infrastrukturu koja se temelji na 5G mrežama i izgraditi tehnološke kapacitete za 6G do 2030. U tom je kontekstu Komisija naglasila stratešku važnost europskog partnerstva za pametne mreže i usluge u pružanju sigurnih usluga koje se temelje na povezivosti potrošačima i poduzećima. Ti prioriteti mogu se ostvariti okupljanjem ključnih aktera, odnosno industrije, akademske zajednice i javnih tijela, u europsko partnerstvo koje se temelji na postignućima prethodne inicijative javno-privatnog partnerstva za 5G, u okviru koje su uspješno razvijene tehnologije i norme za 5G.
- (96) Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge osmišljeno je kako bi se odgovorilo na pitanja politike u području digitalne infrastrukture, kako bi se pružila podrška uvođenju 5G infrastrukture u okviru programa Instrument za povezivanje Europe u digitalnom sektoru 2 (program CEF2 u digitalnom sektoru) uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾ te kako bi se proširio tehnološki opseg istraživanja i inovacija za 6G mreže. Ono bi uz aktivno sudjelovanje država članica trebalo ojačati odgovor na politike i socijalne potrebe Unije

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014 (SL L 249, 14.7.2021., str. 38.).

u pogledu mrežne energetske učinkovitosti, kibersigurnosti, tehnološkog vodstva, privatnosti i etike te bi trebalo proširiti opseg istraživanja i inovacija s mreža na pružanje usluga u oblaku te komponente i uređaje za pružanje usluga građanima i širokom rasponu gospodarskih sektora, kao što su zdravstvena skrb, promet, proizvodnja i mediji.

- (97) Ciljeve javne politike povezane s pametnim mrežama i uslugama ne mogu ostvariti isključivo industrija i Komisija. Kako bi se pristupilo njihovom ostvarenju na holistički i koordiniran način potrebno je posebno strateško sudjelovanje država članica u upravljačkoj strukturi. Stoga bi Upravni odbor trebao u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir mišljenja skupine predstavnika država, posebno kad je riječ o strateškim smjernicama u vezi s programima rada i odlukama o financiranju.
- (98) Napredne 5G infrastrukture bit će temelj za razvoj ekosustava za digitalnu i zelenu tranziciju te, u sljedećem koraku, za spremnost Europe da počne primjenjivati 6G tehnologiju. Program CEF2 u digitalnom sektoru te program Digitalna Europa (DEP) uspostavljen Uredbom (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²²⁾ i program InvestEU uspostavljen Uredbom (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾ nude mogućnosti za razvoj digitalnih ekosustava temeljenih na 5G tehnologiji, a kasnije i na 6G. Uzimajući u obzir širok raspon javnih i privatnih dionika uključenih u takve projekte uvođenja, ključno je koordinirati uspostavu strateškog programa, doprinos programiranju te informacije i angažman dionika u vezi s takvim programima. Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge trebalo bi kao stratešku osnovu za te zadaće koordinirati razvoj strateških programa uvođenja za relevantna područja uvođenja, kao što su 5G sustavi duž cesta i željeznica. U tim bi se programima među ostalim trebali podržati utvrđivanje planova uvođenja, glavne opcije za modele suradnje i druga strateška pitanja.
- (99) Člankom 20. stavkom 3. Uredbe o programu Obzor Europa predviđeno je da, ako je to primjereno, Komisija ili tijelo za financiranje mora provesti sigurnosnu kontrolu prijedloga u kojima se otvaraju pitanja sigurnosti.
- (100) U skladu sa Zaključcima Vijeća od 3. prosinca 2019. i Preporukom od 26. ožujka 2019. o kibersigurnosti 5G mreža za koordinirano djelovanje na razini Unije, skupina država članica za suradnju u području mrežne i informacijske sigurnosti objavila je u siječnju 2020. paket instrumenata EU-a za ublažavanje rizika u pogledu kibersigurnosti 5G mreža („paket instrumenata”). Paket instrumenata uključuje niz strateških i tehničkih mjera te mjera potpore kojima se mogu smanjiti glavni kibersigurnosni rizici 5G mreža, koje su utvrđene u izvješću o usklađenoj procjeni rizika na razini EU-a, te dati smjernice za odabir mjera kojima bi trebalo dati prednost u planovima za ublažavanje rizika na nacionalnoj razini i razini Unije. Komunikacijom Komisije o provedbi paketa instrumenata EU-a od 29. siječnja 2020. potvrđuju se sve mjere i smjernice utvrđene u paketu i naglašava se potreba za ograničenjima, što uključuje i nužna isključenja, u vezi s dobavljačima koji se smatraju visokorizičnima na temelju čimbenika utvrđenih u usklađenoj procjeni rizika na razini Unije, kao i mjere za izbjegavanje ovisnosti o tim dobavljačima. U njoj se utvrđuje i niz posebnih mjera za Komisiju, posebno kako bi se osiguralo da sudjelovanje u programima financiranja sredstvima Unije u relevantnim tehnološkim područjima bude uvjetovano poštovanjem sigurnosnih zahtjeva uz potpuno iskorištavanje i dodatnu provedbu sigurnosnih uvjeta. Stoga bi se provedbom ove Uredbe trebale uvesti odgovarajuće odredbe koje će odražavati sigurnosne mjere u djelovanjima koja financira Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge i, na temelju njegovih preporuka, druga tijela za financiranje koja provode druge programe Unije u području pametnih mreža i usluga.

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240 (SL L 166, 11.5.2021., str. 1.).

⁽²³⁾ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

- (101) Zajednička poduzeća u okviru programa Obzor 2020. osnovana su na razdoblje do 31. prosinca 2024. Zajednička poduzeća trebala bi pružati kontinuiranu potporu odgovarajućim istraživačkim programima provedbom preostalih djelovanja koja su započeta ili nastavljena na temelju uredbama Vijeća (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014 ⁽²⁴⁾, (EU) br. 558/2014 ⁽²⁵⁾, (EU) br. 559/2014 ⁽²⁶⁾, (EU) br. 560/2014 ⁽²⁷⁾, (EU) br. 561/2014 ⁽²⁸⁾, (EU) br. 642/2014 ⁽²⁹⁾ i u skladu s tim uredbama do njihova dovršetka. U interesu pravne sigurnosti i jasnoće te bi uredbi stoga trebalo staviti izvan snage.
- (102) Unija bi trebala djelovati samo ako se može dokazati da je djelovanje na razini Unije djelotvornije od djelovanja na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Zajednička poduzeća usmjerena su na područja u kojima djelovanje na razini Unije ima dokazivu dodanu vrijednost zbog razmjera, brzine i opsega napora potrebnih kako bi Unija postigla svoje dugoročne ciljeve iz UFEU-a, ostvarila svoje strateške prioritete politike i ispunila obveze. Predloženim zajedničkim poduzećima ujedno bi se trebale dopuniti i ojačati nacionalne i podnacionalne aktivnosti u istom području.
- (103) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog izbjegavanja nepotrebnog udvostručavanja, održavanja kritične mase i osiguravanja optimalnog iskorištavanja javnog financiranja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (104) Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnim područjima politike, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu na dan objave,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

DIO PRVI

ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom osniva devet zajedničkih poduzeća u smislu članka 187. UFEU-a za provedbu institucionaliziranih europskih partnerstava iz članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe o programu Obzor Europa. U njoj se utvrđuju njihovi ciljevi i zadaće, članstvo, ustroj i druga operativna pravila.

⁽²⁴⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 557/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativne lijekove 2 (SL L 169, 7.6.2014., str. 54.).

⁽²⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 558/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju Zajedničkog poduzeća „Clean Sky 2” (SL L 169, 7.6.2014., str. 77.).

⁽²⁶⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 559/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2 (SL L 169, 7.6.2014., str. 108.).

⁽²⁷⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 560/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju zajedničkog poduzeća za bioindustriju (SL L 169, 7.6.2014., str. 130.).

⁽²⁸⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 561/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju zajedničkog poduzeća ECSEL (SL L 169, 7.6.2014., str. 152.).

⁽²⁹⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 642/2014 od 16. lipnja 2014. o uspostavi zajedničkog poduzeća Shift2Rail (SL L 177, 17.6.2014., str. 9.).

*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „član koji nije Unija” znači svaka država sudionica, privatni član ili međunarodna organizacija koji su članovi zajedničkog poduzeća;
2. „član osnivač” znači svaki pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili zemlji pridruženoj programu Obzor Europa, ili međunarodna organizacija za koju je u ovoj Uredbi ili jednom od njezinih priloga utvrđeno da je članica zajedničkog poduzeća;
3. „pridruženi član” znači svaki pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili zemlji pridruženoj programu Obzor Europa, ili međunarodna organizacija koja pristupi zajedničkom poduzeću potpisivanjem izjave o preuzimanju obveze u skladu s člankom 6. stavkom 3. i podložno odobrenju u skladu s člankom 7.;
4. „država sudionica” znači svaka država članica ili zemlja pridružena programu Obzor Europa nakon dostave obavijesti o svojem sudjelovanju u aktivnostima relevantnog zajedničkog poduzeća putem izjave o preuzimanju obveze;
5. „privatni član” znači svaki pravni subjekt osnovan na temelju javnog ili privatnog prava koji je član zajedničkog poduzeća, a koji nije Unija, država sudionica ili međunarodna organizacija;
6. „sastavni subjekti” znači subjekti koji čine privatnog člana zajedničkog poduzeća, ako je privatni član udruženje u skladu sa statutom tog člana;
7. „partner koji daje doprinos” znači svaka zemlja, međunarodna organizacija ili pravni subjekt koji nije član zajedničkog poduzeća, sastavni subjekt člana ili povezani subjekt bilo kojeg od njih, a koji podupire ciljeve zajedničkog poduzeća u njegovu specifičnom području istraživanja i čiji je zahtjev odobren u skladu s člankom 9.;
8. „doprinosi u naravi za operativne aktivnosti” znači doprinosi privatnih članova, sastavnih subjekata ili povezanih subjekata bilo kojih od njih, međunarodnih organizacija i partnera koji daju doprinos, a koji se sastoje od prihvatljivih troškova koji su nastali njihovom provedbom neizravnih djelovanja umanjениh za doprinos tim troškovima koji su dali to zajedničko poduzeće i države sudionice tog zajedničkog poduzeća;
9. „dodatna aktivnost” znači aktivnost obuhvaćena godišnjim planom dodatnih aktivnosti koji je priložen glavnom dijelu programa rada, koja ne prima financijsku potporu zajedničkog poduzeća, ali doprinosi njegovim ciljevima i izravno je povezana s prihvaćanjem rezultata projekata u okviru tog zajedničkog poduzeća ili prethodnih inicijativa ili koja ima znatnu dodanu vrijednost Unije;
10. „doprinosi u naravi za dodatne aktivnosti” znači doprinosi privatnih članova, sastavnih subjekata ili povezanih subjekata bilo kojih od njih te međunarodnih organizacija, koji se sastoje od troškova koji su nastali njihovom provedbom dodatnih aktivnosti umanjениh za doprinos tim troškovima koji su dali Unija i države sudionice tog zajedničkog poduzeća;
11. „prethodna inicijativa” znači svako partnerstvo u jednom od područja obuhvaćenih zajedničkim poduzećem koje je primilo financijsku potporu iz jednog od prethodnih okvirnih programa Unije za istraživanje;
12. „strateški program za istraživanja i inovacije” znači dokument koji obuhvaća razdoblje trajanja programa Obzor Europa i u kojem se utvrđuju ključni prioriteti, tehnologije i inovacije potrebni za postizanje ciljeva zajedničkog poduzeća;
13. „program rada” znači dokument iz članka 2. točke 25. Uredbe o programu Obzor Europa;

14. „sukob interesa” znači situacija iz članka 61. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u koju je uključen financijski izvršitelj ili druga osoba;
15. „novi sudionik” znači subjekt koji je prvi put korisnik bespovratnih sredstava koja dodjeljuje pojedinačno zajedničko poduzeće ili njegova prethodna inicijativa i koji nije član osnivač tog zajedničkog poduzeća ili njegove prethodne inicijative.

Članak 3.

Osnivanje

1. Sljedeća zajednička poduzeća osnivaju se kao tijela Unije na razdoblje koje završava 31. prosinca 2031. i financiraju se u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027.:
 - (a) Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo;
 - (b) Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo;
 - (c) Zajedničko poduzeće za čisti vodik;
 - (d) Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu;
 - (e) Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3;
 - (f) Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje;
 - (g) Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije;
 - (h) Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3;
 - i. Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge.
2. Tijela Unije iz stavka 1. zajednički se nazivaju „zajednička poduzeća”.
3. Kako bi se u obzir uzelo razdoblje trajanja programa Obzor Europa, pozivi na podnošenje prijedloga u okviru zajedničkih poduzeća objavljuju se najkasnije do 31. prosinca 2027. U propisno opravdanim slučajevima pozivi na podnošenje prijedloga mogu se objaviti najkasnije do 31. prosinca 2028.
4. Zajednička poduzeća imaju pravnu osobnost. U svakoj državi članici imaju najširu pravnu sposobnost koja se priznaje pravnim osobama u skladu s pravom te države članice. Mogu posebno stjecati pokretnine i nekretnine i njima raspolagati te biti stranka u sudskom postupku.
5. Sjedište zajedničkih poduzeća je u Bruxellesu, u Belgiji.
6. Ako nije navedeno drukčije, odredbe utvrđene u dijelu prvom i dijelu trećem primjenjuju se na sva zajednička poduzeća. Odredbe utvrđene u dijelu drugom primjenjuju se na pojedinačna zajednička poduzeća, ovisno o slučaju.
7. Za potrebe dijela prvog i dijela trećeg i ako nije navedeno drukčije, upućivanje na pojedinačno zajedničko poduzeće ili tijelo znači upućivanje na svako zajedničko poduzeće ili svako istovjetno tijelo pojedinačnih zajedničkih poduzeća i na njihove nadležnosti u odnosu na druga tijela istog zajedničkog poduzeća.

GLAVA II.

FUNKCIONIRANJE ZAJEDNIČKIH PODUZEĆA

POGLAVLJE 1.

Ciljevi i zadaće

Članak 4.

Ciljevi i načela

1. Zajednička poduzeća iz članka 3. ove Uredbe doprinose općim i specifičnim ciljevima Uredbe o programu Obzor Europa kako su utvrđeni u njezinu članku 3.
2. Zajednička poduzeća, putem angažmana i predanosti partnerâ u pogledu oblikovanja i provedbe programa istraživačkih i inovacijskih aktivnosti s europskom dodanom vrijednošću, zajednički ispunjavaju sljedeće opće ciljeve:
 - (a) jačanje i integraciju znanstvenih, inovacijskih i tehnoloških kapaciteta te olakšavanje suradničkih veza u cijeloj Uniji radi potpore stvaranju i širenju visokokvalitetnih novih znanja i vještina, posebno u cilju odgovaranja na globalne izazove, uz osiguravanje i jačanje konkurentnosti Unije, europske dodane vrijednosti, otpornosti i održivosti te uz doprinos ojačanom europskom istraživačkom prostoru (EIP);
 - (b) osiguravanje da lanci vrijednosti Unije budu globalni predvodnici u ključnim tehnologijama i industrijama te da budu otporni i utemeljeni na održivosti, u skladu s industrijskom strategijom i strategijom za MSP-ove za Europu, europskim zelenim planom, europskim planom oporavka i drugim relevantnim politikama Unije;
 - (c) razvoj i ubrzanje prihvaćanja inovativnih rješenja u cijeloj Uniji kojima se odgovara na klimatske, okolišne, zdravstvene, digitalne i druge globalne izazove i doprinosi strateškim prioritetima Unije, ubrzanje gospodarskog rasta Unije i poticanje inovacijskog ekosustava, uz ostvarivanje ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda i postizanje klimatske neutralnosti u Uniji najkasnije do 2050. u skladu s Pariškim sporazumom, čime se poboljšava kvaliteta života europskih građana.
3. Zajednička poduzeća ispunjavaju sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) povećanje kritične mase te jačanje znanstvenih i tehnoloških sposobnosti i kapaciteta u suradničkim, međusektorskim, transverzalnim, prekograničnim i interdisciplinarnim istraživanjima i inovacijama u cijeloj Uniji te olakšavanje njihove integracije u europske ekosustave;
 - (b) ubrzanje zelene i digitalne tranzicije te gospodarske, socijalne i društvene preobrazbe u područjima i sektorima koji su od strateške važnosti za prioritete Unije, osobito u cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. u skladu s ciljnim vrijednostima u pogledu klime i energije utvrđenima na temelju europskog zelenog plana i Europskog zakona o klimi;
 - (c) povećanje kapaciteta za istraživanja i inovacije te učinkovitosti postojećeg i novog europskog inovacijskog ekosustava i postojećih i novih europskih gospodarskih lanaca vrijednosti, među ostalim u *start-up* poduzećima te MSP-ovima;
 - (d) ubrzanje uvođenja, prihvaćanja i širenja inovativnih rješenja, tehnologija, usluga i vještina u ojačanim europskim istraživačkim i inovacijskim ekosustavima te u industrijskim ekosustavima, među ostalim uz opsežnu i ranu suradnju te uz zajedničko stvaranje s krajnjim korisnicima, uključujući MSP-ove i *start-up* poduzeća, građane te regulatorna i normizacijska tijela;
 - (e) uvođenje poboljšanja u pogledu okoliša, energije, uštede resursa, društva, načela kružnosti i produktivnosti u nove proizvode, tehnologije, primjene i usluge iskorištavanjem kapaciteta i resursa Unije.
4. Zajednička poduzeća usto imaju dodatne ciljeve utvrđene u dijelu drugom.

5. U provedbi Uredbe o programu Obzor Europa zajednička poduzeća poštuju načela utvrđena u članku 7. te uredbe.
6. Zajednička poduzeća ispunjavaju uvjete i kriterije za europska partnerstva utvrđene u članku 10. Uredbe o programu Obzor Europa i Prilogu III. toj uredbi.

Članak 5.

Operativni ciljevi i zadaće

1. Zajednička poduzeća imaju sljedeće operativne ciljeve u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu III. Uredbi o programu Obzor Europa te doprinose operativnim ciljevima programa Obzor Europa utvrđenima u posebnom programu za provedbu programa Obzor Europa:
 - (a) jačanje i širenje izvrsnosti, uključujući poticanjem šireg sudjelovanja i poticanjem suradničkih veza u cijeloj Uniji;
 - (b) jačanje znanstvene izvrsnosti, među ostalim razmatranjem, kada je to relevantno, najsuvremenijih rezultata osnovnih i pionirskih istraživanja u provedbi njihovih aktivnosti;
 - (c) poticanje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u MSP-ovima te doprinos osnivanju i rastu inovativnih poduzeća, osobito *start-up* poduzeća, MSP-ova i, u iznimnim slučajevima, malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;
 - (d) jačanje poveznice između istraživanja, inovacija i, prema potrebi, obrazovanja, osposobljavanja i drugih politika, što podrazumijeva i komplementarnost s nacionalnim, regionalnim i Unijinim politikama i aktivnostima u području istraživanja i inovacija;
 - (e) snažnije uključivanje rodni pitanja, uključujući integraciju rodne dimenzije u sadržaj istraživanja i inovacija;
 - (f) jačanje suradničkih veza u europskom istraživanju i inovacijama te među sektorima i disciplinama, što uključuje društvene i humanističke znanosti;
 - (g) jačanje međunarodne suradnje radi potpore ciljevima politike Unije i međunarodnim obvezama Unije;
 - (h) podizanje javne osviještenosti i povećanje prihvaćanja, odgovaranje na potražnju te poticanje širenja i prihvaćanja novih rješenja uključivanjem, prema potrebi, građana i krajnjih korisnika u postupke zajedničkog oblikovanja i zajedničkog stvaranja;
 - (i) poticanje iskorištavanja rezultata istraživanja i inovacija te aktivno širenje i iskorištavanje rezultata, osobito u cilju poticanja privatnih ulaganja i razvoja politika;
 - (j) ubrzavanje industrijske preobrazbe i otpornosti u cijelim lancima vrijednosti, među ostalim poboljšanjem vještina za inovacije i unapređivanjem digitalne tehnologije;
 - (k) podupiranje provedbe povezanih politika Unije koja je utemeljena na znanstvenim dokazima, kao i regulatornih i normizacijskih aktivnosti te aktivnosti održivih ulaganja na nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini.
2. Zajednička poduzeća zauzimanjem sustavnog pristupa za postizanje ciljeva obavljaju sljedeće zadaće:
 - (a) pružaju financijsku potporu, ponajprije u obliku bespovratnih sredstava, za neizravna djelovanja u području istraživanja i inovacija koja su odabrana na temelju otvorenih, transparentnih i konkurentnih poziva, osim u propisno opravdanim slučajevima navedenima u njihovim programima rada kako bi se utvrdili dodatni uvjeti kojima se zahtijeva sudjelovanje članova zajedničkog poduzeća ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata;
 - (b) razvijaju blisku suradnju i osiguravaju koordinaciju s drugim europskim partnerstvima, među ostalim tako što, prema potrebi, dio proračunskih sredstava zajedničkog poduzeća izdvajaju za zajedničke pozive;
 - (c) nastoje ostvariti i maksimalno povećati sinergiju s relevantnim aktivnostima i programima na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini, kao i, prema potrebi, mogućnosti za dodatno financiranje iz njih, a to se osobito odnosi na aktivnosti i programe kojima se podupiru uvođenje i prihvaćanje inovativnih rješenja, osposobljavanje, obrazovanje i regionalni razvoj, kao što su fondovi kohezijske politike ili nacionalni planovi za oporavak i otpornost;

- (d) osiguravaju da njihov rad doprinosi zahtjevima u pogledu strateškog višegodišnjeg planiranja, izvješćivanja, praćenja i evaluacije te drugim zahtjevima programa Obzor Europa utvrđenima u člancima 50. i 52. Uredbe o programu Obzor Europa, kao što je provedba zajedničkog okvira za povratne informacije o politikama;
- (e) promiču sudjelovanje MSP-ova i *start-up* poduzeća u svojim aktivnostima i osiguravaju da im se pruže pravodobne informacije, u skladu s ciljevima programa Obzor Europa;
- (f) razviju ciljani pristup u okviru svojeg strateškog programa za istraživanje i inovacije radi provedbe mjera za privlačenje novih sudionika, posebno MSP-ova, visokih učilišta i istraživačkih organizacija, za širenje mreža suradnje;
- (g) mobiliziraju resurse iz javnog i privatnog sektora potrebne za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (h) prate napredak u postizanju ciljeva utvrđenih u ovoj Uredbi, kao i u skladu s odredbama iz članka 50. Uredbe o programu Obzor Europa i priloga III. i V. toj uredbi;
- (i) utvrđuju i provode svoje programe rada;
- (j) povezuju se sa što širim rasponom dionika, koji obuhvaćaju ali nisu ograničeni na decentralizirane agencije, istraživačke organizacije i visoka učilišta, krajnje korisnike i javna tijela, osobito radi utvrđivanja prioriteta i aktivnosti svakog zajedničkog poduzeća te radi osiguravanja transparentnosti, otvorenosti i uključenosti, kao i koristi za društvo;
- (k) poduzimaju aktivnosti informiranja, komunikacije, promidžbe te širenja i iskorištavanja rezultata primjenjujući *mutatis mutandis* članak 51. Uredbe o programu Obzor Europa, što uključuje pravodobno stavljanje na raspolaganje detaljnih i usklađenih informacija o rezultatima financiranih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u zajedničkoj elektroničkoj bazi podataka o programu Obzor Europa te pravodobno davanje pristupa tim informacijama;
- (l) pružaju Komisiji potrebnu tehničku, znanstvenu i administrativnu potporu za obavljanje njezinih zadaća u svrhu osiguravanja pravilnog funkcioniranja i razvoja konkretnih područja u Uniji kojima se bavi zajedničko poduzeće;
- (m) doprinose djelotvornijoj povezanosti znanosti i politike, poticanju otvorene znanosti zahvaljujući boljem iskorištavanju rezultata, ispunjavanju potreba povezanih s politikama te promicanju bržeg iskorištavanja, širenja i prihvaćanja rezultata u skladu s člancima 14. i 39. Uredbe o programu Obzor Europa;
- (n) u skladu sa zajedničkim okvirom za povratne informacije o politikama te sa strategijama i djelovanjima kojima se podupiru ciljevi europskog zelenog plana, utvrđuju relevantna znanja stečena tijekom upravljanja istraživačkim i inovacijskim projektima i njihovim rezultatima te ih prenose Komisiji kako bi služila kao temelj za praćenje, evaluaciju i, ako je potrebno, ispravljanje postojećih mjera politike ili za oblikovanje novih inicijativa i odluka politike;
- (o) podupiru Komisiju u razvoju i provedbi čvrstih i znanstveno utemeljenih kriterija tehničke provjere na temelju članka 3. Uredbe (EU) 2020/852 o održivim ulaganjima tako što prate i ocjenjuju njihovu primjenu u gospodarskom sektoru u kojem sama djeluju kako bi prema potrebi pružila *ad hoc* povratne informacije u svrhu oblikovanja politika;
- (p) vode računa o načelu „ne nanosi bitnu štetu” na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 za aktivnosti zajedničkih poduzeća obuhvaćene područjem primjene te uredbe i uzimaju u obzir odredbe te uredbe kako bi prema potrebi poboljšala pristup održivom financiranju;
- (q) obavljaju sve ostale zadaće potrebne za postizanje ciljeva utvrđenih u ovoj Uredbi.

3. Osim zadaća utvrđenih u ovom članku i dijelu drugom, zajedničkim poduzećima može se povjeriti provedba dodatnih zadaća za koje je potrebno kumulativno, komplementarno ili kombinirano financiranje među programima Unije.

POGLAVLJE 2.

Članovi, partneri koji daju doprinos i doprinosi

Članak 6.

Članovi

1. Članove zajedničkih poduzeća iz članka 3. čine Unija, koju predstavlja Komisija, te bilo koji od sljedećih, kako je navedeno u dijelu drugom:
 - (a) države sudionice;
 - (b) članovi osnivači;
 - (c) pridruženi članovi.
2. Članstvo u zajedničkom poduzeću ne može se prenijeti na treću stranu bez prethodne suglasnosti upravnog odbora iz odjeljka 1. poglavlja 3. ove glave.
3. Članovi osnivači i pridruženi članovi potpisuju izjavu o preuzimanju obveze u kojoj se navode pojedinosti o članstvu u smislu sadržaja, aktivnosti i njihova trajanja, kao i doprinosi članova osnivača i pridruženih članova zajedničkom poduzeću, uključujući predviđene dodatne aktivnosti navedene u članku 11. stavku 1. točki (b).

Članak 7.

Odabir pridruženih članova

1. Zajednička poduzeća mogu objavljivati otvorene i transparentne pozive na iskaz interesa s ciljem odabira pridruženih članova koji bi mogli doprinijeti postizanju ciljeva zajedničkih poduzeća. Takve pozive objavljuju zajednička poduzeća čiji su članovi osnivači navedeni u prilogima I., II. i III. U pozivu na iskaz interesa definiraju se ključni kapaciteti koji su potrebni za postizanje ciljeva zajedničkog poduzeća i može se od podnositelja zahtjeva zatražiti da navedu svoje moguće doprinose. Svi pozivi objavljuju se na internetskim stranicama zajedničkog poduzeća te se o njima obavješćuje svim odgovarajućim kanalima, uključujući, ako je primjenjivo, i preko skupine predstavnika država, kako bi se osiguralo najšire moguće sudjelovanje u interesu postizanja ciljeva zajedničkog poduzeća.
2. Izvršni direktor ocjenjuje zahtjeve za članstvo uz pomoć neovisnih stručnjaka i, prema potrebi, relevantnih tijela zajedničkog poduzeća, na temelju dokumentiranog znanja, iskustva i dodane vrijednosti kojima podnositelj zahtjeva može doprinijeti postizanju ciljeva zajedničkog poduzeća te financijske stabilnosti podnositelja zahtjeva i dugoročne obveze za financijske doprinose i doprinose u naravi zajedničkom poduzeću, uzimajući pritom u obzir potencijalne sukobe interesa.
3. Upravni odbor ocjenjuje i odobrava ili odbija zahtjeve za članstvo.

Članak 8.

Promjene i raskid članstva

1. Svaki član zajedničkog poduzeća može raskinuti svoje članstvo u tom zajedničkom poduzeću. Raskid proizvodi učinke i postaje neopoziv šest mjeseci nakon dostave obavijesti izvršnom direktoru zajedničkog poduzeća, koji o tome obavješćuje druge članove. Od dana raskida član se oslobađa svih obveza, osim onih koje je zajedničko poduzeće odobrilo ili koje su nastale prije raskida članstva, ako zajednički nije dogovoreno drukčije.
2. Svaki privatni član pravodobno obavješćuje zajedničko poduzeće o svakom spajanju ili stjecanju među članovima koje bi moglo utjecati na zajedničko poduzeće ili o svakom preuzimanju člana od strane subjekta koji nije član zajedničkog poduzeća.

3. Upravni odbor odlučuje hoće li raskinuti članstvo člana iz stavka 2. s ciljem osiguravanja kontinuiteta poslovanja i zaštite interesa Unije ili zajedničkog poduzeća. Raskid proizvodi učinke i postaje neopoziv najkasnije šest mjeseci od odluke upravnog odbora ili na datum naveden u toj odluci, ovisno o tome što nastupi ranije. Dotični član ili članovi ne sudjeluju u glasovanju upravnog odbora.
4. Svaki privatni član pravodobno obavješćuje zajedničko poduzeće o svim drugim bitnim promjenama u svojem vlasništvu, kontroli ili sastavu. Ako Komisija smatra da bi ta promjena mogla utjecati na interese Unije ili zajedničkog poduzeća zbog razloga povezanih sa sigurnošću ili javnim poretkom, upravnom odboru može predložiti da raskine članstvo dotičnog privatnog člana. Upravni odbor odlučuje o raskidu članstva dotičnog privatnog člana. Dotični privatni član ne sudjeluje u glasovanju upravnog odbora.
5. Raskid proizvodi učinke i postaje neopoziv najkasnije šest mjeseci od odluke upravnog odbora ili na datum naveden u toj odluci, ovisno o tome što nastupi ranije.
6. Upravni odbor može raskinuti članstvo bilo kojeg člana koji ne ispunjava svoje obveze na temelju ove Uredbe. Postupak utvrđen u članku 28. stavku 6. primjenjuje se *mutatis mutandis*.
7. Prema potrebi Komisija može od privatnih članova zatražiti da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se osigurala zaštita interesa Unije i zajedničkog poduzeća zbog razloga povezanih sa sigurnošću ili javnim poretkom.
8. Ako dođe do promjene u članstvu ili raskida članstva, zajedničko poduzeće na svojim internetskim stranicama odmah objavljuje ažurirani popis svojih članova i datum od kojeg ta promjena stupa na snagu.
9. Prema potrebi i podložno članku 16. stavku 3., upravni odbor odlučuje o preraspodjeli glasačkih prava u upravnom odboru zbog promjene u članstvu ili raskidu članstva.

Članak 9.

Partneri koji daju doprinos

1. Svaki kandidat za partnera koji daje doprinos kako je definiran u članku 2. točki 7. upravnom odboru dostavlja izjavu o suglasnosti. U izjavi o suglasnosti definira se opseg partnerstva u smislu teme, aktivnosti i njihova trajanja te se utvrđuje doprinos podnositelja zahtjeva zajedničkom poduzeću.
2. Upravni odbor ocjenjuje izjavu o suglasnosti te odobrava ili odbija zahtjev.
3. Partneri koji daju doprinos nemaju glasačka prava u upravnom odboru zajedničkog poduzeća.

Članak 10.

Financijski doprinos Unije

1. Financijskim doprinosom Unije zajedničkim poduzećima, što uključuje odobrena sredstva Europskog gospodarskog prostora (EGP), pokrivaju se administrativni i operativni troškovi do maksimalnih iznosa utvrđenih u dijelu drugom, pod uvjetom da je taj iznos barem jednak doprinosu članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata.
2. Iznos doprinosa Unije utvrđen u dijelu drugom može se uvećati doprinosima trećih zemalja pridruženih programu Obzor Europa, u skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe o programu Obzor Europa i pod uvjetom da je ukupan iznos za koji je doprinos Unije uvećan barem jednak doprinosu članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata.

3. Doprinos Unije plaća se iz odobrenih sredstava iz općeg proračuna Unije koja su dodijeljena za posebni program za provedbu programa Obzor Europa, u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom iv. i člankom 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 kad su u pitanju tijela iz članka 71. te uredbe.
4. Zajedničkim poduzećima mogu se povjeriti dodatna sredstva Unije kojima se dopunjuje doprinos iz stavka 3. ovog članka, u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom iv. i člankom 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
5. Na doprinose koji se odnose na dodatne zadaće povjerene zajedničkom poduzeću u skladu sa stavkom 4. ovog članka ili člankom 5. stavkom 3. ove Uredbe, primjenjuju se zahtjevi iz članka 155. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
6. Dodatni doprinosi iz programâ Unije koji se odnose na dodatne zadaće povjerene zajedničkom poduzeću na temelju stavka 4. ovog članka ili članka 5. stavka 3. ne ulaze u izračun maksimalnog financijskog doprinosa Unije utvrđenog u dijelu drugom.

Članak 11.

Doprinosi članova koji nisu Unija i partnera koji daju doprinos

1. Osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije, doprinosi privatnih članova sastoje se od financijskih doprinosa i od bilo kojih od sljedećih doprinosa:
 - (a) doprinosa u naravi za operativne aktivnosti;
 - (b) doprinosa u naravi za dodatne aktivnosti, koje je odobrio upravni odbor u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (n).
2. Osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije, privatni članovi svake godine najkasnije do 31. svibnja izvješćuju svoj upravni odbor o vrijednosti doprinosa iz stavka 1. točke (b) koji su dani u svakoj od prethodnih financijskih godina. Za potrebe vrednovanja tih doprinosa, troškovi se utvrđuju u skladu s uobičajenim praksama troškovnog računovodstva dotičnih subjekata, primjenjivim računovodstvenim standardima zemlje u kojoj subjekt ima poslovni nastan te primjenjivim međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Troškove potvrđuje neovisno revizorsko tijelo kojeg imenuje dotični subjekt, a ne revidira ih dotično zajedničko poduzeće ni bilo koje tijelo Unije. U slučaju bilo kakve nejasnoće u pogledu potvrđivanja, dotično zajedničko poduzeće može provjeriti metodu vrednovanja. U propisno opravdanim slučajevima upravni odbor može odobriti upotrebu jednokratnih iznosa ili jediničnih troškova za potrebe vrednovanja tih doprinosa.
3. Doprinosi država sudionica sastoje se od financijskih doprinosa. Države sudionice svake godine do 31. siječnja izvješćuju upravni odbor o financijskim doprinosima koji su dani prethodne financijske godine.
4. Doprinosi međunarodnih organizacija sastoje se od financijskih doprinosa i doprinosa u naravi za operativne aktivnosti, osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije.
5. Doprinosi partnera koji daju doprinos odgovaraju iznosima na koje su se obvezali u izjavi o suglasnosti kad su postali partneri koji daju doprinos, a sastoje se od financijskih doprinosa i doprinosa u naravi za operativne aktivnosti.
6. Komisija može ukinuti, razmjerno smanjiti ili suspendirati financijski doprinos Unije zajedničkom poduzeću ili pokrenuti postupak likvidacije iz članka 45. u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) ako dotično zajedničko poduzeće ne ispunjava uvjete da mu se povjeri doprinos Unije;
 - (b) ako članovi koji nisu Unija ili njihovi sastavni ili povezani subjekti ne daju doprinose, daju samo djelomične doprinose ili ne poštuju rokove utvrđene u stavku 2. u pogledu doprinosa iz stavaka 1., 4. i 5. ovog članka;
 - (c) zbog rezultata evaluacija iz članka 171. stavka 2.

7. Odlukom Komisije o ukidanju, razmjernom smanjenju ili suspendiranju financijskog doprinosa Unije ne sprečava se povrat prihvatljivih troškova koje su članovi koji nisu Unija imali prije nego što je ta odluka priopćena zajedničkom poduzeću.

8. U skladu s postupkom utvrđenim u članku 28. stavka 6. svakom članu zajedničkog poduzeća koji nije Unija koji ne ispuni svoje obveze u pogledu doprinosa iz ove Uredbe uskraćuje se pravo glasovanja u upravnom odboru dok ne ispuni svoje obveze. Ako takav član ne ispuni svoje obveze i nakon što istekne razdoblje od dodatnih šest mjeseci, njegovo se članstvo opoziva, osim ako upravni odbor u propisno opravdanim slučajevima odluči drukčije. Dotični subjekt ne sudjeluje u glasanju u upravnom odboru.

Članak 12.

Upravljanje doprinosima država sudionica

1. Svaka država sudionica okvirno se obvezuje na iznos svojih nacionalnih financijskih doprinosa zajedničkom poduzeću. Ta obveza preuzima se prije donošenja programa rada.

Pored kriterija utvrđenih u članku 22. Uredbe o programu Obzor Europa, program rada može uključivati, kao prilog, i kriterije prihvatljivosti za nacionalne pravne subjekte.

Svaka država sudionica zajedničkom poduzeću povjerava evaluaciju prijedlogâ u skladu s Uredbom o programu Obzor Europa.

Odabir prijedlogâ temelji se na rang-listi koju dostavlja odbor za evaluaciju. Tijelo zaduženo za odabir može odstupiti od te rang-liste u propisno opravdanim slučajevima kako su utvrđeni u programu rada kako bi se osigurala sveukupna dosljednost pristupa na temelju portfelja.

Svaka država sudionica na temelju nacionalnih strateških prioriteta ima pravo veta na sva pitanja u vezi s upotrebom vlastitih nacionalnih financijskih doprinosa zajedničkom poduzeću za podnositelje zahtjeva s poslovnim nastanom u tim državama sudionicama.

2. Svaka država sudionica sa zajedničkim poduzećem sklapa administrativni sporazum ili više njih, u kojima se utvrđuje koordinacijski mehanizam za plaćanje doprinosa podnositeljima zahtjeva s poslovnim nastanom u toj državi sudionici i za izvješćivanje o tim doprinosima. Taj sporazum uključuje raspored, uvjete plaćanja te zahtjeve u pogledu izvješćivanja i revizije.

Svaka država sudionica nastoji uskladiti svoj raspored plaćanja, izvješćivanje i revizije s onima zajedničkog poduzeća te uskladiti svoja pravila o prihvatljivosti troškova s pravilima programa Obzor Europa.

3. U sporazumu iz stavka 2. svaka država sudionica zajedničkom poduzeću može povjeriti plaćanje svojeg doprinosa korisnicima. Nakon odabira prijedlogâ država sudionica dodjeljuje iznos potreban za plaćanja. Revizijska tijela države sudionice mogu provesti reviziju dotičnih nacionalnih doprinosa.

POGLAVLJE 3.

Ustroj zajedničkih poduzeća

Članak 13.

Sinergija i učinkovitost u aranžmanima za poslovnu podršku

1. Zajednička poduzeća u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe uspostavljaju aranžmane za poslovnu podršku sklapanjem sporazuma o razini usluga, osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije i uz uvjet da se pri povjeravanju zadaća izvršenja proračuna zajedničkim poduzećima zajamči istovjetna razina zaštite financijskih interesa Unije. Pod uvjetom da se potvrdi održivost i nakon provjere resursa, takvi aranžmani uključuju barem sljedeća područja:

(a) potporu u vezi s ljudskim resursima;

- (b) potporu u vezi s pravnim pitanjima;
- (c) informacijske i komunikacijske tehnologije;
- (d) računovodstvo (uključujući riznicu);
- (e) komunikaciju;
- (f) logistiku, događanja i upravljanje prostorijama za sastanke;
- (g) potporu u vezi s revizijom i strategijom za borbu protiv prijevara.

2. Aranžmane za poslovnu podršku iz stavka 1. obavlja jedno ili više odabranih zajedničkih poduzeća za sva druga. Kako bi se osigurao koherentan organizacijski ustroj, aranžmani koji su međusobno povezani zadržavaju se unutar istog zajedničkog poduzeća, u mjeri u kojoj je to primjereno za učinkovitu i djelotvornu provedbu dotičnih zadaća.

3. Sporazumi o razini usluga iz stavka 1. omogućuju prijenos odobrenih sredstava ili povrat troškova za pružanje zajedničkih usluga među zajedničkim poduzećima.

4. Ne dovodeći u pitanje preraspodjelu na druge zadaće unutar zajedničkog poduzeća ni druge administrativne aranžmane koji ne utječu na ugovore o radu, osoblje kojem su povjerene funkcije prenesene za potrebe aranžmana za poslovnu podršku, čiji je domaćin neko drugo zajedničko poduzeće, može biti premješteno u to zajedničko poduzeće. Ako dotični član osoblja pisanim putem izrazi svoje odbijanje, zajedničko poduzeće može raskinuti njegov ugovor na temelju uvjeta iz članka 47. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Unije utvrđenih u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68⁽³⁰⁾.

5. Osoblje iz stavka 4. koje je premješteno u zajedničko poduzeće koje je domaćin aranžmana za poslovnu podršku zadržava istu vrstu ugovora, funkcijsku skupinu i razred te se smatra da je cijeli radni staž odradilo u tom zajedničkom poduzeću.

Članak 14.

Tijela zajedničkih poduzeća

1. Svako zajedničko poduzeće ima upravni odbor, izvršnog direktora i, osim zajedničkih poduzeća u kojima su države zastupljene u upravnom odboru, skupinu predstavnika država.
2. Zajedničko poduzeće usto može imati i znanstveno savjetodavno tijelo, skupinu dionika te bilo koje drugo tijelo u skladu s odredbama dijela drugog.
3. Pri obavljanju svojih zadaća svako tijelo zajedničkog poduzeća radi samo na ostvarenju ciljeva utvrđenih u ovoj Uredbi i djeluje samo u okviru opsega aktivnosti zajedničkog poduzeća za čije je potrebe osnovano.
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., tijela dvaju ili više zajedničkih poduzeća mogu odlučiti uspostaviti strukturiranu suradnju, među ostalim putem redovitih sastanaka ili zajedničkih odbora.

⁽³⁰⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1.

Odjeljak I.

Upravni odbor

Članak 15.

Sastav upravnog odbora

1. Upravni odbor sastoji se od najmanje dvaju predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju i broja predstavnika iz svakog od članova zajedničkog poduzeća koji nisu Unija kako je utvrđen u dijelu drugom za svako zajedničko poduzeće.
2. Ako u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) članovi zajedničkog poduzeća uključuju države sudionice, u upravni odbor imenuje se po jedan predstavnik iz svake države sudionice.

Članak 16.

Funkcioniranje upravnog odbora

1. Predstavnici članova u upravnom odboru odluke nastoje donositi konsenzusom. U nedostatku konsenzusa provodi se glasovanje. Odluka se donosi većinom od najmanje 75 % glasova, uključujući glasove odsutnih predstavnika, no ne uključujući suzdržane.

Na donošenje odluka u upravnom odboru mogu se primjenjivati i relevantna posebna pravila utvrđena u dijelu drugom.

2. Da bi upravni odbor mogao održati glasovanje, prisutni moraju biti Komisija, najmanje 50 % privatnih članova i, ako je to primjenjivo, najmanje 50 % delegata država sudionica.

3. Unija ima 50 % glasačkih prava, osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije. Glasačka prava Unije nedjeljiva su.

Glasačka prava članova koji nisu Unija podliježu posebnim pravilima utvrđenima u dijelu drugom. Osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije, svaki od predstavnika članova koji nisu Unija ima jednak broj glasova.

4. Unija i drugi predstavnici naizmjenično imenuju predsjednika upravnog odbora na razdoblje od godinu dana, osim ako je u dijelu drugom propisano drukčije.

5. Upravni odbor održava redovite sastanke najmanje dvaput godišnje. Na zahtjev predsjednika, izvršnog direktora, Komisije ili većine predstavnika članova koji nisu Unija ili država sudionica mogu se sazvati izvanredni sastanci. Sastanke upravnog odbora saziva predsjednik, a održavaju se u sjedištu dotičnog zajedničkog poduzeća, osim ako upravni odbor u propisno opravdanim slučajevima odluči drukčije. Dnevni red sastanaka i odluke pravodobno se objavljuju na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.

6. Izvršni direktor prisustvuje sastancima i ima pravo sudjelovati u raspravama, ali nema pravo glasa.

7. Predsjednik i potpredsjednik skupine predstavnika država imaju status promatrača na sastancima upravnog odbora. Predsjednici drugih tijela dotičnog zajedničkog poduzeća imaju pravo prisustvovati sastancima upravnog odbora kao promatrači ako se raspravlja o pitanjima iz njihove nadležnosti. Promatrači mogu sudjelovati u raspravama, ali nemaju pravo glasa.

8. Predsjednik može od slučaja do slučaja pozvati i druge osobe da prisustvuju kao promatrači, ponajprije predstavnike drugih europskih partnerstava, izvršnih ili regulatornih agencija, regionalnih tijela unutar Unije i europskih tehnoloških platformi, podložno pravilima o povjerljivosti i sukobu interesa.

9. Predstavnici članova nisu osobno odgovorni za djelovanja koja poduzimaju u svojstvu predstavnika u upravnom odboru, osim u slučajevima krajnje nepažnje ili namjerne povrede dužnosti.
10. Upravni odbor donosi svoj poslovnik.
11. Predstavnici članova i promatrači dužni su poštovati odredbe kodeksa ponašanja, u kojem se utvrđuju njihove obveze očuvanja integriteta i ugleda dotičnog zajedničkog poduzeća i Unije.

Članak 17.

Zadaće upravnog odbora

1. Upravni odbor tijelo je koje donosi odluke u svakom zajedničkom poduzeću. Odbor je u cijelosti odgovoran za strateško usmjerenje, usklađenost s relevantnim Unijinih ciljevima i politikama te poslovanje tog zajedničkog poduzeća i nadzire provedbu njegovih aktivnosti.

Pri utvrđivanju prioriteta obuhvaćenih suradničkim istraživanjima Komisija u okviru svoje uloge u upravnom odboru nastoji osigurati koordinaciju i usklađenost između aktivnosti zajedničkih poduzeća i relevantnih aktivnosti Unijinih programa financiranja s ciljem promicanja sinergije i komplementarnosti, uz istodobno izbjegavanje udvostručavanja.

2. Upravni odbor obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) poduzima mjere radi provedbe općih, specifičnih i operativnih ciljeva zajedničkog poduzeća, ocjenjuje njihovu djelotvornost i učinak, osigurava pomno i pravodobno praćenje napretka istraživačkog i inovacijskog programa zajedničkog poduzeća te pojedinačnih djelovanja u odnosu na prioritete Unije i na strateški program za istraživanja i inovacije, među ostalim u odnosu na komplementarnost s regionalnim ili nacionalnim programima, te poduzima korektivne mjere ako su potrebne kako bi se osiguralo da zajedničko poduzeće ispunjava svoje ciljeve;
 - (b) ocjenjuje, prihvaća ili odbija zahtjeve za članstvo u skladu s člankom 7.;
 - (c) ocjenjuje, prihvaća ili odbija zahtjeve potencijalnih partnera koji daju doprinos u skladu s člankom 9.;
 - (d) odlučuje o raskidu članstva u zajedničkom poduzeću za svakog člana koji ne ispunjava svoje obveze na temelju ove Uredbe ili u skladu s člankom 8. stavkom 2. i stavkom 3.;
 - (e) donosi financijska pravila zajedničkog poduzeća u skladu s člankom 27.;
 - (f) donosi godišnji proračun i plan radnih mjesta za osoblje u kojem se, među ostalim, navodi broj stalnih i privremenih radnih mjesta prema funkcijskoj skupini i razredu te broj članova ugovornog osoblja i upućenih nacionalnih stručnjaka iskazan u ekvivalentima punog radnog vremena;
 - (g) odlučuje o raspodjeli administrativnih troškova među članovima koji nisu Unija, ako ti članovi ne postignu dogovor u skladu s člankom 28. stavkom 2., uzimajući u obzir moguće neravnoteže u njihovim administrativnim obvezama u usporedbi s njihovim sudjelovanjem;
 - (h) u skladu sa stavkom 4. ovog članka i u odnosu na osoblje zajedničkog poduzeća, izvršava ovlasti koje su Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europske unije utvrđeni u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 („Pravilnik o osoblju”) dodijeljene tijelu za imenovanje te ovlasti koje su Uvjetima zaposlenja ostalih službenika dodijeljene tijelu ovlaštenom za sklapanje ugovorâ o radu („ovlasti tijela za imenovanje”);
 - (i) imenuje i razrješuje izvršnog direktora, produljuje mu mandat, daje mu smjernice i prati njegov rad;
 - (j) donosi strateški program za istraživanja i inovacije na početku zajedničkog poduzeća te ga prema potrebi ažurira tijekom trajanja programa Obzor Europa. U strateškom programu za istraživanja i inovacije utvrđuju se ciljani učinak partnerstva, predviđeni portfelj aktivnosti, mjerljivi očekivani ishodi, resursi, rezultati i ključne etape u definiranom vremenskom okviru. Utvrđuju se i druga europska partnerstva s kojima zajedničko poduzeće uspostavlja formalnu i

redovitu suradnju te mogućnosti za sinergiju između djelovanja zajedničkog poduzeća i nacionalnih ili regionalnih inicijativa i politika, na temelju informacija primljenih od država sudionica ili skupine predstavnika država, kao i za sinergiju s drugim programima i politikama Unije;

- (k) donosi program rada i odgovarajuću procjenu rashoda kako predloži izvršni direktor, nakon što uzme u obzir mišljenje skupine predstavnika država, radi provedbe strateškog programa za istraživanja i inovacije, što uključuje administrativne aktivnosti, sadržaj poziva na podnošenje prijedloga, moguće uvjete za postupanje s prijedlozima *ex aequo* u skladu s člankom 28. stavkom 3. programa Obzor Europa i njegovih programa rada, područja istraživanja koja će biti predmet zajedničkih poziva i suradnje s drugim partnerstvima i sinergije s drugim programima Unije, primjenjivu stopu financiranja, kao i povezana pravila o postupcima za podnošenje, evaluaciju, odabir, dodjelu i preispitivanje, pri čemu je poseban naglasak na povratnim informacijama povezanim sa zahtjevima politike;
- (l) prema potrebi ograničava sudjelovanje u određenim djelovanjima u programu rada u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe o programu Obzor Europa i u skladu sa stajalištem dogovorenim za svaki pojedinačni slučaj između Komisije i država članica u skupini predstavnika država, osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije;
- (m) donosi mjere za privlačenje novih sudionika, posebno MSP-ova, visokih učilišta i istraživačkih organizacija, u aktivnosti i djelovanja zajedničkog poduzeća, među ostalim tako da ih, kada je to primjenjivo, potiče da postanu privatni članovi ili sastavni subjekti privatnih članova;
- (n) odobrava godišnji plan dodatnih aktivnosti, utvrđen u prilogu glavnom dijelu programa rada, na temelju prijedloga članova koji nisu Unija i nakon savjetovanja sa znanstvenim savjetodavnim tijelom ili nekim drugim tijelom kako je utvrđeno u dijelu drugom te nakon što u obzir uzme mišljenje skupine predstavnika država;
- (o) pruža strateške smjernice za suradnju s drugim europskim partnerstvima u skladu sa strateškim programom za istraživanja i inovacije;
- (p) ocjenjuje i odobrava konsolidirano godišnje izvješće o radu, uključujući odgovarajuće rashode i proračun namijenjen za zajedničke pozive s drugim europskim partnerstvima;
- (q) daje mišljenje o završnoj računovodstvenoj dokumentaciji zajedničkog poduzeća;
- (r) prema potrebi osigurava uspostavu službe za unutarnju reviziju zajedničkog poduzeća;
- (s) odobrava ustroj programskog ureda na temelju preporuke izvršnog direktora;
- (t) odobrava komunikacijsku politiku zajedničkog poduzeća na temelju preporuke izvršnog direktora;
- (u) osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije, odobrava popis djelovanja odabranih za financiranje;
- (v) donosi provedbena pravila za primjenu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika u skladu s člankom 110. stavkom 2. Pravilnika o osoblju;
- (w) donosi pravila o upućivanju nacionalnih stručnjaka u zajednička poduzeća i o angažiranju pripravnika;
- (x) povrh tijela zajedničkog poduzeća iz članka 14., prema potrebi osniva savjetodavne ili radne skupine, među ostalim u suradnji s drugim zajedničkim poduzećima, na određeno razdoblje i radi ispunjavanja određene svrhe;
- (y) prema potrebi podnosi Komisiji zahtjeve za izmjenu ove Uredbe;
- (z) od znanstvenog savjetodavnog tijela zajedničkog poduzeća ili od njegovih članova traži znanstvene savjete ili analizu u vezi sa specifičnim pitanjima, među ostalim u vezi s razvojem u srodnim sektorima;
- (a1) do kraja 2023. donosi plan za postupno ukidanje financiranja zajedničkog poduzeća iz programa Obzor Europa na temelju preporuke izvršnog direktora;
- (b1) osigurava izvršavanje svih zadaća koje nisu izričito dodijeljene nekom konkretnom tijelu zajedničkog poduzeća, uz mogućnost da upravni odbor takvu zadaću dodijeli drugom tijelu dotičnog zajedničkog poduzeća.

3. Na upravni odbor zajedničkog poduzeća mogu se primjenjivati i posebna pravila utvrđena u dijelu drugom.
4. Upravni odbor u skladu s člankom 110. stavkom 2. Pravilnika o osoblju donosi odluku na temelju članka 2. stavka 1. Pravilnika o osoblju i članka 6. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika kojom se relevantne ovlasti tijela za imenovanje delegiraju izvršnom direktoru i kojom se utvrđuju uvjeti u skladu s kojima se ta delegacija ovlasti može suspendirati. Izvršni direktor ovlašten je dalje delegirati te ovlasti.
5. Upravni odbor prije glasovanja u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenja, preporuke ili prijedloge skupine predstavnika država, ako oni postoje. Upravni odbor bez odgode obavješćuje skupinu predstavnika država o daljnjim postupcima u vezi s takvim mišljenjima, preporukama ili prijedlozima, ili daje obrazloženje ako daljnjih postupaka nema.

Odjeljak 2.

Izvršni direktor

Članak 18.

Imenovanje, razrješenje i produljenje mandata izvršnog direktora

1. Komisija predlaže popis kandidata, po mogućnosti najmanje troje, za izvršnog direktora nakon savjetovanja s članovima zajedničkog poduzeća koji nisu Unija. Za potrebe takvog savjetovanja svaka vrsta članova zajedničkog poduzeća koji nisu Unija imenuje jednog predstavnika kao i jednog promatrača u ime upravnog odbora.
2. Izvršnog direktora imenuje upravni odbor s obzirom na postignuća i vještine, s popisa kandidata koje predloži Komisija, na temelju otvorenog i transparentnog postupka odabira kojim se poštuje načelo rodne ravnoteže.
3. Izvršni direktor član je osoblja i zapošljava se kao privremeno osoblje zajedničkog poduzeća na temelju članka 2. točke (a) Uvjeta zaposlenja ostalih službenika.

Za potrebe sklapanja ugovora s izvršnim direktorom zajedničko poduzeće predstavlja predsjednik upravnog odbora.

4. Mandat izvršnog direktora traje četiri godine. Prije isteka tog razdoblja Komisija nakon savjetovanja s članovima koji nisu Unija ocjenjuje rad izvršnog direktora te buduće zadaće i izazove za zajedničko poduzeće.
5. Upravni odbor zajedničkog poduzeća može, postupajući na temelju prijedloga Komisije koja uzima u obzir ocjenu iz stavka 4., jedanput produljiti mandat izvršnog direktora za razdoblje od najviše tri godine.
6. Izvršni direktor čiji je mandat produljen ne može sudjelovati u još jednom postupku odabira za isto radno mjesto.
7. Izvršnog direktora može se razriješiti dužnosti isključivo odlukom upravnog odbora na temelju prijedloga Komisije nakon savjetovanja sa skupinom predstavnika država i članovima zajedničkog poduzeća koji nisu Unija.

Članak 19.

Zadaće izvršnog direktora

1. Izvršni direktor glavni je izvršitelj odgovoran za svakodnevno upravljanje zajedničkim poduzećem u skladu s odlukama upravnog odbora. On upravnom odboru daje sve informacije potrebne za obavljanje njegovih funkcija. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti institucija Unije i upravnog odbora, izvršni direktor ne traži niti prima upute ni od jedne vlade ni od bilo kojeg drugog tijela.

2. Izvršni direktor pravni je zastupnik zajedničkog poduzeća. Odgovara upravnom odboru zajedničkog poduzeća.
3. Izvršni direktor izvršava proračun zajedničkog poduzeća i osigurava koordinaciju između različitih tijela i službi zajedničkog poduzeća.
4. Izvršni direktor obavlja sljedeće zadaće zajedničkog poduzeća:
 - (a) osigurava održivo i učinkovito upravljanje zajedničkim poduzećem i učinkovitu provedbu programa rada;
 - (b) izrađuje nacrt godišnjeg proračuna i plan radnih mjesta za osoblje i podnosi ih upravnom odboru na donošenje;
 - (c) izrađuje i, nakon što je uzeo u obzir mišljenje skupine predstavnika država ili odbora javnih tijela, prema potrebi, upravnom odboru podnosi na donošenje program rada i odgovarajuću procjenu rashoda za zajedničko poduzeće radi provedbe strateškog programa za istraživanja i inovacije;
 - (d) upravnom odboru podnosi na mišljenje godišnju računovodstvenu dokumentaciju za zajedničko poduzeće;
 - (e) izrađuje konsolidirano godišnje izvješće o radu, uključujući informacije o odgovarajućim rashodima i doprinosima članova koji nisu Unija iz članka 11. stavka 1., i podnosi ga upravnom odboru na ocjenu i odobrenje;
 - (f) prati doprinose iz članka 11. stavka 1., redovito izvješćuje upravni odbor o napretku u postizanju ciljeva i prema potrebi predlaže popravne ili korektivne mjere;
 - (g) prati provedbu mjera za privlačenje novih sudionika, posebno malih i srednjih poduzeća, visokih učilišta i istraživačkih organizacija;
 - (h) uspostavlja formalnu i redovitu suradnju s europskim partnerstvima utvrđenima u strateškom programu za istraživanja i inovacije te u skladu sa strateškim smjernicama upravnog odbora;
 - (i) na poziv predsjednika redovito obavješćuje relevantni sastav programskog odbora programa Obzor Europa, u skladu s odgovornošću Komisije za obavješćivanje programskog odbora na temelju članka 14. stavka 7. posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa i Priloga III. tom programu, a osobito prije donošenja programa rada zajedničkog poduzeća, u vezi s primjenom članka 22. stavka 5. Uredbe o programu Obzor Europa;
 - (j) upravnom odboru ili odboru javnih tijela prema potrebi podnosi na odobrenje popis djelovanja koje zajedničko poduzeće treba odabrati za financiranje;
 - (k) ocjenjuje zahtjeve za pridružene članove zajedničkog poduzeća na temelju otvorenog poziva na iskaz interesa te upravnom odboru podnosi prijedloge za pridružene članove;
 - (l) redovito obavješćuje druga tijela zajedničkog poduzeća o svim pitanjima relevantnima za njihovu ulogu;
 - (m) u ime zajedničkog poduzeća potpisuje pojedinačne sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke u svojoj nadležnosti;
 - (n) potpisuje ugovore o javnoj nabavi u ime zajedničkog poduzeća;
 - (o) osigurava praćenje i procjenu napretka programa u odnosu na relevantne pokazatelje učinka i specifične ciljeve zajedničkog poduzeća kako je definirano u dijelu drugom, pod nadzorom upravnog odbora i u koordinaciji sa savjetodavnim tijelima kada je to relevantno, te u skladu s člankom 171.;
 - (p) provodi komunikacijsku politiku zajedničkog poduzeća;
 - (q) organizira, usmjerava i nadzire rad zajedničkog poduzeća i njegovo osoblje u granicama ovlasti koje mu je delegirao upravni odbor;
 - (r) uspostavlja djelotvoran i učinkovit sustav unutarnje kontrole i osigurava njegovo funkcioniranje te izvješćuje upravni odbor o svakoj bitnoj promjeni u njemu;

- (s) štiti financijske interese Unije i drugih članova primjenom preventivnih mjera za sprečavanje prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti putem djelotvornih provjera i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno isplaćenih iznosa te, prema potrebi, izricanjem djelotvornih, proporcionalnih i odvraćajućih administrativnih i financijskih sankcija;
 - (t) osigurava provedbu procjena rizika i upravljanje rizikom za zajedničko poduzeće;
 - (u) poduzima sve druge potrebne mjere za procjenu napretka zajedničkog poduzeća u postizanju svojih ciljeva;
 - (v) izrađuje plan za postupno ukidanje financiranja zajedničkog poduzeća sredstvima programa Obzor Europa i podnosi ga upravnom odboru na donošenje;
 - (w) obavlja sve druge zadaće koje mu je povjerio ili delegirao upravni odbor ili koje se mogu zahtijevati ovom Uredbom;
 - (x) ima ovlast za delegiranje svojih ovlasti drugim članovima osoblja podložno pravilima koja treba donijeti u skladu s člankom 17. stavkom 4.
5. Na izvršnog direktora mogu se primjenjivati i sva posebna pravila utvrđena u dijelu drugom.
6. Izvršni direktor uspostavlja programski ured koji će pod njegovom odgovornošću obavljati sve potporne zadaće zajedničkog poduzeća koje proizlaze iz ove Uredbe. Programski ured čini osoblje zajedničkog poduzeća te on obavlja prvenstveno sljedeće zadaće:
- (a) pruža potporu pri uspostavi odgovarajućeg računovodstvenog sustava i upravljanju tim sustavom u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća;
 - (b) upravlja provedbom programa rada zajedničkog poduzeća tijekom cijelog ciklusa provedbe;
 - (c) članovima zajedničkog poduzeća i njegovim tijelima pruža sve relevantne i pravodobne informacije i potporu potrebne za obavljanje njihovih dužnosti;
 - (d) djeluje kao tajništvo tijela zajedničkog poduzeća i pruža potporu savjetodavnim skupinama koje osnuje upravni odbor, ako postoje.

Odjeljak 3.

Savjetodavna tijela

Članak 20.

Skupina predstavnika država

1. Osim u slučajevima kad države članice i pridružene zemlje sudjeluju u zajedničkom poduzeću kao članovi ili sastavni subjekti članova, zajednička poduzeća osnivaju skupinu predstavnika država kako je utvrđeno u dijelu drugom podložno odredbama ovog članka.
2. Skupinu predstavnika država čine do dva predstavnika i do dva zamjenika iz svake države članice i iz svake pridružene zemlje. Skupina predstavnika država bira predsjednika i potpredsjednika među svojim članovima.
3. Skupina predstavnika država sastaje se najmanje dvaput godišnje. Sastanke saziva predsjednik ili najmanje trećina članova skupine predstavnika država. Predsjednik upravnog odbora i izvršni direktor ili njihovi predstavnici prisustvuju sastancima kao promatrači na zahtjev predsjednika skupine predstavnika država u svrhu dostavljanja informacija o određenim pitanjima.
4. Sastanci skupine predstavnika država mogu se uređivati svim relevantnim posebnim odredbama utvrđenima u dijelu drugom.

5. Predsjednik skupine predstavnika država može pozvati druge osobe da prisustvuju njezinim sastancima kao promatrači, osobito predstavnike relevantnih saveznih ili regionalnih tijela iz Unije, predstavnike visokih učilišta i organizacija koje provode istraživanja, predstavnike udruženja MSP-ova ili industrijskih udruženja i predstavnike drugih tijela zajedničkog poduzeća.

6. Dnevni red i popratni dokumenti za sastanke skupine predstavnika država dostavljaju se dovoljno unaprijed kako bi se osigurala odgovarajuća zastupljenost svake države članice i pridružene zemlje. Dnevni red u informativne se svrhe pravodobno dostavlja i upravnom odboru.

7. Sa skupinom predstavnika država provodi se savjetovanje te ona posebno preispituje informacije i pruža mišljenja o sljedećem:

- (a) napretku programa zajedničkog poduzeća i postizanju njegovih ciljeva i očekivanih učinaka u okviru programa Obzor Europa, uključujući informacije o pozivima na podnošenje prijedloga, primljenim prijedlozima i postupku evaluacije prijedloga;
- (b) ažuriranju strateškog programa za istraživanja i inovacije ili jednakovrijednog dokumenta u skladu sa strateškim planiranjem programa Obzor Europa i s drugim instrumentima Unije i država članica za financiranje;
- (c) poveznicama s programom Obzor Europa i drugim Unijinim, nacionalnim i, prema potrebi, regionalnim inicijativama, uključujući fondove kohezijske politike u skladu sa strategijama pametne specijalizacije;
- (d) nacrtima programa rada, uključujući sadržaj poziva na podnošenje prijedloga, posebno u pogledu tema istraživanja nižih razina tehnološke spremnosti uključenih u nacrt programa rada i u pogledu primjene kriterija prihvatljivosti;
- (e) sudjelovanju MSP-ova, *start-up* poduzeća, visokih učilišta i istraživačkih organizacija te mjerama poduzetima u svrhu promicanja sudjelovanja novih sudionika;
- (f) djelovanjima poduzetima za širenje i iskorištavanje rezultata duž lanca vrijednosti;
- (g) godišnjem izvješću o radu.

8. Za potrebe postizanja dogovorenog stajališta iz članka 17. stavka 2. točke (l), skupina predstavnika država uključuje samo države članice. Poslovníkom skupine predstavnika država dodatno se utvrđuje postupak za dogovaranje tog stajališta.

9. Ako je primjenjivo, skupina predstavnika država također redovito izvješćuje upravni odbor i djeluje kao poveznica sa zajedničkim poduzećem u vezi sa sljedećim pitanjima:

- (a) statusom relevantnih nacionalnih ili regionalnih istraživačkih i inovacijskih programa te određivanjem potencijalnih područja suradnje, uključujući konkretna djelovanja koja se poduzimaju ili su predviđena radi uvođenja i prihvaćanja relevantnih tehnologija i inovativnih rješenja;
- (b) posebnim mjerama koje se poduzimaju na nacionalnoj ili regionalnoj razini u vezi s događanjima za širenje informacija, specijaliziranim tehničkim radionicama i komunikacijskim aktivnostima;
- (c) posebnim mjerama na nacionalnoj ili regionalnoj razini u vezi s aktivnostima uvođenja povezanima sa svakim od zajedničkih poduzeća;
- (d) nacionalnim ili regionalnim politikama i inicijativama u cilju osiguravanja komplementarnosti u odnosu na strateški program za istraživanja i inovacije te godišnje programe rada zajedničkog poduzeća.

10. Na kraju svake kalendarske godine skupina predstavnika država podnosi izvješće u kojem se opisuju nacionalne ili regionalne politike iz područja djelovanja zajedničkog poduzeća te utvrđuju posebni načini suradnje s djelovanjima koje financira zajedničko poduzeće.

11. Skupina predstavnika država može na vlastitu inicijativu upravnom odboru ili izvršnom direktoru dati mišljenja, preporuke ili prijedloge o tehničkim, upravljačkim i financijskim pitanjima, kao i o programima rada i drugim dokumentima, posebno ako ta pitanja utječu na nacionalne ili regionalne interese.

12. Skupina predstavnika država redovito prima pravodobne i relevantne informacije, uključujući raščlambu prema zemlji, među ostalim podacima na prijavi za sudjelovanje i sudjelovanju u neizravnim djelovanjima koja financira zajedničko poduzeće, rezultatima evaluacije svakog poziva na podnošenje prijedloga i provedbi projekta, o sinergiji s drugim relevantnim programima Unije i drugim europskim partnerstvima, o dodatnim aktivnostima, o dodijeljenim i stvarno pruženim financijskim doprinosima i doprinosima u naravi te o izvršenju proračuna zajedničkog poduzeća.
13. Skupina predstavnika država donosi vlastiti poslovnik uzimajući u obzir članke 33. i 42.
14. Jedno ili više zajedničkih poduzeća mogu osnovati zajedničku skupinu predstavnika država u skladu s relevantnim odredbama utvrđenima u dijelu drugom.

Članak 21.

Znanstveni savjeti

1. Osim ako je drugačije utvrđeno u dijelu drugom, zajedničko poduzeće traži neovisne znanstvene savjete:
 - (a) od znanstvenog savjetodavnog tijela koje treba osnovati zajedničko poduzeće u skladu s relevantnim odredbama utvrđenima u dijelu drugom te podložno odredbama ovog članka; ili
 - (b) na temelju *ad hoc* zahtjeva upravnog odbora zajedničkom poduzeću za neovisno stručno mišljenje o specifičnim pitanjima.
2. Među članovima znanstvenog savjetodavnog tijela osigurava se uravnotežena zastupljenost stručnjaka s obzirom na opseg aktivnosti zajedničkog poduzeća, kao u pogledu rodne i geografske ravnoteže. Članovi znanstvenog savjetodavnog tijela zajedno imaju potrebne kompetencije i stručno znanje u tehničkom području kako bi mogli davati znanstveno utemeljene preporuke zajedničkom poduzeću, uzimajući u obzir učinak na klimu i okoliš te socioekonomski učinak takvih preporuka i ciljeve zajedničkog poduzeća.
3. Na članove znanstvenog savjetodavnog tijela i pozvane promatrače primjenjuje se obveza čuvanja poslovne tajne, koja se na temelju Ugovora i pravila o njihovoj provedbi primjenjuje na sve članove institucija i njihovo osoblje, ali i na pravila Komisije o sigurnosti u pogledu zaštite osjetljivih neklasificiranih podataka i klasificiranih podataka Unije utvrđena u odlukama Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ⁽³¹⁾ odnosno (EU, Euratom) 2015/444 ⁽³²⁾.
4. Upravni odbor utvrđuje otvoreni postupak odabira, uključujući posebne kriterije za sastav znanstvenog savjetodavnog tijela zajedničkog poduzeća i imenuje njegove članove. Upravni odbor razmatra potencijalne kandidate koje predlaže skupina predstavnika država.
5. Znanstveno savjetodavno tijelo bira predsjednika iz redova svojih članova.
6. Znanstveno savjetodavno tijelo sastaje se najmanje dvaput godišnje, a sastanke saziva predsjednik. Predsjednik može na sastanke pozvati druge osobe kao promatrače. Znanstveno savjetodavno tijelo donosi svoj poslovnik. Dnevni red sastanaka pravodobno se objavljuje na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.
7. Znanstveno savjetodavno tijelo obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) savjetuje o znanstvenim prioritetima koje treba uključiti u programe rada, među ostalim o području primjene poziva na podnošenje prijedloga, u skladu sa strateškim programom za istraživanja i inovacije i strateškim planiranjem programa Obzor Europa;
 - (b) savjetuje o znanstvenim postignućima koja treba opisati u godišnjem izvješću o radu;

⁽³¹⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL L 72, 17.3.2015., str. 41.).

⁽³²⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

- (c) prema potrebi upravnom odboru predlaže korektivne mjere ili preusmjeravanje, s obzirom na napredak u pogledu strateškog programa za istraživanja i inovacije te pojedinačnih djelovanja;
- (d) pruža neovisne savjete i znanstvenu analizu u odnosu na specifična pitanja i na zahtjev upravnog odbora, posebno u vezi s razvojem u srodnim sektorima, ili za potporu ocjenjivanju zahtjeva potencijalnih pridruženih članova i partnera koji daju doprinos;
- (e) ako je tako utvrđeno u dijelu drugom, evaluira rezultate tehnoloških i inovacijskih djelovanja koja financira zajedničko poduzeće te o tome izvješćuje upravni odbor;
- (f) ako je tako utvrđeno u dijelu drugom, sudjeluje u odborima za sektorsku integraciju koji su posebno osnovani među europskim partnerstvima u okviru programa Obzor Europa kako bi se omogućila sinergija;
- (g) obavlja sve druge zadaće, kako je utvrđeno u dijelu drugom.

8. Nakon svakog sastanka znanstvenog savjetodavnog tijela predsjednik tog tijela upravnom odboru podnosi izvješće u kojem se navode mišljenja tijela i njegovih članova o pitanjima o kojima se raspravljalo na tom sastanku. U mjeri u kojoj je to moguće izvješće se objavljuje na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.

9. Znanstveno savjetodavno tijelo može na vlastitu inicijativu preporučiti upravnom odboru da se savjetuje s njime o određenim pitanjima koja nisu obuhvaćena zadaćama utvrđenima u stavku 7. U mjeri u kojoj je to moguće izvješće se objavljuje na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.

10. Znanstveno savjetodavno tijelo obavješćuje o razlozima u slučaju kada savjet kojeg je dalo o programu rada i strateškom programu za istraživanja i inovacije, nije slijeđen.

Članak 22.

Skupina dionika

1. Zajednička poduzeća mogu osnovati skupinu dionika u skladu s relevantnim odredbama iz dijela drugog i podložno ovom članku.

2. Skupina dionika otvorena je za sve javne i privatne dionike, uključujući organizirane skupine, aktivne u području djelovanja zajedničkog poduzeća, i za međunarodne interesne skupine iz država članica, pridruženih zemalja ili drugih zemalja.

3. Upravni odbor utvrđuje posebne kriterije i postupak odabira za sastav skupine dionika te nastoji uravnotežiti zastupljenost u smislu zemljopisne raspoređenosti, roda, sektora i stručnog znanja dionika. Ako je to relevantno, upravni odbor uzima u obzir potencijalne kandidate koje predlaže skupina predstavnika država.

4. Skupina dionika redovito se obavješćuje o aktivnostima zajedničkog poduzeća te se poziva na očitovanje o planiranim inicijativama zajedničkog poduzeća.

5. Sastanke skupine dionika saziva izvršni direktor.

6. Izvršni direktor može savjetovati upravnom odboru da se o specifičnim pitanjima savjetuje sa skupinom dionika. Ako se takvo savjetovanje provede, upravnom odboru i skupini predstavnika država dostavlja se izvješće nakon odgovarajuće rasprave u skupini dionika te se to izvješće objavljuje na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.

POGLAVLJE 4.

Financijske i operativne odredbe

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 23.

Usklađena primjena ograničenja sudjelovanja

Zajednička poduzeća osiguravaju usklađenost s pristupom primijenjenim na djelovanja koja se financiraju u okviru programa rada programa Obzor Europa donesenog u skladu s člankom 13. stavkom 2. točkom (b) Posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa u pogledu primjene članka 22. stavka 5. Uredbe o programu Obzor Europa, kao i sa zakonodavstvom Unije i smjernicama relevantnima za njegovu primjenu na slične teme u programu rada dotičnog zajedničkog poduzeća.

Članak 24.

Pravila koja se primjenjuju na aktivnosti koje financiraju zajednička poduzeća

1. Uredba o programu Obzor Europa primjenjuje se na djelovanja koja financiraju zajednička poduzeća u okviru programa Obzor Europa. U skladu s tom uredbom svako zajedničko poduzeće smatra se tijekom za financiranje te pruža financijsku potporu neizravnim djelovanjima kako je određeno u članku 6. te uredbe.
2. Na djelovanja koja financiraju zajednička poduzeća u okviru programa Obzor Europa mogu se primjenjivati i posebne odredbe utvrđene u dijelu drugom.
3. Odstupajući od članka 40. stavka 4. točke (a) Uredbe o programu Obzor Europa, pravo na prigovor primjenjuje se i na sudionike koji ostvaruju rezultate, a koji još nisu primili financijska sredstva zajedničkog poduzeća.

Članak 25.

Operativno i financijsko planiranje

1. Izvršni direktor podnosi upravnom odboru na donošenje nacrt programa rada.
2. Program rada donosi se do kraja godine koja prethodi njegovoj provedbi. Program rada i pozivi na podnošenje prijedlogâ objavljuju se na internetskim stranicama zajedničkog poduzeća i internetskim stranicama programa Obzor Europa te se, radi potpore koordinaciji s općom strategijom programa Obzor Europa, dostavljaju relevantnom sastavu programskog odbora u svrhu informiranja.
3. Izvršni direktor izrađuje nacrt godišnjeg proračuna za sljedeću godinu te ga podnosi upravnom odboru na donošenje.
4. Upravni odbor donosi godišnji proračun za određenu godinu do isteka godine koja prethodi njegovu izvršenju.
5. Godišnji proračun prilagođava se kako bi se u obzir uzeo iznos financijskog doprinosa Unije kako je utvrđen u proračunu Unije i, ako je primjenjivo, iznosi financijskih doprinosa članova koji nisu Unija i partnera koji daju doprinos, ako postoje.

*Članak 26.***Operativno i financijsko izvješćivanje**

1. Izvršni direktor upravnom odboru dostavlja konsolidirano godišnje izvješće o radu koje se odnosi na izvršavanje njegovih dužnosti u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća. Konsolidirano godišnje izvješće o radu pravodobno se objavljuje na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.
2. Konsolidirano godišnje izvješće o radu, među ostalim, obuhvaća informacije o sljedećim pitanjima:
 - (a) istraživanjima, inovacijama i drugim provedenim djelovanjima te odgovarajućim rashodima;
 - (b) podnesenim prijedlozima, uključujući raščlambu prema zemlji u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan, i prema vrsti sudionika, posebno MSP-ova i novih sudionika;
 - (c) neizravnim djelovanjima odabranima za financiranje, uključujući raščlambu prema vrsti sudionika, uključujući MSP-ove, i prema zemlji, te uz navođenje doprinosa odgovarajućeg zajedničkog poduzeća pojedinačnim sudionicima i djelovanjima;
 - (d) informacijama u vezi s otvorenošću zajedničkih poduzeća, uključujući praćenje suradničkih veza;
 - (e) dodatnim aktivnostima koje provode članovi koji nisu Unija, uključujući raščlambu prema zemlji u kojoj privatni članovi, njihovi sastavni subjekti ili povezani subjekti bilo kojeg od njih imaju poslovni nastan;
 - (f) suradnji s drugim europskim partnerstvima, uključujući zajedničke pozive, i sinergiji između djelovanja zajedničkih poduzeća i nacionalnih ili regionalnih inicijativa i politika.
3. Računovodstveni službenik zajedničkog poduzeća šalje privremenu računovodstvenu dokumentaciju računovodstvenom službeniku Komisije i Revizorskom sudu u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća.
4. Izvršni direktor šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća.
5. Postupak davanja razrješnice provodi se u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća.

Odjeljak 2.

Financijske odredbe*Članak 27.***Financijska pravila**

1. Zajednička poduzeća donose svoja financijska pravila u skladu s člankom 71. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Financijska pravila objavljuju se na internetskim stranicama dotičnog zajedničkog poduzeća.

Članak 28.

Izvori financiranja

1. Svako zajedničko poduzeće zajednički financiraju Unija, članovi koji nisu Unija i partneri koji daju doprinos putem financijskih doprinosa i doprinosa u naravi za operativne aktivnosti.
 2. Članovi koji nisu Unija dogovaraju se o načinu raspodjele zajedničkog doprinosa u skladu s primjenjivim financijskim pravilima.
 3. Operativni troškovi zajedničkog poduzeća financiraju se putem:
 - (a) financijskog doprinosa Unije;
 - (b) financijskih doprinosa privatnih članova ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata, partnera koji daju doprinos ili međunarodne organizacije koja je član zajedničkog poduzeća;
 - (c) ako je primjenjivo, financijskih doprinosa država sudionica;
 - (d) doprinosa u naravi definiranih u članku 2. točki 8.
 4. U skladu s člancima 10. i 11. sredstva zajedničkog poduzeća koja su unesena u njegov proračun sastoje se od sljedećih doprinosa:
 - (a) financijskih doprinosa članova zajedničkom poduzeću za administrativne troškove, koji su na godišnjoj osnovi ravnomjerno raspodijeljeni između Unije i članova koji nisu Unija, osim ako je u dijelu drugom utvrđeno drukčije zbog posebne prirode članstva zajedničkog poduzeća;
 - (b) financijskih doprinosa članova ili partnera koji daju doprinos zajedničkom poduzeću za operativne troškove;
 - (c) svih prihoda koje ostvaruje zajedničko poduzeće;
 - (d) svih drugih financijskih doprinosa, sredstava i prihoda.
- Sve kamate od doprinosa iz ovog stavka smatraju se prihodom tog poduzeća.
5. Svi neiskorišteni dijelovi doprinosa za administrativne troškove mogu se staviti na raspolaganje za pokrivanje operativnih troškova dotičnog zajedničkog poduzeća.
 6. Ako član zajedničkog poduzeća koji nije Unija ne ispuni svoju obvezu u pogledu vlastitog doprinosa, izvršni direktor ga o tome obavješćuje pisanim putem i određuje razuman rok za ispravljanje takvog propusta. Ako po isteku tog roka dotični član koji nije Unija još nije ispunio svoje obveze, izvršni direktor obavješćuje Komisiju i države sudionice, ako je primjenjivo, u vezi s potencijalnim mjerama na temelju članka 11. stavka 8. te obavijestiti dotičnog člana da mu je uskraćeno pravo glasa u upravnom odboru u skladu s tim člankom.
 7. Sredstva zajedničkog poduzeća i njegove aktivnosti upotrebljavaju se za ispunjavanje njegovih ciljeva i zadaća.
 8. Zajedničko poduzeće posjeduje svu imovinu koju je stvorilo ili koja je na njega prenesena radi ispunjavanja njegovih ciljeva i zadaća.
 9. Osim u slučaju likvidacije zajedničkog poduzeća, višak prihoda u odnosu na rashode ne isplaćuje se članovima tog zajedničkog poduzeća, osim ako upravni odbor odluči drukčije.

Članak 29.

Financijske obveze

1. Financijske obveze zajedničkog poduzeća ne prelaze iznos raspoloživih financijskih sredstava ili financijskih sredstava koja njegovi članovi i partneri koji daju doprinos uplaćuju u njegov proračun.
2. Proračunske obveze zajedničkih poduzeća iz članka 3. stavka 1. točaka (b), (d) i (h) mogu se podijeliti na godišnje obroke. Do 31. prosinca 2024. kumulativni iznos tih proračunskih obveza u obrocima ne prelazi 50 % maksimalnog doprinosa Unije utvrđenog u članku 10. Od siječnja 2025. najmanje 20 % kumulativnog proračuna preostalih godina nije pokriveno godišnjim obrocima.

Članak 30.

Zaštita financijskih interesa članova

1. Zajedničko poduzeće omogućava osoblju Komisije i drugim osobama koje ovlasti odgovarajuće zajedničko poduzeće ili Komisija te Revizorskom sudu pristup svojim lokacijama i prostorijama te svim informacijama, uključujući informacije u elektroničkom obliku, koje su im potrebne za obavljanje revizija.
2. Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96⁽³³⁾ i Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁴⁾ radi utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom, odlukom ili ugovorom koji su financirani u okviru ove Uredbe.
3. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (EU) 2017/1939⁽³⁵⁾, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je utvrđeno u članku 4. te uredbe.
4. Neovisno o stavcima od 1. do 3., sporazumi, odluke i ugovori koji su rezultat provedbe ove Uredbe sadržavaju odredbe kojima se Komisija, odgovarajuće zajedničko poduzeće, Revizorski sud, EPPO i OLAF izričito ovlašćuju za provedbu takvih revizija, inspekcija na terenu i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.
5. Svako zajedničko poduzeće osigurava odgovarajuću zaštitu financijskih interesa svojih članova provedbom ili naručivanjem provedbe odgovarajućih unutarnjih i vanjskih kontrola.
6. Svako zajedničko poduzeće pristupa Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o unutarnjim istragama koje provodi OLAF⁽³⁶⁾. Svako zajedničko poduzeće donosi mjere potrebne za lakšu provedbu unutarnjih istraga koje provodi OLAF.
7. Zajedničko poduzeće svakom nacionalnom revizorskom sudu na njegov zahtjev odobrava pristup svim informacijama koje se odnose na nacionalne doprinose dotične države sudionice, uključujući informacije u elektroničkom obliku, koje su potrebne za provedbu revizija.

⁽³³⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽³⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽³⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁽³⁶⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 15.

Članak 31.

Ex-post revizije

Revizije rashoda za neizravna djelovanja provode se u skladu s člankom 53. Uredbe o programu Obzor Europa kao dio neizravnih djelovanja programa Obzor Europa, posebno u skladu sa strategijom revizije iz članka 53. stavka 2. te uredbe.

Članak 32.

Unutarnja revizija

1. Unutarnji revizor Komisije ima jednake ovlasti nad zajedničkim poduzećima kakve ima u pogledu Komisije i nastoji smanjiti administrativno opterećenje zajedničkog poduzeća.
2. Upravni odbor može uspostaviti službu za unutarnju reviziju u skladu s financijskim pravilima dotičnog zajedničkog poduzeća.

Odjeljak 3.

Operativne odredbe

Članak 33.

Povjerljivost

Ne dovodeći u pitanje članke 34. i 36., svako zajedničko poduzeće osigurava zaštitu povjerljivih informacija čije bi otkrivanje izvan institucija Unije i drugih tijela, ureda ili agencija Unije moglo naštetiti interesima njegovih članova ili sudionika u aktivnostima odgovarajućeg zajedničkog poduzeća. Takve povjerljive informacije uključuju, ali nisu ograničene na osobne, poslovne, osjetljive neklasificirane i klasificirane podatke.

Članak 34.

Transparentnost

Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁷⁾ primjenjuje se na dokumente u posjedu zajedničkog poduzeća.

Članak 35.

Obrada osobnih podataka

Ako je za provedbu ove Uredbe potrebna obrada osobnih podataka, ti se osobni podaci obrađuju u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

⁽³⁸⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

Članak 36.

Pristup rezultatima i informacijama o prijedlozima

1. Zajedničko poduzeće omogućuje institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije te tijelima država sudionica, ako je primjenjivo, pristup svim informacijama o neizravnim djelovanjima koje financira. Takve informacije obuhvaćaju doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim djelovanjima zajedničkog poduzeća ili sve druge informacije koje se smatraju potrebnima za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programâ Unije ili, ako je primjenjivo, država sudionica. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu i u skladu su s primjenjivim pravilima o povjerljivosti.
2. Zajedničko poduzeće dostavlja Komisiji informacije iz podnesenih prijedloga u svrhu izrade, provedbe, praćenja i evaluacije politika ili programâ Unije. To se primjenjuje *mutatis mutandis* na države sudionice, ako je primjenjivo, u vezi s prijedlozima koji uključuju podnositelje zahtjeva s poslovnim nastanom na njihovu državnom području i koji su ograničeni na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu te u skladu s primjenjivim pravilima o povjerljivosti.

POGLAVLJE 5.

Osoblje i odgovornost

Odjeljak 1.

Osoblje, povlastice i imuniteti

Članak 37.

Osoblje

1. Pravilnik o osoblju i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika, kao i propisi koje su zajednički donijele institucije Unije u svrhu primjene Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika primjenjuju se na osoblje zajedničkih poduzeća.
2. Broj članova osoblja utvrđuje se u planu radnih mjesta za osoblje svakog zajedničkog poduzeća, u kojem se navodi broj privremenih radnih mjesta prema funkcijskoj skupini i razredu te broj članova ugovornog osoblja iskazan u ekvivalentima punog radnog vremena, u skladu s njegovim godišnjim proračunom.
3. Osoblje zajedničkog poduzeća sastoji se od privremenog osoblja i ugovornog osoblja.
4. Sve troškove povezane s osobljem snosi zajedničko poduzeće.

Članak 38.

Upućeni nacionalni stručnjaci i pripravnici

1. Zajedničko poduzeće može angažirati upućene nacionalne stručnjake i pripravnike koje ne zapošljava izravno. Broj upućenih nacionalnih stručnjaka iskazan u ekvivalentima punog radnog vremena dodaje se podacima o broju članova osoblja iz članka 37. stavka 2. u skladu s godišnjim proračunom dotičnog zajedničkog poduzeća.
2. Upravni odbor dotičnog zajedničkog poduzeća donosi odluku kojom se utvrđuju pravila o upućivanju nacionalnih stručnjaka u odgovarajuće zajedničko poduzeće i o zapošljavanju pripravnika.

*Članak 39.***Povlastice i imuniteti**

Na zajednička poduzeća i njihovo osoblje primjenjuje se Protokol br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije, priložen UEU-u i UFEU-u.

Odjeljak 2.

Odgovornost*Članak 40.***Odgovornost zajedničkih poduzeća**

1. Ugovorna odgovornost zajedničkog poduzeća uređuje se relevantnim ugovornim odredbama i pravom koje se primjenjuje na dotični sporazum, odluku ili ugovor.
2. Ako je u pitanju izvanugovorna odgovornost, zajedničko poduzeće, u skladu s općim načelima koja su zajednička zakonodavstvima država članica, nadoknađuje svu štetu koju je prouzročilo njegovo osoblje pri obavljanju svojih dužnosti.
3. Sva plaćanja zajedničkog poduzeća u vezi s odgovornošću iz stavaka 1. i 2. te troškovi i izdaci nastali s tim u vezi smatraju se rashodima zajedničkog poduzeća i pokrivaju se iz njegovih sredstava.
4. Zajednička poduzeća isključivo su odgovorna za ispunjavanje svojih obveza.

*Članak 41.***Odgovornost članova i osiguranje**

1. Financijska odgovornost članova zajedničkog poduzeća za njegove dugove ograničena je na njihove financijske doprinose zajedničkom poduzeću.
2. Zajednička poduzeća ugovaraju i održavaju odgovarajuće osiguranje.

*Članak 42.***Sukob interesa**

1. Zajedničko poduzeće, njegova tijela i osoblje izbjegavaju svaki sukob interesa pri obavljanju svojih aktivnosti.
2. Upravni odbor donosi pravila za sprečavanje i izbjegavanje sukoba interesa te upravljanje njima u odnosu na osoblje zajedničkog poduzeća, članove i druge osobe koje su u upravnom odboru i u drugim tijelima ili skupinama zajedničkog poduzeća, u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća i Pravilnikom o osoblju.

POGLAVLJE 6.

Rješavanje sporova*Članak 43.***Nadležnost Suda i primjenjivo pravo**

1. Sud Europske unije nadležan je:
 - (a) na temelju svih klauzula o arbitraži sadržanih u sporazumima ili ugovorima koje sklopi zajedničko poduzeće ili u njegovim odlukama;

- (b) u sporovima povezanim s nadoknadom za štete koje je osoblje zajedničkog poduzeća prouzročilo pri obavljanju svojih dužnosti;
- (c) u svim sporovima između zajedničkog poduzeća i njegova osoblja u okvirima i pod uvjetima utvrđenima u Pravilniku o osoblju i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika.
2. Na sva pitanja koja nisu obuhvaćena ovom Uredbom ili drugim pravnim aktima Unije primjenjuje se pravo države u kojoj se nalazi sjedište zajedničkog poduzeća.

Članak 44.

Pritužbe Ombudsmanu

Odluke koje zajedničko poduzeće donese pri provedbi ove Uredbe mogu biti predmetom pritužbe Ombudsmanu u skladu s člankom 228. UFEU-a.

POGLAVLJE 7.

Likvidacija

Članak 45.

Likvidacija

1. Zajednička poduzeća likvidiraju se na kraju razdoblja utvrđenog u članku 3.
2. Dodatno uz stavak 1. postupak likvidacije zajedničkog poduzeća pokreće se automatski ako se Unija ili svi članovi koji nisu Unija povuku iz zajedničkog poduzeća.
3. Za potrebe provedbe postupka likvidacije zajedničkog poduzeća upravni odbor imenuje jednog ili više likvidatora koji postupaju u skladu s odlukama upravnog odbora.
4. Tijekom postupka likvidacije imovina zajedničkog poduzeća upotrebljava se za podmirivanje njegovih obveza i rashoda povezanih s likvidacijom. Svaki se višak raspodjeljuje među postojećim članovima zajedničkog poduzeća u trenutku likvidacije i to razmjerno njihovu financijskom doprinosu zajedničkom poduzeću. Svaki takav višak koji se dodijeli Uniji vraća se u proračun Unije.
5. Uspostavlja se *ad hoc* postupak radi osiguravanja odgovarajućeg upravljanja svim sporazumima koje je sklopilo ili odlukama koje je donijelo zajedničko poduzeće koje se likvidira, kao i svim ugovorima o javnoj nabavi u trajanju duljem od trajanja zajedničkog poduzeća.

DIO DRUGI

POSEBNE ODREDBE ZA POJEDINAČNA ZAJEDNIČKA PODUZEĆA

GLAVA I.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA EUROPU KAO KRUŽNO BIOGOSPODARSTVO

Članak 46.

Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) ubrzati inovacijski proces i razvoj inovativnih bioloških rješenja;

- (b) ubrzati uvođenje postojećih zrelih i inovativnih bioloških rješenja na tržište;
 - (c) osigurati visoku razinu okolišne učinkovitosti bioindustrijskih sustava.
2. Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo ima i sljedeće specifične ciljeve:
- (a) povećati intenzitet interdisciplinarnih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti kako bi se prednosti napretka u biološkim znanostima i drugim znanstvenim disciplinama iskoristile za razvoj i demonstraciju održivih bioloških rješenja;
 - (b) povećati i povezati istraživačke i inovacijske kapacitete dionika u cijeloj Uniji radi iskorištavanja potencijala lokalnog biogospodarstva, među ostalim u regijama s nedovoljno razvijenim kapacitetima;
 - (c) povećati istraživačke i inovacijske kapacitete za rješavanje izazova u području okoliša i razvoj održivijih bioinovacija osiguravanjem integracije pitanja održivosti i okolišne učinkovitosti u cijeli inovacijski lanac i buduća inovativna rješenja;
 - (d) jačati integraciju bioloških istraživanja i inovacija u bioindustriju Unije i povećati sudjelovanje aktera iz područja istraživanja i inovacija, uključujući dobavljače sirovina, u biološkim lancima vrijednosti;
 - (e) smanjiti rizik za ulaganja u biološka poduzeća i projekte povezana s istraživanjem i inovacijama;
 - (f) osigurati da se načelo kružnosti i pitanja okoliša, uključujući doprinose ciljevima klimatske neutralnosti i nulte stope onečišćenja, uzimaju u obzir pri razvoju i provedbi bioloških istraživačkih i inovacijskih projekata i da se olakša njihovo prihvaćanje u društvu.

Članak 47.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo obavlja sljedeće zadaće:

- (a) osigurava postizanje svojih ciljeva planiranjem istraživačkih i inovacijskih aktivnosti javnih i privatnih partnera;
- (b) mobilizira javne i privatne izvore financiranja za svoje istraživačke i inovacijske aktivnosti;
- (c) podupire multidisciplinarne istraživačke i inovacijske projekte visokog učinka kojima se jačaju industrijske bioinovacije kako bi se ispunili njegovi ciljevi;
- (d) intenzivira svoje istraživačke i inovacijske aktivnosti duž cijelog inovacijskog lanca od niskih do visokih razina tehnološke spremnosti;
- (e) mobilizira i povezuje aktere u području istraživanja i inovacija, uključujući dobavljače sirovina iz ruralnih, obalnih i urbanih područja i regija s neiskorištenim potencijalom za razvoj biološkog lanca vrijednosti kako bi surađivali u projektnim aktivnostima;
- (f) osigurava da je naglasak njegovih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti na pitanjima od javnog interesa, posebno na okolišnoj i klimatskoj učinkovitosti bioindustrije, kako u pogledu razumijevanja relevantnih problema tako i u pogledu razvoja povezanih rješenja;
- (g) promiče komunikaciju i suradnju između aktera u području istraživanja i inovacija i industrijskih dionika u okviru njega kako bi se podigla svijest o brzom razvoju znanja i tehnologije te olakšali interdisciplinarna i međusektorska suradnja i prihvaćanje inovativnih bioloških rješenja na tržištu;
- (h) mobilizira nacionalna i regionalna tijela koja mogu stvoriti povoljnije uvjete za prihvaćanje bioinovacija na tržištu;

- (i) podupire promišljanje o razvoju normi kako bi se olakšalo prihvaćanje bioinovacija na tržištu;
- (j) utvrđuje znanstveno utemeljene kriterije održivosti i referentne vrijednosti za učinkovitost, primjenjuje ih i prati u svim svojim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima te promiče njihovo širenje izvan okvira inicijative u bioindustriji;
- (k) obavješćuje oblikovatelje politika, industriju, nevladine organizacije, civilno društvo i potrošače općenito o inovativnim biološkim rješenjima te ih promiče među njima.

Članak 48.

Članovi

Članovi Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) Konzorcij za bioindustriju, neprofitna organizacija registrirana u skladu s belgijskim pravom nakon obavijesti o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za Europu kao kružno gospodarstvo putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava uvjete u vezi s njegovim pristupanjem osim onih utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (c) pridruženi članovi odabrani u skladu s člankom 7., podložno odluci Upravnog odbora.

Članak 49.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za Europu kao kružno biogospodarstvo, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 1 000 000 000 EUR, uključujući do 23 500 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 50.

Doprinosi članova koji nisu Unija

Članovi Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 1 000 000 000 EUR, uključujući do 23 500 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.

Članak 51.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Neovisno o ovlasti Upravnog odbora da odlučuje o planu dodatnih aktivnosti u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (n) i u okviru područja primjene članka 2. točke 9. i točke 10., Konzorcij za bioindustriju ili njegovi sastavni ili povezani subjekti svake godine podnose prijedlog za dodatne aktivnosti. Dodatne aktivnosti jesu one koje su izravno povezane s projektima i aktivnostima Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo, uključujući posebno:

- (a) ulaganja u nove objekte koji predstavljaju novi lanac vrijednosti, uključujući ulaganja u trajnu opremu, alate i prateću infrastrukturu, posebno u vezi s regionalnim uvođenjem i provjerom održivosti;
- (b) ulaganja u novo inovativno i održivo proizvodno postrojenje ili projekt;
- (c) ulaganja u nova istraživanja i inovacije te povezanu infrastrukturu, uključujući objekte, alate, trajnu opremu ili pilot-postrojenja (istraživački centri);

- (d) normizacijske aktivnosti;
 - (e) aktivnosti komunikacije, širenja informacija i podizanja svijesti.
2. Ulaganja izravno povezana s projektima jesu posebno:
- (a) neprihvatljiva ulaganja potrebna za provedbu projekta Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo tijekom trajanja tog projekta;
 - (b) ulaganja ostvarena usporedno s projektom Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo koja nadopunjuju rezultate projekta i dovode ga na višu razinu tehnološke spremnosti;
 - (c) ulaganja potrebna za iskorištavanje rezultata projekta Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo nakon zaključenja projekta do likvidacije Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno gospodarstvo. U opravdanim slučajevima mogu se uzeti u obzir ulaganja povezana s iskorištavanjem rezultata projekata iz prethodne inicijative (Zajedničko poduzeće za bioindustriju).

Članak 52.

Tijela Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo

Tijela Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;
- (d) znanstveni odbor;
- (e) skupine za uvođenje.

Članak 53.

Sastav Upravnog odbora

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) pet predstavnika Komisije, u ime Unije; i
- (b) pet predstavnika članova koji nisu Unija, od kojih bi najmanje jedan trebao predstavljati MSP-ove.

Članak 54.

Funkcioniranje Upravnog odbora

1. Članovi koji nisu Unija zajedno imaju 50 % glasačkih prava.
2. Odstupajući od članka 16. stavka 4., Upravni odbor bira svojeg predsjednika na razdoblje od dvije godine.
3. Upravni odbor redovite sastanke održava četiri puta godišnje.
4. Uz sastanke iz stavka 2. Upravni odbor najmanje jedanput godišnje saziva strateški sastanak čiji su glavni ciljevi utvrditi izazove i prilike za održivu bioindustriju te pružiti dodatne strateške smjernice za Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo.
5. Dodatni glavni izvršni direktori ili direktori s ovlastima za donošenje odluka iz vodećih europskih bioloških poduzeća i Komisija pozivaju se na strateški sastanak.

*Članak 55.***Znanstveni odbor**

1. Znanstveni odbor znanstveno je savjetodavno tijelo Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo iz članka 21. stavka 1.
2. Znanstveni odbor ima najviše 15 stalnih članova.
3. Predsjednik znanstvenog odbora bira se na razdoblje od dvije godine.
4. Znanstveni odbor osniva radnu skupinu sastavljenu od stručnjaka s odgovarajućim profilima kako bi se osiguralo da je stavljen dostatan naglasak na sve aspekte programa rada koji se odnose na održivost. Kad god je to moguće, savjeti znanstvenog odbora o programu rada uključuju aspekte povezane s kružnosti, okolišnom održivosti, očuvanjem i poboljšanjem bioraznolikosti, kao i šire aspekte održivosti biosustavâ i povezanih lanaca vrijednosti.

*Članak 56.***Skupine za uvođenje**

1. Jedna ili više skupina za uvođenje osnivaju se u skladu s člankom 22. Uloga je skupina za uvođenje savjetovati Upravni odbor o pitanjima koja su ključna za prihvaćanje bioinovacija na tržištu te promicanje uvođenja održivih cirkularnih bioloških rješenja.
2. Sastavom skupina za uvođenje osigurava se odgovarajuća tematska usmjerenost i reprezentativnost širokog raspona dionika u području bioinovacija. Svi dionici koji nisu članovi Konzorcija za bioindustriju ni njihovi sastavni ili povezani subjekti mogu izraziti interes da postanu članovi skupine za uvođenje. Upravni odbor utvrđuje predviđenu veličinu i sastav skupina za uvođenje, trajanje mandata i mogućnost produljenja mandata njihovih članova te odabire njihove članove.
3. Skupine za uvođenje sastaju se najmanje jedanput godišnje. Na prvom sastanku skupine za uvođenje donose svoj poslovnik. Taj poslovnik odobrava Upravni odbor. Izvanredni sastanci skupina za uvođenje sazivaju se na zahtjev Upravnog odbora, predsjednika ili većine u odgovarajućoj skupini za uvođenje.
4. Skupine za uvođenje biraju predsjednika, i potpredsjednika po pojedinačnim temama, na razdoblje od dvije godine. Predsjednik koordinira aktivnosti i predstavlja skupinu za uvođenje. Predsjednik može biti pozvan kao promatrač na sastanke znanstvenog odbora i skupine predstavnika država.
5. Skupine za uvođenje na zahtjev Upravnog odbora daju preporuke o pitanjima povezanim s uvođenjem bioinovacija. Skupine za uvođenje također mogu bilo kada na vlastitu inicijativu davati preporuke Upravnom odboru.

GLAVA II.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA ČISTO ZRAKOPLOVSTVO*Članak 57.***Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo**

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) doprinositi smanjenju ekološkog otiska zrakoplovstva ubrzanjem razvoja klimatski neutralnih zrakoplovnih tehnologija radi što ranijeg uvođenja, čime bi se znatno doprinijelo postizanju općih ciljeva europskog zelenog plana, posebno u odnosu na cilj smanjenja neto emisija stakleničkih plinova na razini Unije od najmanje 55 % do 2030. u usporedbi s razinama iz 1990. i putu prema postizanju klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.;

- (b) osigurati da istraživačke i inovacijske aktivnosti povezane s aeronautikom, uz poseban naglasak na revolucionarnim tehnološkim inicijativama, doprinose globalnoj održivoj konkurentnosti zrakoplovne industrije Unije i osigurati da klimatski neutralne zrakoplovne tehnologije ispunjavaju relevantne zahtjeve u pogledu sigurnosti i zaštite zračnog prometa te da zrakoplovstvo i dalje bude siguran, pouzdan, isplativ i učinkovit način prijevoza putnika i tereta;
 - (c) unaprijediti europske kapacitete za istraživanja i inovacije u području zrakoplovstva.
2. Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo ima i sljedeće specifične ciljeve:
- (a) integrirati i demonstrirati disruptivne tehnološke inovacije u zrakoplovima kojima se, u usporedbi s najsuvremenijom tehnologijom iz 2020., neto emisije stakleničkih plinova do 2030. mogu smanjiti za najmanje 30 % te istodobno stvarati temelje za klimatski neutralno zrakoplovstvo do 2050.;
 - (b) osigurati da se tehnološkom i potencijalnom industrijskom spremnošću inovacija može poduprijeti pokretanje disruptivnih novih proizvoda i usluga do 2035. u cilju zamjene 75 % operativne flote do 2050. i razvoja inovativnog, pouzdanog, sigurnog i troškovno učinkovitog europskog zrakoplovnog sustava koji može ispuniti cilj klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.;
 - (c) proširiti i poticati integraciju istraživačkih i inovacijskih lanaca vrijednosti u području klimatski neutralnog zrakoplovstva, uključujući akademsku zajednicu, istraživačke organizacije, industriju i MSP-ove, među ostalim iskorištavanjem sinergije s drugim povezanim nacionalnim i europskim programima i podupiranjem prihvaćanja vještina povezanih s industrijom u cijelom lancu vrijednosti.

Članak 58.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo obavlja sljedeće zadaće:

- (a) na svojim relevantnim internetskim stranicama i na relevantnim internetskim stranicama Komisije objavljuje sve informacije potrebne za pripremu i dostavu prijedlogâ na otvorene pozive Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
- (b) prati i ocjenjuje tehnološki napredak prema postizanju općih i specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 57.;
- (c) olakšava puni pristup podacima i informacijama za neovisno praćenje učinka istraživanja i inovacija u području zrakoplovstva provedenih pod nadzorom Komisije;
- (d) na njezin zahtjev pomaže Komisiji u utvrđivanju i koordinaciji razvoja propisa i normi koji pogoduju prihvaćanju rješenja u području čistog zrakoplovstva na tržištu, osobito provedbom studija i simulacija te pružanjem tehničkih savjeta, uzimajući pritom u obzir potrebu za uklanjanjem prepreka ulasku na tržište.

Članak 59.

Članovi

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo jesu:
- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
 - (b) članovi osnivači navedeni u Prilogu I., nakon obavijesti o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za čisto zrakoplovstvo putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava uvjete u vezi s njihovim pristupanjem osim onih utvrđenih u ovoj Uredbi;
 - (c) pridruženi članovi koje treba odabrati u skladu s člankom 7., podložno odluci Upravnog odbora.

2. Uz članak 7. stavak 1., Upravni odbor može tijekom prvih šest mjeseci nakon osnivanja Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo odabrati pridružene članove s popisa sastavljenog nakon otvorenog poziva na iskaz interesa koji je Komisija objavila prije osnivanja. Uvjeti iz članka 7. stavka 2. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 60.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za čisto zrakoplovstvo, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 1 700 000 000 EUR, uključujući do 39 223 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 61.

Doprinosi članova koji nisu Unija

Članovi Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 2 400 000 000 EUR, uključujući do 39 223 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.

Članak 62.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati:
 - (a) aktivnosti koje su obuhvaćene neizravnim djelovanjima Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo, ali koje se ne financiraju u okviru takvih neizravnih djelovanja;
 - (b) aktivnosti izravno povezane s programom rada Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
 - (c) istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se temelje na aktivnostima financiranim od strane Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo ili njegove prethodne inicijative;
 - (d) istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru projekata koje su jasno povezane sa strateškim programom za istraživanja i inovacije te se sufinanciraju u okviru nacionalnih ili regionalnih programa u Uniji;
 - (e) privatne istraživačke i inovacijske projekte koji dopunjuju projekte u okviru strateškog programa za istraživanja i inovacije, kao i aktivnosti koje doprinose prihvaćanju vještina specifičnih za industriju u cijelom lancu vrijednosti;
 - (f) aktivnosti koje vode do uvođenja ili prihvaćanja rezultata projekta iz Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo ili njegovih prethodnih inicijativa ili oboje, a koje nisu financirane sredstvima Unije;
 - (g) europske aktivnosti normizacije i certifikacije povezane s rješenjima u području čistog zrakoplovstva iz projekata Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo ili njegovih prethodnih inicijativa.
2. Dodatne aktivnosti imaju jasno definirane rezultate.

Članak 63.

Tijela Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo

Tijela Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;

- (d) tehnički odbor;
- (e) europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo.

Članak 64.

Sastav Upravnog odbora

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) dvaju predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju;
- (b) 15 predstavnika članova koji nisu Unija, a koje su članovi osnivači i pridruženi članovi izabrali među sobom, čime se osigurava uravnotežena zastupljenost aeronautičkog lanca vrijednosti, koji među ostalim čine integratori zrakoplova, proizvođači motora i proizvođači opreme. Upravni odbor u svojem poslovniku utvrđuje mehanizam rotacije za dodjelu mjesta članovima koji nisu Unija, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu. Odabrani predstavnici uključuju najmanje jednog predstavnika europskih MSP-ova, najmanje dva predstavnika istraživačkih organizacija i najmanje jednog predstavnika visokih učilišta.

Članak 65.

Funkcioniranje Upravnog odbora

1. Članovi koji nisu Unija zajedno imaju 50 % glasačkih prava.
2. Odstupajući od članka 16. stavka 4. Upravnim odborom predsjedava Komisija u ime Unije, a supredsjedava predstavnik članova koji nisu Unija.
3. Predsjednici europskog znanstvenog savjetodavnog tijela za čisto zrakoplovstvo, tehničkog odbora i skupine predstavnika država te jedan predstavnik EASA-e prisustvuju sastancima Upravnog odbora kao promatrači.
4. Upravni odbor osigurava izravnu vezu i koordinaciju između aktivnosti skupine predstavnika država ili drugih savjetodavnih tijela. U tu svrhu Upravni odbor može delegirati i člana za praćenje aktivnosti tih tijela.

Članak 66.

Dodatne zadaće Upravnog odbora

1. Osim zadaća navedenih u članku 17. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) nadgleda jesu li strategije za dodatne aktivnosti članova koji nisu Unija relevantne za čisto zrakoplovstvo;
 - (b) promiče prihvaćanje na tržištu tehnologija i rješenja za doprinos postizanju ciljeva europskog zelenog plana te osigurava postizanje specifičnih ciljeva Zajedničkog poduzeća utvrđenih u članku 57.;
 - (c) ostvaruje sinergiju između istraživačkih i demonstracijskih aktivnosti na regionalnoj ili nacionalnoj razini ili na razini Unije koje su povezane sa strateškim programom za istraživanja i inovacije i s programom rada Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
 - (d) nadzire praćenje i procjenu napretka programa u odnosu na pokazatelje učinka i specifične ciljeve Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo utvrđene u članku 57. stavku 2.;
 - (e) osigurava kontinuirano usmjeravanje i upravljanje tranzicijom tehničkih prioriteta te istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u okviru programa Clean Sky 2 do njihova završetka, u skladu s ciljevima Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo, te prema potrebi osigurava prijenos rezultata u program za čisto zrakoplovstvo.

2. Upravni odbor ocjenjuje provedbu programa i ostvarivanje ciljeva Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo i o navedenome donosi odluke, među ostalim o:
- (a) strateškom višegodišnjem planiranju poziva na podnošenje prijedloga za čisto zrakoplovstvo i njihovu usklađivanju s ciljevima programa Obzor Europa i povezanim programima rada te tehničkim prioritetima i istraživačkim djelovanjima;
 - (b) revizijama ili optimizaciji tehničkog područja primjene programa kako bi se program rada i ciljevi Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo uskladili s cjelokupnim programom rada programa Obzor Europa i povezanim programima rada drugih europskih partnerstava;
 - (c) preporukama savjetodavnih tijela i posebnim djelovanjima utvrđenima u članku 58. za povećanje prodora na tržište i učinka rješenja u području čistog zrakoplovstva u skladu s europskim zelenim planom i povezanim mjerama politike za njegovo poboljšanje.

Članak 67.

Dodatne zadaće izvršnog direktora

Osim zadaća utvrđenih u članku 19. izvršni direktor Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo obavlja sljedeće zadaće:

- (a) poduzima odgovarajuće mjere za upravljanje interakcijama među projektima koje podupire Zajedničko poduzeće, izbjegavajući nepotrebna preklapanja među njima i potičući sinergije u cijelom programu;
- (b) osigurava poštovanje rokova za prijenos potrebnih informacija različitim tijelima Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
- (c) Komisiji olakšava koordinaciju aktivnosti Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo i relevantnih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u okviru programa Obzor Europa u skladu sa savjetima savjetodavnih tijela kako bi se izbjegla preklapanja i promicala sinergija;
- (d) osigurava da Zajedničko poduzeće olakšava puni pristup podacima i informacijama za neovisno praćenje učinka istraživanja i inovacija u području zrakoplovstva koji se provode pod izravnim nadzorom Komisije te poduzima sve odgovarajuće mjere potrebne za osiguravanje neovisnosti tog procesa od samog Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo, primjerice putem javne nabave, neovisnih evaluacija, revizija ili *ad hoc* analiza. Izvješće o praćenju i ocjeni programa podnosi se Upravnom odboru jedanput godišnje;
- (e) pomaže Upravnom odboru pri prilagodbi tehničkog sadržaja i dodjeli proračunskih sredstava iz programa rada tijekom provedbe strateškog programa za istraživanja i inovacije kako bi se maksimalno povećala postignuća Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo.

Članak 68.

Skupina predstavnika država

1. Skupina predstavnika država najmanje dvaput godišnje održava koordinacijske sastanke sa skupinom predstavnika država drugih relevantnih zajedničkih poduzeća, kao što je Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3, s ciljem stvaranja prostora za povezivanje između nacionalnih i regionalnih tijela i Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo te davanja savjeta Zajedničkom poduzeću za čisto zrakoplovstvo na temelju toga.

2. Osim zadaća iz članka 20., skupina predstavnika država obavlja i sljedeće dodatne zadaće:

- (a) predlaže mjere za povećanje komplementarnosti između istraživačkih i inovacijskih djelovanja u području čistog zrakoplovstva i nacionalnih istraživačkih programa koji doprinose ciljevima strateškog programa za istraživanja i inovacije, kao i s međunarodnim i drugim nacionalnim inicijativama i projektima;

- (b) promiče posebne mjere na nacionalnoj ili regionalnoj razini kojima je cilj povećati uključenost MSP-ova u istraživanja i inovacije u području čistog zrakoplovstva, među ostalim putem događanja za širenje rezultata, posebnih tehničkih radionica i komunikacijskih aktivnosti te svih drugih mjera kojima je cilj promicanje suradnje i uvođenja aeronautičkih tehnologija;
- (c) promiče ulaganja u istraživanja i inovacije iz fondova kohezijske politike kao što su Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Fond za pravednu tranziciju i Next Generation EU u kontekstu Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo.

Članak 69.

Tehnički odbor

1. Tehnički odbor sastoji se od:
 - (a) najviše četvero predstavnika Komisije i tijela Unije, kako odluče predstavnici Unije u Upravnom odboru;
 - (b) jednog predstavnika svakog člana koji nije Unija;
 - (c) jednog predstavnika EASA-e.
2. Tehničkim odborom supredsjedaju predstavnik članova osnivača, koji se mijenja svake dvije godine, i Komisija. Tehnički odbor izvješće podnosi Upravnom odboru, a njegovo tajništvo osigurava Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo.
3. Izvršni direktor stalni je promatrač u tehničkom odboru. Predstavnici skupine predstavnika država i europskog znanstvenog savjetodavnog tijela za čisto zrakoplovstvo mogu prisustvovati kao promatrači na poziv predsjednika ili na vlastiti zahtjev, u kojem slučaju njihovo prisustvo podliježe suglasnosti predsjednika i predstavnika Zajedničkog poduzeća.
4. Tehnički odbor predlaže svoj poslovnik i podnosi ga Upravnom odboru na donošenje.
5. Tehnički odbor razvija i održava tehnološki plan i strategiju programa. Prema potrebi, Upravnom odboru predlaže i priprema za donošenje opseg i program istraživačkih djelovanja, tehničku strategiju i cjelokupni plan istraživanja Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo. Za praćenje njegovih aktivnosti može biti delegiran član Upravnog odbora.
6. Tehnički odbor obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) prema potrebi priprema prijedloge za izmjenu strateškog programa za istraživanja i inovacije kako bi ih Upravni odbor razmotrio i donio konačnu odluku;
 - (b) priprema prijedloge za tehničke prioritete i istraživačka djelovanja koja treba uključiti u program rada, kao i teme istraživanja za otvorene pozive na podnošenje prijedloga;
 - (c) pruža informacije o planiranim ili tekućim istraživačkim djelovanjima na nacionalnoj, regionalnoj ili drugim razinama koje nisu razina Unije i daje preporuke o mjerama potrebnima za maksimalno povećanje moguće sinergije programa Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
 - (d) Upravnom odboru na razmatranje i donošenje konačne odluke o njima predlaže revizije ili optimizaciju tehničkog područja primjene programa kako bi se program rada i ciljevi Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo uskladili s cjelokupnim programom rada programa Obzor Europa i drugim povezanim programima rada europskih partnerstava, kako su utvrđeni u strateškom programu za istraživanja i inovacije;
 - (e) daje preporuke o maksimalnom povećanju učinka u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i potencijalnog prihvaćanja na tržištu rezultata programa iz neizravnih djelovanja koje financira Zajedničko poduzeće.

*Članak 70.***Europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo**

1. Europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo znanstveno je savjetodavno tijelo Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo osnovano u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (a) i člankom 21. stavkom 4.
2. Europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo ima najviše 15 stalnih članova koji ne smiju biti članovi nijednog drugog tijela tog zajedničkog poduzeća.
3. Predsjednik europskog znanstvenog savjetodavnog tijela za čisto zrakoplovstvo bira se na razdoblje od dvije godine.
4. Predstavnik EASA-e stalni je član europskog znanstvenog savjetodavnog tijela za čisto zrakoplovstvo.
5. U obavljanju svojih zadaća europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo surađuje s relevantnim europskim forumima dionika u području zračnog prometa, kao što je Savjetodavno vijeće za istraživanje aeronautike u Europi (ACARE).
6. Europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo u skladu s člankom 21. stavkom 7. točkom (f) održava koordinacijske sastanke sa savjetodavnim tijelima drugih relevantnih zajedničkih poduzeća kao što je Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 s ciljem promicanja sinergije i suradnje među relevantnim istraživačkim i inovacijskim inicijativama Unije u području zrakoplovstva i pružanja savjeta u tu svrhu i na toj osnovi Zajedničkom poduzeću za čisto zrakoplovstvo.
7. Europsko znanstveno savjetodavno tijelo za čisto zrakoplovstvo usto savjetuje i podupire Komisiju i Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo u vezi s inicijativama kojima se promiču istraživanja u području zrakoplovstva u okviru europskih obrazovnih sustava te daje preporuke o razvoju aeronautičkih vještina i kompetencija i ažuriranim nastavnim planovima za aeronautičko inženjerstvo.

*Članak 71.***Certificiranje novih tehnologija**

1. Podnositelji zahtjeva, korisnici ili izvršni direktor mogu pozvati EASA-u da pruži savjet o pojedinačnim projektima i demonstracijskim aktivnostima u pogledu usklađenosti s normama sigurnosti, interoperabilnosti i zaštite okoliša u zračnom prometu kako bi se osiguralo da oni vode do pravodobnog razvoja relevantnih normi, kapaciteta za ispitivanje i regulatornih zahtjeva za razvoj proizvoda i uvođenja novih tehnologija.
2. Aktivnosti certificiranja i pružene usluge podliježu odredbama o naknadama i pristojbama utvrđenima u Uredbi (EU) 2018/1139.

*Članak 72.***Odstupanje od pravila za sudjelovanje**

Ako je propisno opravdano u opisu relevantnih tema u programu rada, jedinstveni pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji ili konzorciji koji ne ispunjavaju uvjet iz članka 22. stavka 2. Uredbe o programu Obzor Europa mogu sudjelovati u neizravnim djelovanjima koje financira Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo.

GLAVA III.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA ČISTI VODIK*Članak 73.***Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za čisti vodik**

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za čisti vodik ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) doprinosti ciljevima utvrđenima u Komunikaciji Komisije od 17. rujna 2020. o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030: ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana, europskom zelenom planu i Europskom zakonu o klimi, povećanjem ambicija Unije kako bi se do 2030. emisije stakleničkih plinova smanjile za barem 55 % u odnosu na razine iz 1990. i postigla klimatska neutralnost najkasnije do 2050.;
 - (b) doprinosti provedbi Strategije za vodik za klimatski neutralnu Europu koju je Komisija objavila 2020.;
 - (c) ojačati konkurentnost Unijina lanca vrijednosti za čisti vodik s ciljem pružanja potpore, posebno MSP-ovima, za ubrzanje ulaska inovativnih konkurentnih čistih rješenja na tržište;
 - (d) poticati istraživanje i inovacije u području proizvodnje, distribucije i skladištenja čistog vodika te njegove potrošnje za krajnje namjene.
2. Zajedničko poduzeće za čisti vodik ima i sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) putem istraživanja i inovacija, uključujući aktivnosti povezane s nižim razinama tehnološke spremnosti, poboljšati troškovnu učinkovitost, učinkovitost, pouzdanost, količinu i kvalitetu rješenja koja uključuju čisti vodik, što obuhvaća proizvodnju, distribuciju, skladištenje i krajnje namjene razvijene u Uniji;
 - (b) povećati znanje i kapacitete aktera u znanosti i industriji povezanih s lancem vrijednosti vodika u Uniji, uz istodobno podupiranje prihvaćanja vještina povezanih s industrijom;
 - (c) demonstrirati rješenja koja uključuju čisti vodik kako bi se počela upotrebljavati na lokalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije s ciljem uključivanja dionika u svim državama članicama i rješavanja pitanja proizvodnje iz obnovljivih izvora, distribucije, skladištenja i korištenja za prijevoz i energetski intenzivne industrije te druge primjene;
 - (d) podići svijest privatnih osoba i javnosti o rješenjima koja uključuju čisti vodik te povećati njihovo prihvaćanje i primjenu za privatne i javne svrhe, posebno putem suradnje s drugim europskim partnerstvima u okviru programa Obzor Europa.

*Članak 74.***Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za čisti vodik**

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za čisti vodik obavlja sljedeće zadaće:

- (a) ocjenjuje i prati tehnološki napredak te tehnološke, gospodarske i društvene prepreke ulasku na tržište, među ostalim na tržištima vodika u nastajanju;
- (b) doprinosi razvoju propisa i normi s ciljem uklanjanja prepreka ulasku na tržište i podupiranja zamjenjivosti, interoperabilnosti i trgovine na cijelom unutarnjem i globalnom tržištu, bez obzira na ovlasti Komisije u pogledu politika te u skladu s političkim smjernicama i pod nadzorom Komisije;
- (c) podržava Komisiju, među ostalim tehničkim stručnim znanjem, u njezinim međunarodnim inicijativama povezanim sa strategijom za vodik, kao što su Međunarodno partnerstvo za gospodarstvo koje se temelji na vodik (IPHE), Misija za inovacije i Inicijativa za vodik u okviru ministarskih sastanaka za čistu energiju.

Članak 75.

Članovi

Članovi Zajedničkog poduzeća za čisti vodik jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) Hydrogen Europe AISBL, neprofitna organizacija registrirana u skladu s belgijskim pravom („industrijska grupacija“), nakon što dostavi obavijest o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za čisti vodik putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava druge uvjete u vezi s njezinim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (c) Hydrogen Europe Research AISBL, neprofitna organizacija registrirana u skladu s belgijskim pravom („istraživačka grupacija“) nakon što dostavi obavijest o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za čisti vodik putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava druge uvjete u vezi s njezinim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi.

Članak 76.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za čisti vodik, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 1 000 000 000 EUR, uključujući do 30 193 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 77.

Doprinosi članova koji nisu Unija

Članovi Zajedničkog poduzeća za čisti vodik koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 1 000 000 000 EUR, uključujući do 30 193 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.

Članak 78.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati aktivnosti koje su izravno povezane s aktivnostima Zajedničkog poduzeća za čisti vodik i doprinose njegovim ciljevima, uključujući:

- (a) ispitivanja prije komercijalne uporabe i terenska ispitivanja;
- (b) provjeru koncepta;
- (c) poboljšanje postojećih proizvodnih linija radi povećanja kapaciteta;
- (d) opsežne studije slučaja;
- (e) aktivnosti podizanja svijesti o tehnologijama vodika i sigurnosnim mjerama;
- (f) prihvaćanje rezultata projekata i njihovo korištenje za proizvode, daljnje iskorištavanje i aktivnosti u okviru lanca istraživanja na višoj razini tehnološke spremnosti ili u paralelnim granama aktivnosti;
- (g) istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru projekata koje su jasno povezane sa strateškim programom za istraživanja i inovacije i sufinanciraju se u okviru nacionalnih ili regionalnih programa u Uniji.

2. Dodatnim aktivnostima Zajedničkog poduzeća za čisti vodik nastoji se osigurati sinergija s europskim savezom za čisti vodik, izazovom Misije za inovacije „Čisti vodik proizveden iz obnovljivih izvora“, inovacijskim fondom Europske unije, platformom strategije pametne specijalizacije (S3) za vodik u okviru regija i pilot-projektom EIP-a za zeleni vodik.

*Članak 79.***Tijela Zajedničkog poduzeća za čisti vodik**

Tijela Zajedničkog poduzeća za čisti vodik sljedeća su:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država; i
- (d) skupina dionika.

*Članak 80.***Sastav Upravnog odbora**

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) predstavnikâ Komisije u ime Unije;
- (b) šestero predstavnika industrijske grupacije, koji predstavljaju različite geografske regije, rodove, veličine poduzeća i sektore;
- (c) jednog predstavnika istraživačke grupacije.

*Članak 81.***Funkcioniranje Upravnog odbora**

1. Uz pravila o glasovanju utvrđena u članku 16. stavku 3., industrijska grupacija ima 43 % glasačkih prava, a istraživačka grupacija 7 % glasačkih prava u Upravnom odboru.
2. Predsjednik Upravnog odbora predstavnik je privatnih članova i imenuje ga Upravni odbor.

*Članak 82.***Dodatne zadaće Upravnog odbora**

Osim zadaća utvrđenih u članku 17. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za čisti vodik obavlja i sljedeće zadaće:

- (a) potiče sinergiju s relevantnim aktivnostima i programima na razini Unije te nacionalnoj ili regionalnoj razini, posebno ako se njima podržava uvođenje rješenja u području istraživanja i inovacija, infrastrukture, obrazovanja i regionalnog razvoja povezanih s upotrebom čistog vodika;
- (b) u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) i člankom 17. točkom (n), pruža strateške smjernice u pogledu suradnje s drugim europskim partnerstvima, uključujući partnerstvo za cestovni prijevoz s nultom stopom emisija, vodni promet s nultom stopom emisija, europske željeznice, čisto zrakoplovstvo, procese za planet i čisti čelik, u skladu s njihovim strateškim programima za istraživanja i inovacije ili drugim jednakovrijednim dokumentom;
- (c) potiče tržišno prihvaćanje tehnologija i rješenja za postizanje ciljeva europskog zelenog plana;
- (d) osigurava da se neovisna mišljenja i savjeti šire znanstvene zajednice o strateškom programu za istraživanja i inovacije, programima rada i kretanjima u susjednim sektorima prikupljaju putem neovisne znanstvene savjetodavne radionice u okviru foruma Europskog partnerstva za čisti vodik.

*Članak 83.***Dodatne zadaće izvršnog direktora**

Osim zadaća utvrđenih u članku 19. izvršni direktor Zajedničkog poduzeća za čisti vodik obavlja i sljedeće zadaće:

- (a) predlaže i provodi aktivnosti kojima se potiče sinergija s relevantnim aktivnostima i programima na razini Unije, nacionalnoj ili regionalnoj razini;
- (b) podržava druge inicijative Unije povezane s vodikom i doprinosi im, podložno odobrenju Upravnog odbora;
- (c) saziva, podložno odobrenju Upravnog odbora, godišnji forum Europskog partnerstva za čisti vodik, uključujući neovisnu znanstvenu savjetodavnu radionicu iz članka 82. stavka (d); forum partnerstva se, ako je to moguće, održava zajedno i usporedno s Europskim forumom za vodik europskog saveza za čisti vodik.

*Članak 84.***Skupina dionika**

1. Skupina dionika sastoji se od predstavnika sektora koji proizvode, distribuiraju, skladište, trebaju ili upotrebljavaju čisti vodik u cijeloj Uniji, uključujući predstavnike drugih relevantnih europskih partnerstava te predstavnike međuregionalnog partnerstva europskih dolina vodika i predstavnike znanstvene zajednice.

2. Osim zadaća utvrđenih u članku 22. skupina dionika ima sljedeće zadaće:

- (a) pruža informacije o strateškim i tehnološkim prioritetima Zajedničkog poduzeća za čisti vodik, u skladu s programom za istraživanja i inovacije ili bilo kojim drugim jednakovrijednim dokumentom i povezanim detaljnim tehnološkim planovima, uzimajući pritom u obzir napredak i potrebe u srodnim sektorima;
- (b) predlaže načine omogućivanja konkretne sinergije između Zajedničkog poduzeća za čisti vodik i srodnih sektora ili bilo kojeg sektora ako bi sinergija s njim donijela dodanu vrijednost;
- (c) daje doprinos forumu Europskog partnerstva za čisti vodik i Europskom forumu za vodik europskog saveza za čisti vodik.

GLAVA IV.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA EUROPSKU ŽELJEZNICU*Članak 85.***Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu**

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu ima sljedeće opće ciljeve:

- (a) doprinositi uspostavi jedinstvenog europskog željezničkog prostora;
- (b) osigurati brz prijelaz na privlačniji europski željeznički sustav koji je konkurentan, cjenovno pristupačan, učinkovit, održiv, prilagođen korisnicima i lako se održava te je integriran u širi sustav mobilnosti;
- (c) podržavati razvoj snažne i globalno konkurentne europske željezničke industrije.

2. Osim ciljeva utvrđenih u stavku 1. Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu ima i sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) olakšati istraživačke i inovacijske aktivnosti kako bi se uspostavila planirano integrirana europska željeznička mreža, te pritom ukloniti prepreke interoperabilnosti i osigurati rješenja za punu integraciju, koja obuhvaćaju upravljanje prometom, vozila, infrastrukturu, uključujući i integraciju s nacionalnim širinama kolosijeka, npr. željeznice od 1 520, 1 000 ili 1 668 mm, kao i usluge, na najbolji način odgovoriti na potrebe putnika i poduzeća i ubrzati prihvaćanje inovativnih rješenja za potporu jedinstvenom europskom željezničkom prostoru, a istodobno povećati kapacitete i pouzdanost željezničkog prijevoza te smanjiti troškove;
 - (b) osigurati održiv i otporan željeznički sustav tako da se razvije tihi željeznički sustav s nultom stopom emisija i infrastruktura otporna na klimatske promjene, primjenjujući načela kružnoga gospodarstva na željeznički sektor, uvođenjem inovativnih procesa, tehnologija, projekata i materijala u cijeli životni ciklus željezničkih sustava putem pilot-projekata i razvijanjem drugih inovativnih rješenja za vođeni zemaljski prijevoz;
 - (c) u okviru svojeg sistemskog stupa razviti jedinstven operativni koncept i funkcionalnu, sigurnu i zaštićenu arhitekturu sustava, uzimajući u obzir kibersigurnosne aspekte i s naglaskom na europskoj željezničkoj mreži na koju se primjenjuje Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁹⁾, za integrirane sustave za upravljanje prometom te upravljanje, nadzor i signalizaciju u europskoj željeznici, uključujući automatizirano upravljanje vlakovima, kojim se osigurava da su istraživanja i inovacije usmjereni na dogovorene i zajedničke zahtjeve korisnika i operativne potrebe te da mogu napredovati;
 - (d) olakšati istraživačke i inovacijske aktivnosti povezane sa željezničkim prijevozom robe i intermodalnim uslugama prijevoza kako bi se omogućila potpuna integracija konkurentnog zelenog željezničkog prijevoza robe u logistički lanac vrijednosti, u čijem su središtu automatizacija i digitalizacija željezničkog prijevoza robe;
 - (e) razviti demonstracijske projekte u zainteresiranim državama članicama;
 - (f) doprinijeti razvoju snažne i globalno konkurentne europske željezničke industrije;
 - (g) omogućiti, promicati i iskorištavati sinergiju s drugim politikama, programima, inicijativama, instrumentima ili fondovima Unije kako bi se maksimalno povećali njegov učinak i dodana vrijednost.
3. U svojim aktivnostima Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu nastoji postići geografski uravnoteženu zastupljenost članova i partnera. Uspostavlja i potrebne međunarodne veze u području istraživanja i inovacija u željezničkom sektoru, u skladu s prioritetima Komisije.

Članak 86.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu

1. Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu i Komisija pripremaju te, nakon savjetovanja sa skupinom predstavnika država, Upravnom odboru na donošenje podnose glavni plan, razvijen uz savjetovanje sa svim relevantnim dionicima u željezničkom sektoru i industriji opskrbe željeznica.
2. Komisija može početi s izradom glavnog plana prije osnivanja Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, uz savjetovanje s predstavnicima država članica i svim relevantnim dionicima.
3. Glavni plan predstavlja zajednički plan usmjeren na budućnost i utemeljen na sistemskom gledištu. Njime se identificiraju područja djelovanja u okviru Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu. Ciljevi utvrđeni u glavnom planu temelje se na uspješnosti i ciljevima utvrđenima u članku 85.
4. Glavni plan donosi Upravni odbor, a potvrđuje Komisija u skladu s člankom 16., osim dijela glavnoga plana koji se odnosi na sistemski stup, koji se donosi u skladu s člankom 93. stavkom 4. Prije nego što potvrdi glavni plan, Komisija ga predstavlja Vijeću i Europskom parlamentu. O eventualnim izmjenama obavješćuju se Vijeće i Europski parlament.

⁽³⁹⁾ Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka) (SL L 138, 26.5.2016., str. 44.).

5. Glavni plan strateški je program za istraživanja i inovacije Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu u smislu članka 2. točke 12. U njemu su iznesene smjernice za konkretnije zadaće Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu:

- (a) razvijanje sistemskog gledišta, u okviru sistemskog stupa, koje odražava potrebe željezničke proizvodne industrije, zajednice željezničkih prijevoznika, država članica i drugih privatnih i javnih dionika u željezničkom prometu, uključujući tijela koja predstavljaju korisnike, kao što su putnici, roba i osoblje, te relevantne aktere izvan tradicionalnog željezničkog sektora. Sistemsko gledište obuhvaća:
 - i. razvoj operativnog koncepta i arhitekture sustava, uključujući definiranje usluga, funkcijskih blokova i sučelja na kojima se temelji rad željezničkog sustava;
 - ii. razvoj povezanih specifikacija, uključujući sučelja, specifikacije funkcionalnih zahtjeva i specifikacije sistemskih zahtjeva, koje će biti uključene u tehničke specifikacije za interoperabilnost (TSI) uspostavljene u skladu s Direktivom (EU) 2016/797 ili postupke normizacije radi postizanja više razine digitalizacije i automatizacije;
 - iii. osiguravanje da se sustav održava, da se u njemu ispravljaju pogreške i da se s vremenom može prilagoditi te omogućivanje migracije s postojećih arhitektura;
 - iv. osiguravanje ocjenjivanja i demonstriranja potrebnih poveznica s drugim načinima prijevoza, kao i sa sustavima podzemne željeznice i tramvaja ili lake željeznice, posebno za protok robe i putnika;
- (b) olakšavanje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti potrebnih za postizanje ciljeva Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, uključujući istraživačke i inovacijske aktivnosti usmjerene na željeznicu na niskoj razini tehnološke spremnosti. Stoga Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu:
 - i. definira i organizira aktivnosti u području istraživanja, inovacija, demonstracije, vrednovanja i proučavanja koje se provode pod njegovim vodstvom, i pritom izbjegava fragmentaciju takvih aktivnosti;
 - ii. iskorištava prilike za normizaciju i modularnost te olakšava izgradnju poveznica s drugim načinima prijevoza i sustavima;
 - iii. razvija demonstracijske projekte;
 - iv. razvija blisku suradnju te osigurava koordinaciju s povezanim europskim, nacionalnim i međunarodnim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima u željezničkom sektoru, a po potrebi i izvan njega, osobito u okviru programa Obzor Europa, čime se Zajedničkom poduzeću za europsku željeznicu osigurava važna uloga u istraživanjima i inovacijama u području željeznica, a istodobno se iskorištava znanstveni i tehnološki napredak ostvaren u drugim sektorima;
 - v. osigurati, putem suradnje iz točke iv., da se demonstracijom i uvođenjem rezultati istraživanja pretvore u djelotvorno nastojanje da se razviju pionirske inovacije, a u konačnici i inovacije usmjerene na tržište;
- (c) obavljanje svake zadaće potrebne za postizanje ciljeva utvrđenih u članku 4. i članku 85.

Članak 87.

Članovi

- 1. Članovi Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu jesu:
 - (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
 - (b) članovi osnivači navedeni u Prilogu II., nakon obavijesti o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava uvjete u vezi s njihovim pristupanjem osim onih utvrđenih u ovoj Uredbi;
 - (c) pridruženi članovi koje treba odabrati u skladu s člankom 7. Popis pridruženih članova potvrđuje Komisija.

2. Uz članak 7. stavak 1., Upravni odbor tijekom prvih šest mjeseci od osnivanja Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu može odabrati pridružene članove s popisa sastavljenog nakon otvorenog poziva na iskaz interesa koji je Komisija objavila prije osnivanja. Uvjeti iz članka 7. stavka 2. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 88.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za europsku željeznicu, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 600 000 000 EUR, uključujući najmanje 50 000 000 EUR za sistemski stup i do 24 000 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 89.

Doprinosi članova koji nisu Unija

Članovi Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 600 000 000 EUR, uključujući do 24 000 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.

Članak 90.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati:
 - (a) aktivnosti koje su obuhvaćene neizravnim djelovanjima Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, ali koje se ne financiraju u okviru takvih neizravnih djelovanja;
 - (b) aktivnosti izravno povezane s programom rada Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu;
 - (c) istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se temelje na aktivnostima koje financiraju Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu ili Zajedničko poduzeće Shift2Rail;
 - (d) komplementarne istraživačke i inovacijske aktivnosti koje financiraju članovi koji nisu Unija, koje imaju jasnu dodanu vrijednost Unije i doprinose postizanju ciljeva Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu;
 - (e) aktivnosti koje financiraju članovi koji nisu Unija u projektima koji se financiraju iz nacionalnih ili regionalnih programa koje dopunjuju aktivnosti koje financira Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu;
 - (f) prihvaćanje rezultata aktivnosti financiranih u okviru Zajedničkog poduzeća Shift2Rail i Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, daljnje iskorištavanje, demonstracijske aktivnosti, normizaciju i razvoj preporuka za strategije za neometanu tranziciju, migracijske putove i ažuriranja tehničkih specifikacija za interoperabilnost, kao i europske aktivnosti odobrenja i certificiranja koje nisu povezane sa širom primjenom.
2. Izvješćuje se o vrijednosti aktivnosti koje financiraju članovi koji nisu Unija u projektima koji se financiraju iz drugih europskih partnerstava ili iz drugih programa Unije, kao i drugih istraživanja i inovacija te ulaganja koji imaju znatnu dodanu vrijednost Unije i doprinose postizanju ciljeva Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu i njegovih komplementarnih aktivnosti koje ono financira, pri čemu se navodi vrsta, razina i izvor financijskih sredstava Unije kako bi se izbjeglo dvostruko računanje.

Članak 91.

Tijela Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu

1. Tijela Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu jesu:
 - (a) Upravni odbor;

- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;
- (d) upravljačka skupina sistemskog stupa;
- (e) skupina za uvođenje.

2. Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu može osnovati znanstvenu upravljačku skupinu ili zatražiti znanstveni savjet od neovisnih akademskih stručnjaka ili zajedničkih znanstvenih savjetodavnih tijela.

Članak 92.

Sastav Upravnog odbora

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) dva predstavnika Komisije u ime Unije;
- (b) jednog predstavnika svakog člana koji nije Unija.

Članak 93.

Funkcioniranje Upravnog odbora

1. Odstupajući od članka 16. stavka 4., Upravnim odborom predsjedava Komisija u ime Unije.
2. Članovi koji nisu Unija zajedno imaju 50 % glasačkih prava.
3. Predstavnici Agencije Europske unije za željeznice i Europskog savjetodavnog vijeća za istraživanja u području željeznica pozvani su da prisustvuju sastancima Upravnog odbora kao promatrači te sudjeluju u raspravama, ali nemaju pravo glasa.
4. Odstupajući od članka 16. stavka 1., odluke o aktivnostima koje se provode u okviru sistemskog stupa donose se većinom od najmanje 55 % glasova, uključujući glasove odsutnih predstavnika.
5. Uz članak 16. stavak 5., Upravni odbor sastaje se jedanput godišnje na općoj skupštini, a svi sudionici istraživačkih i inovacijskih aktivnosti Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu pozivaju se na prisustvovanje. Skupština potiče promišljanje o općem smjeru aktivnosti Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu te otvoreno i transparentno raspravlja o napretku provedbe glavnog plana.

Članak 94.

Dodatne zadaće Upravnog odbora

Osim zadaća utvrđenih u članku 17. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu obavlja sljedeće zadaće:

- (a) donosi glavni plan i prijedloge njegovih izmjena;
- (b) donosi programe rada sistemskog stupa, uključujući proračun i plan provedbe, i njihove izmjene na temelju preporuka upravljačke skupine sistemskog stupa i prijedloga izvršnog direktora.

Članak 95.

Skupina predstavnika država

Uz članak 20., države članice osiguravaju da njihovi predstavnici zastupaju koordinirano stajalište koje odražava stajališta njihovih država članica izražena u:

- (a) odboru osnovanom člankom 51. Direktive (EU) 2016/797;

- (b) programskom odboru u okviru sastava „Klima, energija i mobilnost” programa Obzor Europa;
- (c) Odboru za jedinstveni europski željeznički prostor, osnovanom člankom 62. Direktive 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁰⁾.

Članak 96.

Upravljačka skupina sistemskog stupa

1. Upravljačka skupina sistemskog stupa savjetodavno je tijelo Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu zaduženo za savjetovanje o pitanjima povezanim sa sistemskim stupom.
2. Upravljačka skupina sistemskog stupa sastoji se od predstavnika Komisije, predstavnika željezničkog sektora i sektora mobilnosti te relevantnih organizacija, izvršnog direktora Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu, predsjednika skupine predstavnika država te predstavnika Agencije Europske unije za željeznice i Europskog savjetodavnog vijeća za istraživanja u području željeznica (ERRAC). Komisija donosi konačnu odluku o sastavu skupine. U opravdanim slučajevima Komisija može pozvati dodatne relevantne stručnjake i dionike da prisustvuju sastancima upravljačke skupine sistemskog stupa kao promatrači. Upravljačka skupina sistemskog stupa redovito izvješćuje skupinu predstavnika država o svojim aktivnostima.
3. Upravljačkom skupinom sistemskog stupa predsjedava Komisija.
4. Preporuke upravljačke skupine sistemskog stupa donose se konsenzusom. Ako se ne postigne konsenzus, izvršni direktor Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu priprema izvješće za Upravni odbor, uz savjetovanje s Agencijom Europske unije za željeznice i Komisijom, u kojem navodi ključne zajedničke točke i različita stajališta. U tom slučaju skupina predstavnika država također priprema mišljenje za Upravni odbor.
5. Upravljačka skupina sistemskog stupa donosi svoj poslovnik.
6. Upravljačka skupina sistemskog stupa nadležna je za savjetovanje izvršnog direktora i Upravnog odbora o sljedećem:
 - (a) pristupu operativnom usklađivanju i razvoju arhitekture sustava, uključujući odgovarajući dio glavnog plana;
 - (b) ostvarivanju specifičnog cilja utvrđenog u članku 85. stavku 2. točki (c);
 - (c) izvršavanju zadaće utvrđene u članku 86. stavku 5. točki (a);
 - (d) uspostavi detaljnog godišnjeg plana provedbe za sistemski stup, u skladu s programima rada koje je donio Upravni odbor u skladu s člankom 94. točkom (b);
 - (e) praćenju napretka sistemskog stupa.

Članak 97.

Skupina za uvođenje

1. Skupina za uvođenje osniva se u skladu s člankom 22. Uloga je skupine za uvođenje savjetovanje Upravnog odbora o prihvaćanju na tržištu inovacija u području željeznica koje je razvilo Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu i podupiranje uvođenja inovativnih rješenja.
2. Skupina za uvođenje otvorena je svim dionicima. Sastavom skupine za uvođenje osigurava se odgovarajuća tematska usmjerenost i reprezentativnost. Komisija donosi konačnu odluku o sastavu skupine. Popis članova objavljuje se na internetskim stranicama Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu.

⁽⁴⁰⁾ Direktiva 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (SL L 343, 14.12.2012., str. 32.).

3. Skupina za uvođenje na zahtjev Upravnog odbora daje preporuke o pitanjima povezanim s uvođenjem inovativnih rješenja u području željeznica. Skupina za uvođenje može dati preporuke i na vlastitu inicijativu.

Članak 98.

Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice

Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu osigurava blisku suradnju s Agencijom Europske unije za željeznice, posebno u pogledu provedbe glavnog plana. U skladu s člankom 40. Uredbe (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴¹⁾ ta se suradnja sastoji od sljedećih savjetodavnih zadaća:

- (a) pružanja informacija o potrebama u području istraživanja radi realizacije jedinstvenog europskog željezničkog prostora kako bi ih Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu uzelo u obzir u glavnom planu i njegovim izmjenama te u programima rada;
- (b) pružanja povratnih informacija i savjeta o interoperabilnosti i sigurnosti koje treba uzeti u obzir u istraživačkim i inovacijskim aktivnostima i, konkretnije, u kontekstu projektnih aktivnosti i rezultata za ciljeve utvrđene u članku 86. stavku 5. točki (a);
- (c) pružanja potpore Zajedničkom poduzeću za europsku željeznicu pri utvrđivanju potreba za dodatnim posebnim vrednovanjima ili studijama koje ono treba provesti, među ostalim uključivanjem nacionalnih tijela za sigurnost;
- (d) pružanja savjeta u pogledu sistemskog stupa;
- (e) osiguravanja da se pri razvoju specifikacija, uključujući sučelja, specifikacije funkcionalnih zahtjeva i specifikacije sistemskih zahtjeva, uzimaju u obzir iskustvo i povratne informacije o tehničkim specifikacijama za interoperabilnost ili normama.

GLAVA V.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA GLOBALNO ZDRAVLJE EDCTP3

Članak 99.

Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) doprinosti smanjenju socioekonomskog opterećenja zaraznih bolesti u supsaharskoj Africi promicanjem razvoja i prihvaćanja novih ili poboljšanih zdravstvenih tehnologija;
 - (b) doprinosti porastu zdravstvene sigurnosti u supsaharskoj Africi i na globalnoj razini jačanjem kapaciteta za pripravnost i odgovor utemeljenih na istraživanju i inovacijama radi kontroliranja zaraznih bolesti.
2. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 ima i sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) unaprijediti razvoj i primjenu novih ili poboljšanih zdravstvenih tehnologija za borbu protiv zaraznih bolesti podupiranjem provedbe kliničkih ispitivanja u supsaharskoj Africi;
 - (b) jačati istraživačke i inovacijske kapacitete te nacionalne zdravstvene istraživačke sustave u supsaharskoj Africi za borbu protiv zaraznih bolesti;

⁽⁴¹⁾ Uredba (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 881/2004 (SL L 138, 26.5.2016., str. 1.).

- (c) olakšati bolje usklađivanje država članica, pridruženih zemalja i supsaharskih zemalja na temelju zajedničkog strateškog programa za istraživanja i inovacije u području globalnog zdravlja kako bi se povećala troškovna učinkovitost europskih javnih ulaganja;
- (d) jačati kapacitete u supsaharskoj Africi za pripravnost na epidemije tako da se osigura učinkovit i brz istraživački odgovor na potrebu za razvojem neophodne dijagnostike, cjepiva i terapeutika za rano otkrivanje i kontrolu novih bolesti koje mogu izazvati epidemiju;
- (e) promicati produktivno i održivo umrežavanje i partnerstva u području zdravstvenog istraživanja na globalnoj razini gradeći odnose na relacijama sjever-jug i jug-jug s više organizacija iz privatnog i javnog sektora.

Članak 100.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 obavlja sljedeće zadaće:

- (a) potiče produktivne odnose među europskim i afričkim pojedincima, skupinama i institucijama;
- (b) podiže svijest o zajedničkim interesima i ciljevima institucija i istraživačkih skupina kako bi se olakšala i ojačala suradnja na projektima i na razini institucija;
- (c) doprinosi lakšem usklađivanju globalnih zdravstvenih strategija europskih i afričkih ulagača, institucija i tijela;
- (d) privlači dodatna ulaganja koja uključuju partnere iz privatnog, javnog i dobrotvornog sektora;
- (e) promiče sinergije, suradnju i zajednička djelovanja s Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju uspostavljenim Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴²⁾, posebno za izgradnju kapaciteta i dijeljenje objekata i infrastruktura.

Članak 101.

Članovi

Članovi Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) Udruženje EDCTP, neprofitna organizacija registrirana u skladu s nizozemskim pravom, nakon što dostavi obavijest o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za globalno zdravlje EDCTP3 putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava druge uvjete u vezi s njegovim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi.

Članak 102.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za globalno zdravlje EDCTP3, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 800 000 000 EUR, uključujući do 59 756 000 EUR za administrativne troškove, a sastoji se od:

- (a) do 400 000 000 EUR pod uvjetom da je doprinos članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata barem jednak tom iznosu;
- (b) do 400 000 000 EUR pod uvjetom da su doprinosi partnera koji daju doprinos ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata barem jednaki tom iznosu.

⁽⁴²⁾ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

U slučaju da uvjet iz točke (b) nije ispunjen, iznos iz točke (a) uvećava se za najviše 400 000 000 EUR pod uvjetom da je ukupan iznos za koji se on uvećava najmanje jednak doprinosu članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata, kako je utvrđeno u članku 103. stavku 1.

Članak 103.

Doprinosi članova koji nisu Unija

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 439 878 000 EUR tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.
2. Doprinosi iz stavka 1. ovog članka sastoje se od doprinosa Zajedničkom poduzeću za globalno zdravlje EDCTP3 kako su navedeni u članku 11. stavku 1.. Odstupajući od članka 11. stavka 1., ti se doprinosi mogu sastojati od financijskih doprinosa.

Članak 104.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Udruženje EDCTP i njegovi sastavni ili povezani subjekti usklađeno, integrirano i dosljedno razvijaju i provode dodatne aktivnosti Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 te djeluju u skladu sa strateškim programom za istraživanja i inovacije Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3.
2. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati aktivnosti koje su izravno povezane s aktivnostima Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 i doprinose njegovim ciljevima, uključujući:
 - (a) aktivnosti sastavnih ili povezanih subjekata Udruženja EDCTP koje su usklađene sa sličnim aktivnostima drugih sastavnih ili povezanih subjekata Udruženja EDCTP i kojima se neovisno upravlja u skladu s nacionalnim pravilima financiranja;
 - (b) aktivnosti koje provode vladine istraživačke organizacije supsaharske Afrike;
 - (c) aktivnosti kojima se promiču umrežavanje i partnerstva za izgradnju odnosa s više organizacija iz privatnog i javnog sektora;
 - (d) potporu razvoju istraživačkih infrastruktura kao što su mreže ili skupne studije za klinička ispitivanja povezane s područjem djelovanja Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 te potporu jačanju spremnosti zdravstvenih sustava na provedbu istraživačkih aktivnosti u području djelovanja Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3.

Članak 105.

Tijela Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3

Tijela Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) znanstveni odbor;
- (d) skupina dionika.

Članak 106.

Sastav Upravnog odbora

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) šest predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju;
- (b) šest predstavnika Udruženja EDCTP.

*Članak 107.***Funkcioniranje Upravnog odbora**

Udruženje EDCTP ima 50 % glasačkih prava.

*Članak 108.***Znanstveni odbor**

1. U skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (a) znanstveni odbor znanstveno je savjetodavno tijelo Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3.
2. Osim članka 21. stavka 2., znanstveni odbor osigurava uključivanje znanstvenog stručnog znanja iz afričkih zemalja.
3. Osim zadaća navedenih u članku 21. znanstveni odbor obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) pomaže u osmišljavanju strateškog i znanstvenog planiranja aktivnosti Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3;
 - (b) savjetuje o strategijama za poticanje sinergije i partnerstava sa svim dionicima;
 - (c) prema potrebi doprinosi pripremi strateških i znanstvenih dokumenata relevantnih za Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3;
 - (d) pruža strateške i znanstvene savjete Zajedničkom poduzeću za globalno zdravlje EDCTP3 i osigurava uspješan dovršetak tekućih projekata;
 - (e) utvrđuje strateške potrebe i prioritete za ubrzavanje razvoja novih ili poboljšanih kliničkih intervencija, što uključuje osposobljavanje, umrežavanje i izgradnju kapaciteta koje je potrebno poduzeti kako bi se postigli ti ciljevi;
 - (f) preispituje stanje u pogledu bolesti povezanih sa siromaštvom i zanemarenih bolesti kako bi se utvrdila uloga koju Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 u partnerstvu s drugim dionicima ima u ubrzavanju razvoja ili poboljšanju intervencija protiv tih bolesti;
 - (g) ocjenjuje stanje globalnih putova razvoja proizvoda i ključne mogućnosti za budući razvoj proizvoda;
 - (h) daje savjete o preispitivanju svih poziva na podnošenje prijedloga i drugih programa;
 - (i) pruža potporu i doprinosi okviru Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 za praćenje i evaluaciju te praćenju znanstvenih rezultata i strateških učinaka bespovratnih sredstava koja ono osigurava;
 - (j) sudjeluje u radnim skupinama Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3, na sastancima dionika, Forumu EDCTP-a i drugim relevantnim događanjima, pomaže im te ih savjetuje.
4. Predsjednik priprema godišnje izvješće o aktivnostima i postignućima znanstvenog odbora za prethodnu godinu te ga podnosi Upravnom odboru na odobrenje.

*Članak 109.***Skupina dionika**

1. Dionici u skupini dionika uravnoteženo su zastupljeni iz zemljopisne, tematske i rodne perspektive, uključujući posebno afričko stručno znanje.
2. Osim zadaća utvrđenih u članku 22. skupina dionika obavlja i sljedeće zadaće:
 - (a) pruža informacije o znanstvenim, strateškim i tehnološkim prioritetima Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3, kako su utvrđeni u strateškom programu za istraživanja i inovacije ili u nekom drugom jednakovrijednom dokumentu, uzimajući pritom u obzir napredak i potrebe u području globalnog zdravlja i srodnim sektorima;

- (b) predlaže načine za omogućivanje konkretne sinergije između Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 i srodnih sektora ili bilo kojeg sektora ako bi sinergija s njim donijela dodanu vrijednost;
- (c) pruža informacije Forumu EDCTP-a.

Članak 110.

Prihvatljivost za financiranje

1. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe o programu Obzor Europa i odstupajući od njezina članka 23. stavka 1., financiranje iz Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 ograničeno je na pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili pridruženim zemljama ili u državama članicama Udruženja EDCTP. Iznimno i ako je to predviđeno u programu rada, subjekti s poslovnim nastanom u drugim državama mogu biti prihvatljivi za financiranje iz Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 u slučaju poziva s određenim temama ili u slučaju poziva koji se odnosi na izvanredno stanje u području javnog zdravlja.

2. Unija s trećim zemljama nastoji sklopiti sporazume kojima se omogućuje zaštita financijskih interesa Unije. Prije njihova sklapanja i radi zaštite financijskih interesa Unije, ako subjekti s poslovnim nastanom u trećoj zemlji bez takvog sporazuma financiranjem sudjeluju u neizravnom djelovanju, financijski koordinator neizravnog djelovanja ima poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji, iznos prefinanciranja prilagođava se na odgovarajući način, a odredbama o odgovornosti iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava uzimaju se u obzir financijski rizici.

Članak 111.

Utvrđeni sudionici

Jedan od kriterija prihvatljivosti u pozivu na podnošenje prijedloga može biti sudjelovanje subjekata koje je utvrdilo Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3. To se propisno obrazlaže u programu rada, u kojem može biti predviđeno i da ti utvrđeni sudionici nisu prihvatljivi za financiranje iz Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 u okviru odabranih neizravnih djelovanja.

Članak 112.

Etička načela

Klinička ispitivanja i istraživanja u pogledu primjene u okviru Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 provode se u skladu s temeljnim etičkim načelima, priznatim međunarodnim regulatornim normama i dobrom participativnom praksom.

Članak 113.

Suradnja s Europskom agencijom za lijekove i Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti

Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 osigurava blisku suradnju s Europskom agencijom za lijekove i Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti, kao i s relevantnim afričkim agencijama i organizacijama.

Članak 114.

Cjenovno pristupačan pristup

Sudionici neizravnih djelovanja koja financira Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 osiguravaju da proizvodi i usluge koje razvijaju u potpunosti ili djelomično na temelju rezultata kliničkih studija provedenih u okviru neizravnog djelovanja budu cjenovno pristupačni, dostupni i na raspolaganju javnosti pod poštenim i razumnim uvjetima. U tu se svrhu, prema potrebi, u programu rada utvrđuju dodatne obveze u pogledu iskorištavanja koje se primjenjuju na posebna neizravna djelovanja.

GLAVA VI.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA INICIJATIVU ZA INOVATIVNO ZDRAVLJE

Članak 115.

Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje do 2030. mora ispuniti sljedeće opće ciljeve:
 - (a) doprinosti stvaranju ekosustava istraživanja i inovacija u području zdravstva na razini Unije kojim se olakšava prijenos znanstvenih spoznaja u inovacije, posebno pokretanjem najmanje 30 velikih, međusektorskih projekata koji se bave inovacijama u zdravstvu;
 - (b) na najmanje pet primjera pokazati izvedivost integracije proizvoda ili usluga povezanih sa zdravstvenom skrbi koji se dokazano mogu primijeniti u sustavima zdravstvene skrbi i tako poticati razvoj sigurnih, djelotvornih i troškovno učinkovitih inovacija koje su usmjerene na ljude i odgovor su na strateške neispunjene javnozdravstvene potrebe. Povezani projekti trebali bi se baviti prevencijom, dijagnosticiranjem, liječenjem bolesti ili upravljanjem bolestima koje pogađaju stanovništvo Unije i doprinijeti europskom planu za borbu protiv raka;
 - (c) poticati međusektorske zdravstvene inovacije za globalno konkurentnu europsku zdravstvenu industriju i doprinosti postizanju ciljeva nove industrijske strategije za Europu i farmaceutske strategije za Europu.
2. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje ima i sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) doprinosti boljem razumijevanju odrednica zdravlja i prioriternih područja bolesti;
 - (b) integrirati fragmentirana istraživanja i inovacije u području zdravstva i tako povezati sektore zdravstvene industrije i druge dionike, s naglaskom na neispunjenim javnozdravstvenim potrebama, kako bi se omogućio razvoj alata, podataka, platformi, tehnologija i postupaka za bolje predviđanje, prevenciju, presretanje, dijagnosticiranje i liječenje bolesti te upravljanje njima, čime se ispunjavaju potrebe krajnjih korisnika;
 - (c) demonstrirati izvedivost integriranih rješenja zdravstvene skrbi usmjerenih na ljude;
 - (d) iskoristiti puni potencijal digitalizacije i razmjene podataka u zdravstvenoj skrbi;
 - (e) omogućiti razvoj novih i poboljšanih metodologija i modela za sveobuhvatno ocjenjivanje dodane vrijednosti koju imaju inovativna i integrirana rješenja u zdravstvenoj skrbi.

Članak 116.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje obavlja sljedeće zadaće:

- (a) potiče blisku i dugoročnu suradnju Unije, drugih članova, partnera koji daju doprinos i drugih dionika uključenih u zdravstvenu skrb, kao što su drugi relevantni sektori, tijela zdravstvene skrbi (primjerice regulatorna tijela, tijela za procjenu zdravstvenih tehnologija i platitelji), organizacije pacijenata, zdravstveni djelatnici i pružatelji zdravstvene skrbi, kao i akademska zajednica;
- (b) učinkovito podupire pretkonkurentska istraživanja i inovacije u području zdravlja, posebno djelovanja kojima se povezuju subjekti iz više sektora zdravstvene skrbi kako bi surađivali u područjima neispunjenih javnozdravstvenih potreba;
- (c) osigurava da svi dionici mogu predložiti područja na koja će se odnositi budući pozivi na podnošenje prijedloga;
- (d) redovito preispituje i prema potrebi prilagođava strateški program za istraživanja i inovacije u okviru Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje, uzimajući pritom u obzir nove znanstvene spoznaje do kojih je došlo tijekom njegove provedbe ili nove javnozdravstvene potrebe;

- (e) objavljuje informacije o projektima, među ostalim o subjektima koji sudjeluju i iznosu financijskog doprinosa Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje te ugovorenim doprinosima u naravi po sudioniku;
- (f) organizira redovitu komunikaciju, uključujući najmanje jedan godišnji sastanak, s interesnim skupinama i dionicima kako bi se osigurala otvorenost i transparentnost istraživačkih i inovacijskih aktivnosti Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje;
- (g) obavlja sve ostale zadaće potrebne za postizanje ciljeva iz članka 115.

Članak 117.

Članovi

Članovi Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) Europski koordinacijski odbor za radiološku, elektromedicinsku i zdravstvenu informacijsku industriju (COCIR) registriran u skladu s belgijskim pravom, Europska federacija farmaceutske industrije i farmaceutskih udruženja, uključujući njezinu podskupinu Vaccines Europe, registrirana u skladu s luksemburškim pravom, udruženje EuropaBio registrirano u skladu s belgijskim pravom i udruženje MedTech Europe registrirano u skladu s belgijskim pravom, nakon što dostave obavijest o svojim odlukama o pristupanju Zajedničkom poduzeću za inicijativu za inovativno zdravlje putem izjava o preuzimanju obveze, koje ne sadržavaju druge uvjete u vezi s njihovim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (c) pridruženi članovi koje treba odabrati u skladu s člankom 7.

Članak 118.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za inicijativu za inovativno zdravlje, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 1 200 000 000 EUR, uključujući do 30 212 000 EUR za administrativne troškove, a sastoji se od:

- (a) do 1 000 000 000 EUR pod uvjetom da je taj iznos jednak doprinosu članova koji nisu Unija ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata;
- (b) do 200 000 000 EUR pod uvjetom da je taj iznos jednak dodatnim doprinosima partnera koji daju doprinos ili njihovih sastavnih ili povezanih subjekata.

Članak 119.

Doprinosi članova koji nisu Unija

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 1 000 000 000 EUR, uključujući do 30 212 000 EUR za administrativne troškove tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.
2. Doprinosi u naravi za dodatne aktivnosti ne čine više od 40 % doprinosa u naravi članova koji nisu Unija na razini Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje.
3. Doprinosi sudionika neizravnim djelovanjima koje financira Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje iznose najmanje 45 % prihvatljivih troškova neizravnog djelovanja i troškova dodatnih aktivnosti povezanih s njime. U opravdanim slučajevima u programu rada može se iznimno dopustiti manji udio doprinosa na razini pojedinačnog neizravnog djelovanja i dodatnih aktivnosti povezanih s njime.

4. Troškovi nastali u okviru neizravnih djelovanja u trećim zemljama koje nisu zemlje pridružene programu Obzor Europa moraju biti opravdani i relevantni za ciljeve utvrđene u članku 115. Ne premašuju 20 % doprinosa u naravi za operativne troškove koje daju članovi koji nisu Unija i partneri koji daju doprinos na razini Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje. Troškovi koji premašuju 20 % doprinosa u naravi za operativne troškove na razini Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje ne smatraju se doprinosima u naravi za operativne troškove.

5. U opravdanim se slučajevima u programima rada Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje mogu odrediti posebna ograničenja za doprinose u naravi za operativne troškove nastale u trećim zemljama koje nisu zemlje pridružene programu Obzor Europa na razini neizravnog djelovanja. Odlukama o takvim posebnim ograničenjima posebno se uzimaju u obzir ciljevi i učinak koji se žele postići dotičnim djelovanjima te one ne dovode do prekoračenja gornje granice utvrđene u stavku 4. na razini Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje.

Članak 120.

Uvjeti povezani s dodatnim aktivnostima

1. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti provode se u Uniji ili zemljama pridruženima programu Obzor Europa i mogu uključivati:
 - (a) aktivnosti kojima se doprinosi ostvarenju ciljeva neizravnih djelovanja koja financira Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje;
 - (b) aktivnosti kojima se doprinosi širenju, održivosti ili iskorištavanju rezultata neizravnih djelovanja koja financira Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje.
2. Prema potrebi, prijedlozi projekata uključuju plan za dodatne aktivnosti povezane s njima. Troškovi povezani s takvim dodatnim aktivnostima specifičnima za neki projekt moraju nastati u razdoblju od datuma podnošenja prijedloga do najviše dvije godine nakon datuma završetka neizravnog djelovanja.
3. Kako bi se troškovi obračunali kao doprinosi u naravi iz članka 11. stavka 1. točke (b), povezane dodatne aktivnosti provode se unutar Unije ili u zemljama pridruženima programu Obzor Europa.

Članak 121.

Tijela Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje

Tijela Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;
- (d) povjerenstvo za znanost i inovacije.

Članak 122.

Sastav Upravnog odbora

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) četiriju predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju;
- (b) jednog predstavnika svakog člana koji nije Unija.

Članak 123.

Funkcioniranje Upravnog odbora

Članovi koji nisu Unija zajedno imaju 50 % glasačkih prava.

Članak 124.

Povjerenstvo za znanost i inovacije

1. Povjerenstvo za znanost i inovacije savjetuje Upravni odbor o pitanjima relevantnima za istraživačke i inovacijske aktivnosti Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje u skladu s člankom 21.
2. Povjerenstvo za znanost i inovacije sastoji se od sljedećih stalnih članova:
 - (a) dvaju predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju;
 - (b) četiriju predstavnika članova koji nisu Unija;
 - (c) dvaju predstavnika skupine predstavnika država;
 - (d) četiriju predstavnika znanstvene zajednice koje imenuje Upravni odbor na temelju otvorenog postupka odabira u skladu s člankom 21. stavkom 4.;
 - (e) najviše šest drugih stalnih članova koje imenuje Upravni odbor na temelju otvorenog postupka odabira u skladu s člankom 21. stavkom 4., čime se posebno osigurava odgovarajuća zastupljenost dionika uključenih u zdravstvenu skrb, koji posebno predstavljaju javni sektor, uključujući regulatorna tijela, pacijente i krajnje korisnike općenito.
3. Stalni članovi povjerenstva iz stavka 2. točaka (a), (b) i (c) mogu pozvati *ad hoc* članove ako je to potrebno kako bi se raspravljalo o određenim temama. Zajednički mogu pozvati najviše šest *ad hoc* članova za svaki sastanak.

Ti *ad hoc* članovi pozivaju se na temelju njihova znanstvenog ili tehničkog stručnog znanja o temama o kojima se treba raspravljati na određenim sastancima ili zbog potrebe za stvaranjem sinergije s drugim istraživačkim programima.

Stalni članovi povjerenstva iz stavka 2. točaka (a), (b) i (c) pozivaju *ad hoc* članove sporazumno. Svoje odluke priopćavaju Upravnom odboru, skupini predstavnika država i drugim stalnim članovima povjerenstva.

4. Pored onoga što je utvrđeno u članku 21. stavku 7., povjerenstvo za znanost i inovacije savjetuje Upravni odbor, na njegov zahtjev ili na vlastitu inicijativu, o znanstvenim i tehnološkim pitanjima povezanim s ciljevima Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje, a posebno o:
 - (a) znanstvenim prioritetima, među ostalim u kontekstu ažuriranja strateškog programa za istraživanja i inovacije;
 - (b) nacrtu programa rada, uključujući sadržaj poziva na podnošenje prijedloga;
 - (c) planiranju dodatnih aktivnosti članova koji nisu Unija iz članka 120.;
 - (d) osnivanju savjetodavnih skupina usmjerenih na posebne znanstvene prioritete u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (x) i na temelju otvorenog postupka odabira njihovih članova u skladu s člankom 21. stavkom 4.;
 - (e) stvaranju sinergije s drugim aktivnostima programa Obzor Europa, među ostalim s drugim europskim partnerstvima, kao i drugim Unijinim programima financiranja i nacionalnim programima financiranja.
5. Uz članak 21. stavak 5., povjerenstvo za znanost i inovacije bira svojeg predsjednika među predstavnicima navedenima u stavku 2. točki (d) ovog članka.

Članak 125.

Uvjeti koji se primjenjuju na neizravna djelovanja

1. Za potrebe ove Uredbe neispunjena javnozdravstvena potreba definira se kao potreba na koju se trenutno ne odgovara u sustavima zdravstvene skrbi zbog nedostupnosti ili neraspoloživosti određenih elemenata, na primjer ako ne postoji zadovoljavajuća dijagnostička metoda, metoda prevencije ili metoda liječenja za određeni zdravstveni problem ili ako je ljudima pristup zdravstvenoj skrbi ograničen zbog troškova, udaljenosti od zdravstvenih ustanova ili vremena čekanja. Skrb usmjerena na ljude znači pristup skrbi koji se svjesno temelji na perspektivi pojedinaca, pružateljâ skrbi, obitelji i zajednica te ih smatra sudionicima i korisnicima sustava zdravstvene skrbi, koji su organizirani u skladu s njihovim potrebama i preferencijama, a ne pojedinačnim bolestima.
2. Neizravna djelovanja koja financira Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje mogu uključivati kliničke studije u kojima ciljano područje ili predviđena uporaba predstavljaju neispunjenu javnozdravstvenu potrebu te znatno utječu na stanovništvo Unije ili ga ugrožavaju.
3. Sudionici neizravnih djelovanja koja financira Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje osiguravaju da proizvodi i usluge koje razvijaju u potpunosti ili djelomično na temelju rezultata kliničkih studija provedenih u okviru neizravnog djelovanja budu cjenovno pristupačni, dostupni i na raspolaganju javnosti pod poštenim i razumnim uvjetima. U tu se svrhu u programu rada prema potrebi navode dodatne obveze u pogledu iskorištavanja rezultata koje se primjenjuju na posebna neizravna djelovanja.
4. Ako je to predviđeno u programu rada i pored onoga što je utvrđeno u članku 5. stavku 2. točki (a), od pravnih subjekata koje je utvrdilo Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje može se zahtijevati da sudjeluju u posebnim neizravnim djelovanjima. Ti subjekti nisu prihvatljivi za financiranje iz Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje.
5. Pravni subjekti koji sudjeluju u posebnim neizravnim djelovanjima s utvrđenim pravnim subjektima iz stavka 4. nisu prihvatljivi za financiranje u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako je riječ o profitnim pravnim subjektima čiji godišnji promet iznosi 500 milijuna EUR ili više;
 - (b) ako su pod izravnom ili neizravnom kontrolom pravnog subjekta opisanog u točki (a) ili pod istom izravnom ili neizravnom kontrolom kao pravni subjekt iz točke (a);
 - (c) ako izravno ili neizravno kontroliraju pravni subjekt iz točke (a).

GLAVA VII.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA KLJUČNE DIGITALNE TEHNOLOGIJE

Članak 126.

Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) ojačati stratešku autonomiju Unije u području elektroničkih komponenti i sustava kako bi se poduprle buduće potrebe vertikalnih sektora i gospodarstva u cjelini. Opći je cilj doprinijeti udvostručavanju vrijednosti projektiranja i proizvodnje elektroničkih komponenti i sustava u Europi do 2030., u skladu s važnošću Unije u području proizvoda i usluga;
 - (b) uspostaviti vodeću ulogu Unije u znanstvenoj izvrsnosti i inovacijama u području novih tehnologija za komponente i sustave, među ostalim u aktivnostima povezanim s nižim razinama tehnološke spremnosti; promicati aktivno sudjelovanje MSP-ova, koji predstavljaju najmanje trećinu ukupnog broja sudionika u neizravnim djelovanjima te bi im trebalo dodijeliti najmanje 20 % javnih sredstava;
 - (c) osigurati da se tehnologijama za komponente i sustave odgovara na društvene izazove i izazove u pogledu okoliša u Europi. Cilj je usklađenje s politikom Unije o energetske učinkovitosti i doprinos smanjenju potrošnje energije za 32,5 % u 2030.

2. Osim ciljeva utvrđenih u stavku 1. Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije ima sljedeće specifične ciljeve:

- (a) podupirati istraživanja i razvoj s ciljem uspostave kapaciteta za projektiranje i proizvodnju u Europi u strateškim područjima primjene;
- (b) izgraditi uravnotežen portfelj velikih i malih projekata kojima se podupire brz prijenos tehnologija s istraživanja na industrijsko okruženje;
- (c) poticati dinamičan ekosustav na razini Unije koji se temelji na digitalnim lancima vrijednosti te omogućiti pojednostavnjen pristup novim sudionicima;
- (d) podupirati istraživanja i razvoj s ciljem poboljšanja tehnologija za komponente kojima se jamče sigurnost, povjerenje i energetska učinkovitost kritičnih infrastruktura i sektora u Europi;
- (e) poticati mobilizaciju nacionalnih resursa i osigurati koordinaciju Unijinih i nacionalnih istraživačkih i inovacijskih programa u području elektroničkih komponenti i sustava;
- (f) uskladiti strateški program za istraživanja i inovacije Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije s politikama Unije kako bi se osigurao učinkovit doprinos tehnologija za elektroničke komponente i sustave.

Članak 127.

Članovi

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije jesu:

- (a) javna tijela, koja uključuju:
 - i. Uniju, koju predstavlja Komisija;
 - ii. sljedeće države sudionice: Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Island, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska;
- (b) privatni članovi koje čine sljedeća industrijska udruženja: udruženje AENEAS registrirano u skladu s francuskim pravom, industrijsko udruženje Inside Industry Association (INSIDE) registrirano u skladu s nizozemskim pravom; i udruženje EPoSS e.V. registrirano u skladu s njemačkim pravom.

2. Svaka država sudionica imenuje svoje predstavnike u tijela Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije i određuje jedan ili više nacionalnih subjekata odgovornih za ispunjavanje njezinih obveza povezanih s aktivnostima Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.

Članak 128.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 1 800 000 000 EUR, uključujući do 26 331 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 129.

Doprinosi članova koji nisu Unija

1. Tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3. države sudionice Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije daju ukupan doprinos koji je razmjernan iznosu doprinosa Unije za operativne troškove iz članka 128. Države sudionice međusobno dogovaraju svoje zajedničke doprinose i na koji će ih način dati. To ne utječe na sposobnost svake države sudionice da odredi svoj nacionalni financijski doprinos u skladu s člankom 12. Odstupajući od članka 28. stavka 4. točke (a), države sudionice ne doprinose administrativnim troškovima.

2. Privatni članovi Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3. daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju doprinose u iznosu od najmanje 2 511 164 000 EUR Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije.
3. U skladu s člankom 28. stavkom 4. privatni članovi daju ili osiguravaju da njihovi sastavni i povezani subjekti daju financijske doprinose u iznosu do 26 331 000 EUR za administrativne troškove Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.
4. Doprinosi iz stavka 1. sastoje se od doprinosa utvrđenih u članku 11. stavku 3. Doprinosi iz stavka 2. ovog članka sastoje se od doprinosa utvrđenih u članku 11. stavku 1., uključujući najmanje 90 % doprinosa utvrđenih u članku 11. stavku 1. točki (a).

Članak 130.

Opseg dodatnih aktivnosti

1. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije može, prema potrebi, odobriti plan dodatnih aktivnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b) na prijedlog odbora privatnih članova, uzimajući pritom u obzir mišljenje odbora javnih tijela.
2. Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati:
 - (a) ulaganja čiji je cilj industrijalizirati rezultate projekata Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije te zajedničkih poduzeća ECSEL, ARTEMIS i ENIAC;
 - (b) pilot-projekte, demonstracijske projekte, primjene, uvođenje i industrijalizaciju, uključujući relevantne kapitalne rashode, što obuhvaća važne projekte od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike;
 - (c) povezane aktivnosti istraživanja i razvoja koje se ne financiraju javnim sredstvima;
 - (d) aktivnosti koje se financiraju zajmovima Europske investicijske banke, a ne financiraju se bespovratnim sredstvima Unije;
 - (e) aktivnosti za razvoj ekosustava kojim se podupire suradnja korisnika i dobavljača tehnologije.

Članak 131.

Tijela Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije

Tijela Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) odbor javnih tijela;
- (d) odbor privatnih članova.

Članak 132.

Sastav Upravnog odbora

Svaki član Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije imenuje svoje predstavnike i glavnog delegata koji ima glasačka prava tog člana u Upravnom odboru.

Članak 133.

Funkcioniranje Upravnog odbora

1. Glasačka prava u Upravnom odboru raspodijeljena su kako slijedi:
 - (a) trećina glasova pripada Komisiji;

- (b) trećina glasova pripada privatnim članovima zajedno; i
 - (c) trećina glasova pripada državama sudionicama zajedno.
2. Prve dvije financijske godine nakon osnivanja Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije glasačka prava država sudionica raspodjeljuju se kako slijedi:
- (a) 1 % za svaku državu sudionicu;
 - (b) preostali postotak raspodjeljuje se među državama sudionicama na godišnjoj osnovi razmjerno njihovim stvarnim financijskim doprinosima Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije ili inicijativi koja mu je prethodila tijekom protekle dvije godine.
3. Za naredne financijske godine raspodjela glasačkih prava država sudionica utvrđuje se na godišnjoj razini i razmjerno financijskim sredstvima koja su one namijenile za neizravna djelovanja tijekom protekle dvije financijske godine.
4. Glasačka prava privatnih članova raspodjeljuju se ravnomjerno među industrijskim udruženjima, osim ako odbor privatnih članova odluči drukčije.
5. Glasačka prava svakog novog člana Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije koji nije država članica ili pridružena zemlja određuje Upravni odbor prije njegova učlanjenja u Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije.

Članak 134.

Ograničenje sudjelovanja u određenim djelovanjima

Odstupajući od članka 17. stavka 2. točke (l), ako Komisija to zatraži, nakon odobrenja odbora javnih tijela, sudjelovanje u određenim djelovanjima ograničava se u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe o programu Obzor Europa.

Članak 135.

Sastav odbora javnih tijela

Odbor javnih tijela sastoji se od predstavnika javnih tijela Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.

Svako javno tijelo imenuje svoje predstavnike i glavnog delegata koji ima glasačka prava u odboru javnih tijela.

Članak 136.

Funkcioniranje odbora javnih tijela

1. Glasačka prava u odboru javnih tijela dodjeljuju se javnim tijelima na godišnjoj osnovi, razmjerno njihovim financijskim doprinosima za aktivnosti Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije za dotičnu godinu, u skladu s člankom 12., pri čemu ni jedan član ne može imati više od 50 % ukupnih glasačkih prava u odboru javnih tijela.
2. Za potrebe članka 134. odbor javnih tijela uključuje samo javna tijela koja su države članice. Stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis*.
3. Ako je manje od tri države sudionice izvršnom direktoru dostavilo informacije o svojem financijskom doprinosu u skladu s člankom 12. stavkom 3., Komisiji pripada 50 % glasačkih prava, a preostalih 50 % ravnomjerno se raspodjeljuje među državama članicama sve dok više od tri države sudionice Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije ne dostave informacije o svojim doprinosima.

4. Javna tijela čine sve što je u njihovoj moći kako bi odluke donosila konsenzusom. U nedostatku konsenzusa provodi se glasovanje. Odluka se donosi većinom od najmanje 75 % glasova, uključujući glasove odsutnih država sudionica, no ne uključujući suzdržane.
5. Odbor javnih tijela bira predsjednika među svojim članovima na razdoblje od najmanje dvije godine.
6. Predsjednik može pozvati druge osobe da prisustvuju sastancima kao promatrači, osobito predstavnike regionalnih tijela iz Unije, predstavnike udruženja MSP-ova i predstavnike drugih tijela Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.
7. Odbor javnih tijela svoje redovite sastanke održava najmanje dva puta godišnje. Može održati izvanredne sastanke na zahtjev Komisije, većine predstavnika država sudionica ili predsjednika. Sastanke odbora javnih tijela saziva njegov predsjednik, a oni se obično održavaju u sjedištu Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.
8. Kvorum odbora javnih tijela postignut je ako su prisutni Komisija i glavni delegati najmanje triju država sudionica.
9. Izvršni direktor prisustvuje sastancima odbora javnih tijela, osim ako taj odbor odluči drukčije, ali nema pravo glasa.
10. Na poziv odbora javnih tijela bilo koja država članica ili pridružena zemlja koja nije član Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije može prisustvovati sastancima odbora javnih tijela u svojstvu promatrača. Promatrači dobivaju na uvid sve relevantne dokumente i mogu davati savjete o svim odlukama koje donosi odbor javnih tijela. Ti promatrači podliježu pravilima o povjerljivosti koja se primjenjuju na članove odbora javnih tijela.
11. Odbor javnih tijela može, prema potrebi, imenovati radne skupine koje koordinira jedno javno tijelo ili više njih.
12. Odbor javnih tijela donosi svoj poslovnik.
13. Članak 11. stavak 8. i članak 28. stavak 6. primjenjuju se *mutatis mutandis* i na odbor javnih tijela.

Članak 137.

Zadaće odbora javnih tijela

Odbor javnih tijela:

- (a) doprinosi izradi strateškog programa za istraživanja i inovacije;
- (b) doprinosi sastavljanju nacрта programa rada, posebno poziva na podnošenje prijedloga, što uključuje pravila za evaluaciju, odabir i praćenje neizravnih djelovanja;
- (c) odobrava objavu poziva na podnošenje prijedloga, u skladu s programom rada;
- (d) odabire prijedloge u skladu s člankom 12. stavkom 1. i člankom 17. stavkom 2. točkom (s);
- (e) daje mišljenje o nacrtu plana dodatnih aktivnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b).

Članak 138.

Sastav odbora privatnih članova

1. Odbor privatnih članova sastoji se od predstavnika privatnih članova Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.
2. Svaki privatni član imenuje svoje predstavnike i glavnog delegata koji ima glasačka prava u odboru privatnih članova.

*Članak 139.***Funkcioniranje odbora privatnih članova**

1. Odbor privatnih članova sastaje se najmanje dvaput godišnje.
2. Odbor privatnih članova može, prema potrebi, imenovati radne skupine koje koordinira jedan član ili više njih.
3. Odbor privatnih članova bira predsjednika među svojim članovima.
4. Odbor privatnih članova donosi svoj poslovnik.

*Članak 140.***Zadaće odbora privatnih članova**

Odbor privatnih članova:

- (a) izrađuje i redovito ažurira nacrt strateškog programa za istraživanja i inovacije radi postizanja ciljeva Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije utvrđenih u članku 4. i članku 126., uzimajući pritom u obzir doprinos odbora javnih tijela;
- (b) izvršnom direktoru podnosi nacrt strateškog programa za istraživanja i inovacije u rokovima koje je odredio Upravni odbor;
- (c) organizira savjetodavni forum dionika koji je otvoren za sve javne i privatne dionike s interesima u području ključnih digitalnih tehnologija, s ciljem njihova informiranja i prikupljanja povratnih informacija o nacrtu strateškog programa za istraživanja i inovacije za određenu godinu;
- (d) prema potrebi i uzimajući u obzir članak 130., izrađuje nacrt plana dodatnih aktivnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b), uzimajući pritom u obzir mišljenje odbora javnih tijela, te ga podnosi na odobrenje Upravnom odboru.

*Članak 141.***Stope financiranja**

U skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe o programu Obzor Europa i odstupajući od članka 34. te uredbe, Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije može primjenjivati različite stope financiranja za financiranje sredstvima Unije u okviru djelovanja ovisno o vrsti sudionika, posebno o tome je li riječ o MSP-ovima i neprofitnim pravnim subjektima, te vrsti djelovanja. Stope financiranja navode se u programu rada.

GLAVA VIII.

**ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA ISTRAŽIVANJA O UPRAVLJANJU ZRAČNIM PROMETOM NA JEDINSTVENOM
EUROPSKOM NEBU 3***Članak 142.***Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom
europskom nebu 3**

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5., Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) ojačati i integrirati istraživačke i inovacijske kapacitete Unije u sektoru ATM kako bi postao otporniji i prilagodljiviji fluktuacijama u prometu te kako bi se pritom omogućio neometan let svih zrakoplova;
 - (b) ojačati, putem inovacija, konkurentnost zračnog prijevoza s posadom i bez posade u Uniji te tržište usluga ATM-a kako bi se podržao gospodarski rast u Uniji;
 - (c) razvijati i ubrzavati prihvaćanje inovativnih rješenja na tržištu kako bi zračni prostor jedinstvenog europskog neba postao najučinkovitije i okolišno najprihvatljivije nebo za letenje na svijetu.

2. Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ima i sljedeće specifične ciljeve:

- (a) razvijati istraživački i inovacijski ekosustav koji obuhvaća cjelokupne lance vrijednosti ATM-a i U-space zračnog prostora, čime se omogućuje izgradnja digitalnog europskog neba definiranog u glavnom planu upravljanja europskim zračnim prometom te potrebna suradnja i koordinacija među pružateljima usluga u zračnoj plovidbi i korisnicima zračnog prostora kako bi se osigurao jedinstven usklađen sustav ATM-a na razini Unije za operacije s posadom i bez posade;
- (b) razvijati i vrednovati rješenja ATM-a kojima se podupiru visoke razine automatizacije;
- (c) razvijati i vrednovati tehničke arhitekture digitalnog europskog neba;
- (d) podupirati ubrzano uvođenje inovativnih rješenja na tržište s pomoću demonstracijskih projekata;
- (e) uskladiti određivanje prioriteta i planiranje Unijinih nastojanja da se ATM modernizira na osnovi postupka koji se temelji na konsenzusu dionika ATM-a;
- (f) olakšati razvoj normi za industrijalizaciju rješenja SESAR-a.

3. Za potrebe Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „U-space zračni prostor” znači zemljopisno područje za sustave bespilotnih zrakoplova (UAS-ove) koji su odredile države članice, u kojem se operacije UAS-ova smiju odvijati samo uz potporu U-space usluga koje pruža pružatelj U-space usluga;
- (b) „digitalno europsko nebo” odnosi se na viziju glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom, a njime se europska infrastruktura zrakoplovstva nastoji preobraziti kako bi se mogla sigurno i učinkovito nositi s budućim rastom i raznolikošću zračnog prometa, svodeći pritom učinak na okoliš na najmanju moguću mjeru;
- (c) „arhitektura digitalnog europskog neba” odnosi se na viziju glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom, a njome se konfiguriranje i oblikovanje zračnog prostora kombiniraju s tehnologijama kako bi se pružanje usluga odvojilo od lokalne infrastrukture te postupno povećala razina suradnje i podrške za automatizaciju radi rješavanja pitanja trenutačne neučinkovite arhitekture zračnog prostora u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
- (d) „faza definiranja SESAR-a” znači faza koja obuhvaća uspostavu i ažuriranje dugoročne vizije projekta SESAR, povezanog koncepta operacija kojim se omogućuju poboljšanja u svakoj fazi leta, zahtijevanih nužnih operativnih promjena u okviru Europske mreže za upravljanje zračnim prometom te potrebnih prioriteta u području razvoja i uvođenja;
- (e) „faza uvođenja SESAR-a” znači uzastopne faze industrijalizacije i provedbe, tijekom kojih se provode sljedeće aktivnosti: normizacija, proizvodnja i certifikacija zemaljske i zrakoplovne opreme te procesi potrebni za provedbu rješenja SESAR-a (industrijalizacija); nabava, ugradnja i puštanje u rad opreme i sustava koji se temelje na rješenjima SESAR-a, što uključuje povezane operativne postupke (provedba).

Članak 143.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 obavlja sljedeće zadaće:

- (a) koordinira zadaće u fazi definiranja istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu, prati provedbu projekta SESAR i prema potrebi mijenja glavni plan upravljanja europskim zračnim prometom;
- (b) provodi aspekte istraživanja i razvoja glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom, osobito:
 - i. organiziranjem, koordiniranjem i praćenjem rada u razvojnoj fazi SESAR-a u skladu s glavnim planom upravljanja europskim zračnim prometom, što uključuje istraživačke i inovacijske aktivnosti niske razine tehnološke spremnosti (od 0 do 2);
 - ii. pronalaskom rješenja SESAR-a, odnosno provedivih rezultata razvojne faze SESAR-a kojima se uvode novi ili poboljšani standardizirani i interoperabilni operativni postupci ili tehnologije;

iii. osiguravanjem sudjelovanja civilnih i vojnih dionika iz sektora zrakoplovstva, a posebno: pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora, strukovnih udruga osoblja, zračnih luka, proizvođača te relevantnih znanstvenih institucija i znanstvene zajednice;

(c) olakšava brže prihvaćanje rješenja SESAR-a na tržištu:

- i. organiziranjem i koordiniranjem opsežnih demonstracijskih aktivnosti;
- ii. bliskom koordinacijom s EASA-om kako bi ona mogla pravodobno razvijati regulatorne mjere obuhvaćene Uredbom (EU) 2018/1139 i relevantna provedbena pravila;
- iii. podupiranjem povezanih aktivnosti normizacije, u bliskoj suradnji s tijelima za normizaciju i EASA-om, kao i s tijelom osnovanim radi koordinacije zadaća iz faze uvođenja SESAR-a, u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 409/2013 ⁽⁴³⁾.

Članak 144.

Članovi

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL), koju predstavlja njezina Agencija, nakon što dostavi obavijest o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava druge uvjete u vezi s njezinim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (c) članovi osnivači navedeni u Prilogu III. ovoj Uredbi, nakon što dostave obavijest o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 putem izjave o preuzimanju obveza, koja ne sadržava druge uvjete u vezi s njihovim pristupanjem osim uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi;
- (d) pridruženi članovi koji se trebaju odabrati u skladu s člankom 7.

2. Uz članak 7. stavak 1., Upravni odbor tijekom prvih šest mjeseci od osnivanja Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 može odabrati pridružene članove s popisa sastavljenog nakon otvorenog poziva na iskaz interesa koji je Komisija objavila prije osnivanja. Uvjeti iz članka 7. stavka 2. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

3. Pri odabiru pridruženih članova Upravni odbor nastoji osigurati odgovarajuću zastupljenost cijelog lanca vrijednosti ATM-a i, prema potrebi, odabrati relevantne aktere izvan tog sektora. Svi javni ili privatni subjekti ili tijela, uključujući one iz trećih zemalja koji su sklopili barem jedan sporazum s Unijom u području zračnog prijevoza, mogu biti odabrani za pridružene članove Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3.

Članak 145.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 600 000 000 EUR, uključujući do 30 000 000 EUR za administrativne troškove.

⁽⁴³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 409/2013 od 3. svibnja 2013. o definiciji zajedničkih projekata, uspostavi upravljanja i utvrđivanju poticaja za potporu provedbi europskoga glavnog plana upravljanja zračnim prometom (SL L 123, 4.5.2013., str. 1.).

*Članak 146.***Doprinosi članova koji nisu Unija**

1. Privatni članovi Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 500 000 000 EUR, uključujući do 25 000 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.
2. EUROCONTROL daje ukupan doprinos u iznosu od najviše 500 000 000 EUR, uključujući do 25 000 000 EUR za administrativne troškove, tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3. Uz članak 11. stavak 4., doprinos se također sastoji od doprinosa u naravi za dodatne aktivnosti.

*Članak 147.***Opseg dodatnih aktivnosti**

Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati:

- (a) aktivnosti koje obuhvaćaju sve dijelove projekata istraživanja u području upravljanja zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu koji nisu financirani sredstvima Unije i kojima se doprinosi provođenju dogovorenog programa rada Zajedničkog poduzeća;
- (b) aktivnosti industrijalizacije, uključujući normizaciju, certificiranje i proizvodnju, povezane s rješenjima SESAR-a iz Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ili prethodne inicijative, Zajedničkog poduzeća SESAR;
- (c) komunikacijske aktivnosti i aktivnosti informiranja povezane s rješenjima SESAR-a iz Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ili prethodne inicijative, Zajedničkog poduzeća SESAR;
- (d) aktivnosti kojima se osigurava globalno usklađivanje ATM-a na temelju rješenja SESAR-a iz Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ili prethodne inicijative, Zajedničkog poduzeća SESAR;
- (e) uvođenje ili prihvaćanje rezultata projekata u okviru Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ili prethodne inicijative, Zajedničkog poduzeća SESAR, koji nisu primili financijska sredstva Unije.

*Članak 148.***Tijela Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3**

Tijela Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;
- (d) znanstveno savjetodavno tijelo.

*Članak 149.***Sastav Upravnog odbora**

Upravni odbor sastoji se od:

- (a) dvaju predstavnika Komisije koji predstavljaju Uniju;
- (b) jednog predstavnika svakog člana koji nije Unija.

*Članak 150.***Funkcioniranje Upravnog odbora**

1. Odstupajući od članka 16. stavka 4., Upravnim odborom predsjedava Komisija u ime Unije.
2. Stalni promatrači Upravnog odbora jesu:
 - (a) predstavnik Europske obrambene agencije;
 - (b) predstavnik civilnih korisnika zračnog prostora, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (c) predstavnik pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (d) predstavnik proizvođača opreme, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (e) predstavnik zračnih luka, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (f) predstavnik tijela koja zastupaju zaposlenike u sektoru ATM, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (g) predstavnik relevantnih znanstvenih ustanova ili relevantne znanstvene zajednice, kojeg imenuje organizacija koja ih predstavlja na europskoj razini;
 - (h) predstavnik EASA-e;
 - (i) predstavnik europske organizacije za normizaciju u zrakoplovstvu;
 - (j) predstavnik industrije letjelica bez posade, kojeg imenuje organizacija koja je predstavlja na europskoj razini.
3. Broj glasova članova Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 razmjerni su njihovom doprinosu proračunu Zajedničkog poduzeća. Međutim, Unija i EUROCONTROL imaju najmanje po 25 % ukupnog broja glasova, a predstavnik civilnih korisnika zračnog prostora iz stavka 2. točke (b) ima najmanje 10 % ukupnog broja glasova.
4. Odluke Upravnog odbora donose se običnom većinom glasova. Ako su glasovi jednako podijeljeni, odlučujući je glas Unije.
5. Za odluke koje se odnose na reviziju glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom potrebni su glasovi Unije i EUROCONTROL-a. U tim se odlukama uzimaju u obzir mišljenja svih stalnih promatrača iz stavka 2. i skupine predstavnika država.

*Članak 151.***Dodatne zadaće Upravnog odbora**

Osim zadaća iz članka 17. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 nadzire isporuku komponenata istraživanja i razvoja utvrđenih u glavnom planu upravljanja europskim zračnim prometom.

*Članak 152.***Dodatne zadaće izvršnog direktora**

Osim zadaća utvrđenih u članku 19. izvršni direktor Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 obavlja i sljedeće zadaće:

- (a) usmjerava provedbu faza definiranja i razvoja projekta SESAR u skladu sa smjericama Upravnog odbora;
- (b) Upravnom odboru podnosi sve prijedloge promjena plana razvojne faze projekta SESAR.

*Članak 153.***Skupina predstavnika država**

Uz članak 20., države članice osiguravaju da njihovi predstavnici zastupaju koordinirano stajalište koje odražava stajališta njihovih država članica izražena u:

- (a) Odboru za jedinstveno nebo, osnovanom člankom 5. Uredbe (EZ) 549/2004;
- (b) programskom odboru u okviru članka 14. posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa.

*Članak 154.***Znanstveni odbor**

1. Znanstveno savjetodavno tijelo Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 iz članka 21. stavka 1. točke (a) jest znanstveni odbor.
2. Znanstveni odbor ima najviše 15 stalnih članova.
3. Predsjednik znanstvenog odbora bira se na razdoblje od dvije godine.
4. Znanstveni odbor može pružiti savjete na zahtjev Upravnog odbora i drugih tijela Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ili na vlastitu inicijativu, posebno o aktivnostima povezanim s niskim razinama tehnološke spremnosti (od 0 do 2).
5. Znanstveni odbor surađuje s relevantnim savjetodavnim tijelima uspostavljenima u okviru programa Obzor Europa.

*Članak 155.***Provedbeni akti kojima se utvrđuje stajalište Unije o izmjeni glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom**

1. Komisija donosi provedbene akte s ciljem utvrđivanja stajališta Unije u vezi s izmjenom glavnog plana upravljanja europskim zračnim prostorom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
2. Komisiji pomaže Odbor za jedinstveno nebo uspostavljen Uredbom (EZ) br. 549/2004. Odbor za jedinstveno nebo je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 156.***Certificiranje novih tehnologija**

1. Podnositelji zahtjeva, sudionici ili izvršni direktor mogu pozvati EASA-u da pruži savjete o pojedinačnim projektima i demonstracijskim aktivnostima u pogledu usklađenosti sa standardima sigurnosti i interoperabilnosti te okolišnim standardima u zrakoplovstvu kako bi se osiguralo da oni vode do pravodobnog razvoja relevantnih standarda, kapaciteta za ispitivanje i regulatornih zahtjeva za razvoj proizvoda i uvođenje novih tehnologija.
2. Aktivnosti certificiranja i pružene usluge podliježu odredbama o naknadama i pristojbama utvrđenima u Uredbi (EU) 2018/1139.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 157.

Sporazum s EUROCONTROL-om

Uloga i doprinos EUROCONTROL-a, kao člana osnivača Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3, utvrđuju se administrativnim sporazumom između dviju strana, Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 i EUROCONTROL-a. U sporazumu su opisane zadaće, odgovornosti i doprinos EUROCONTROL-a aktivnostima Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 u pogledu:

- (a) organiziranja EUROCONTROL-ovih aktivnosti istraživanja, razvoja i vrednovanja u skladu s programom rada Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3;
- (b) pružanja stručne potpore i savjeta Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 na njegov zahtjev;
- (c) pružanja potpore i savjetovanja o zajedničkom razvoju budućih europskih sustava ATM-a, posebno u pogledu buduće arhitekture zračnog prostora;
- (d) pružanja potpore u pogledu praćenja provedbe rješenja SESAR-a u skladu s glavnim planom upravljanja europskim zračnim prostorom;
- (e) suradnje s državama članicama EUROCONTROL-a kako bi se osigurala široka potpora ciljevima politike Unije i rezultatima istraživačkih i demonstracijskih aktivnosti te aktivnosti vrednovanja među paneuropskim partnerima mreže;
- (f) pružanja potpore upravljanju programom;
- (g) doprinosa administrativnim troškovima Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 i pružanja informatičke, komunikacijske i logističke potpore Zajedničkom poduzeću za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3.

Članak 158.

Aranžmani za poslovnu podršku

Članak 13. ne primjenjuje se na Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3. Aranžman za poslovnu podršku osigurava EUROCONTROL.

GLAVA IX.

ZAJEDNIČKO PODUZEĆE ZA PAMETNE MREŽE I USLUGE

Članak 159.

Dodatni ciljevi Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge

1. Osim ciljeva utvrđenih u člancima 4. i 5. Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge ima sljedeće opće ciljeve:
 - (a) poticati tehnološko vodstvo Europe u budućim pametnim mrežama i uslugama jačanjem postojećih industrijskih prednosti i proširenjem područja djelovanja s 5G povezivosti na širi strateški lanac vrijednosti, uključujući pružanje usluga u oblaku te komponente i uređaje;
 - (b) uskladiti strateške planove šireg spektra industrijskih aktera, uključujući ne samo telekomunikacijsku industriju nego i aktere povezane s internetom stvari, oblakom te komponentama i uređajima;
 - (c) unaprijediti europsku tehnološku i znanstvenu izvrsnost kako bi se poduprlo europsko vodstvo u oblikovanju 6G sustava i ovladavanju njima do 2030.;
 - (d) intenzivirati uvođenje digitalnih infrastruktura i prihvaćanje digitalnih rješenja na europskim tržištima, posebno osiguravanjem mehanizma strateške koordinacije za program CEF2 u digitalnom sektoru, kao i sinergije unutar programa CEF2 u digitalnom sektoru te s programima Digitalna Europa i InvestEU u okviru područja djelovanja Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge te upravljanja njime;

- (e) pripremiti europsku industriju opskrbe pametnim mrežama i uslugama za dugoročnije mogućnosti koje proizlaze iz razvoja vertikalnih tržišta za 5G, a kasnije i 6G infrastrukture i usluge u Europi;
- (f) do 2030. olakšati uvođenje digitalnih inovacija kojima se zadovoljavaju potrebe europskog tržišta i zahtjevi javne politike, uključujući najstrože zahtjeve vertikalnih industrija, kao i društvene zahtjeve u područjima koja uključuju sigurnost, energetska učinkovitost i elektromagnetska polja;
- (g) pružiti potporu usklađivanju budućih pametnih mreža i usluga s ciljevima politike Unije, uključujući europski zeleni plan, mrežnu i informacijsku sigurnost, etiku i privatnost te održiv internet usmjeren na čovjeka.

2. Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge ima i sljedeće specifične ciljeve:

- (a) olakšati razvoj tehnologija koje mogu ispuniti napredne komunikacijske zahtjeve te istodobno podupirati europsku izvrsnost u tehnologiji i arhitekturi pametnih mreža i usluga te njihov razvoj prema 6G-u, uključujući snažan europski položaj u području normi, bitnih patenata i ključnih zahtjeva, kao što su zahtjevi za frekvencijske pojaseve potrebne za buduće napredne tehnologije pametnih mreža;
- (b) ubrzati razvoj energetska učinkovitih mrežnih tehnologija s ciljem znatnog smanjenja potrošnje energije i resursa cjelokupne digitalne infrastrukture do 2030. i smanjenja potrošnje energije ključnih vertikalnih industrija uz potporu tehnologija pametnih mreža i usluga;
- (c) ubrzati razvoj i široko uvođenje 5G infrastrukture do 2025., a kasnije i 6G infrastrukture, u Europi, posebno promicanjem koordinacije i strateške potpore uvođenju 5G mreža za povezanu i automatiziranu mobilnost duž prekograničnih koridora, korištenjem programom CEF2 u digitalnom sektoru i promicanjem uvođenja u okviru programa CEF2, programa Digitalna Europa i programa InvestEU;
- (d) poticati nastajanje održivog i raznolikog opskrbnog lanca i lanca vrijednosti u skladu s paketom instrumenata EU-a za kibersigurnost 5G tehnologije;
- (e) jačati položaj industrije Unije u globalnom lancu vrijednosti pametnih mreža i usluga stvaranjem kritične mase javnih i privatnih aktera, posebno povećanjem doprinosa aktera u području softvera i interneta stvari, poticanjem nacionalnih inicijativa i podupiranjem pojave novih aktera;
- (f) podupirati usklađivanje s etičkim i sigurnosnim zahtjevima i uključivati ih u strateške programe za istraživanja i inovacije te prema potrebi pružiti doprinos zakonodavnom postupku Unije.

Članak 160.

Dodatne zadaće Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge

Osim zadaća utvrđenih u članku 5. Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge obavlja sljedeće zadaće:

- (a) doprinosi programima rada drugih programa Unije, kao što su program CEF2 u digitalnom sektoru, program Digitalna Europa i program InvestEU, u okviru kojih se provode aktivnosti u području pametnih mreža i usluga;
- (b) koordinira inicijative Unije za ispitivanje, pilot-projekte i uvođenje u području pametnih mreža i usluga, kao što su paneuropski 5G koridori za povezanu i automatiziranu mobilnost u okviru programa CEF2 u digitalnom sektoru, u suradnji s Komisijom i nadležnim relevantnim tijelima za financiranje;
- (c) promiče sinergiju među relevantnim ispitivanjima, pilot-projektima i aktivnostima uvođenja u području pametnih mreža i usluga koje financira Unija, kao što su ona koja se financiraju u okviru programa CEF2 u digitalnom sektoru, programa Digitalna Europa i programa InvestEU, te osigurava učinkovito širenje i iskorištavanje znanja i iskustva prikupljenih u okviru tih aktivnosti;

- (d) razvija i koordinira strateške programe za uvođenje paneuropskih 5G koridora za povezanu i automatiziranu mobilnost, uz sudjelovanje dionika. Tim se programima pružaju strateške neobvezujuće smjernice koje obuhvaćaju trajanje programa CEF2 u digitalnom sektoru i kojima se utvrđuje zajednička vizija za razvoj ekosustava koji se temelje na 5G tehnologiji i zahtjeva za mreže i usluge na kojima se oni temelje, kao i ciljevi i planovi uvođenja te potencijalni modeli suradnje.

Članak 161.

Članovi

Članovi Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge jesu:

- (a) Unija, koju predstavlja Komisija;
- (b) udruženje 6G-AI registriran u skladu s belgijskim pravom, nakon obavijesti o svojoj odluci o pristupanju Zajedničkom poduzeću za pametne mreže i usluge putem izjave o preuzimanju obveza koja ne sadržava uvjete u vezi s njegovim pristupanjem osim onih utvrđenih u ovoj Uredbi.

Članak 162.

Financijski doprinos Unije

Financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću za pametne mreže i usluge, uključujući odobrena sredstva EGP-a, za administrativne i operativne troškove iznosi do 900 000 000 EUR, uključujući do 18 519 000 EUR za administrativne troškove.

Članak 163.

Doprinosi članova koji nisu Unija

1. Članovi Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 900 000 000 EUR tijekom razdoblja utvrđenog u članku 3.
2. Članovi Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge koji nisu Unija daju ili osiguravaju da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju godišnji financijski doprinos administrativnim troškovima Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge u iznosu od najmanje 20 % ukupnih administrativnih troškova. Nastoje povećati broj sastavnih ili povezanih subjekata kako bi maksimalno povećali njihov doprinos na 50 % administrativnih troškova Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge tijekom njegova životnog vijeka, uzimajući pritom u obzir sastavne i povezane subjekte koji su MSP-ovi.

Članak 164.

Opseg dodatnih aktivnosti

Za potrebe članka 11. stavka 1. točke (b) dodatne aktivnosti mogu uključivati:

- (a) izvedene aktivnosti istraživanja i razvoja;
- (b) doprinose normizaciji;
- (c) doprinose savjetovanjima u kontekstu regulatornih postupaka Unije;
- (d) aktivnosti koje se financiraju zajmovima Europske investicijske banke, a ne financiraju se bespovratnim sredstvima Unije;
- (e) doprinose aktivnostima članova koji nisu Unija i bilo koje druge skupine ili udruženja dionika u području Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge koje se ne financiraju bespovratnim sredstvima Unije;
- (f) aktivnosti razvoja ekosustava, uključujući pokretanje suradnje s vertikalama;

- (g) aktivnosti širenja rezultata na globalnoj razini kako bi se postigao konsenzus o podržanim tehnologijama i tako pripremile buduće norme;
- (h) ispitivanja, demonstracije, pilot-projekte, strategije stavljanja na tržište i rano uvođenje tehnologija;
- (i) međunarodnu suradnju koja se ne financira bespovratnim sredstvima Unije;
- (j) aktivnosti povezane sa sudjelovanjem u istraživačkim i inovacijskim projektima koje financiraju privatna ili javna tijela koja nisu Unija i njihovom pripremom.

Članak 165.

Tijela Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge

Tijela Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge jesu:

- (a) Upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) skupina predstavnika država;
- (d) skupina dionika.

Članak 166.

Sastav Upravnog odbora

1. Upravni odbor sastoji se od:

- (a) dva predstavnika Komisije u ime Unije;
- (b) pet predstavnika udruženja 6G-AI.

2. Neovisno o članku 42., predstavnici privatnih članova odmah objavljuju Upravnom odboru da profesionalno surađuju sa subjektima koji nemaju poslovni nastan u Uniji ili subjektima koji nisu pod kontrolom pravnih osoba ili subjekata s poslovnim nastanom u Uniji. U tom slučaju predstavnici Unije mogu odlučiti zatražiti od dotičnog člana da imenuje drugog predstavnika.

Članak 167.

Funkcioniranje Upravnog odbora

Udruženje 6G-AI ima 50 % glasačkih prava.

Članak 168.

Dodatne zadaće Upravnog odbora

Osim zadaća navedenih u članku 17. Upravni odbor Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge obavlja sljedeće zadaće:

- (a) donosi strateške programe uvođenja kao neobvezujuće doprinose u okviru programa CEF2 u digitalnom sektoru u pogledu 5G koridora i prema potrebi ih mijenja tijekom trajanja programa CEF2 u digitalnom sektoru;
- (b) osigurava da se u svim aktivnostima Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge uzimaju u obzir zakonodavstvo Unije u području kibersigurnosti te postojeće i buduće usklađene smjernice država članica;
- (c) promiče sinergiju i komplementarnosti između digitalnog, prometnog i energetskog sektora programa CEF2 u digitalnom sektoru utvrđivanjem područja djelovanja i doprinosom programima rada, kao i sinergiju i komplementarnosti s drugim relevantnim programima Unije.

Članak 169.

Skupina predstavnika država

Uz članak 20., predstavnici osiguravaju da zastupaju koordinirano stajalište koje odražava stajališta njihovih država izražena u:

- (a) istraživanjima i inovacijama povezanim s programom Obzor Europa;
- (b) strateškom programu uvođenja i aktivnostima uvođenja povezanim s drugim programima Unije, posebno programa CEF2 u digitalnom sektoru, ali i aktivnostima u okviru programa Digitalna Europa i programa InvestEU obuhvaćenima područjem djelovanja Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge.

Članak 170.

Sigurnost

1. Upravni odbor može, ako to smatra potrebnim, uvesti obvezu da se prije pokretanja nekog djelovanja koje financira Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge osigura da mrežni elementi koji se upotrebljavaju za eksperimentiranje ili izvođenje pilot-projekata velikih razmjera zadovolje sigurnosnu procjenu. Procjena se temelji na zakonodavstvu i politikama Unije u području kibersigurnosti te postojećim i budućim koordiniranim smjernicama država članica.

2. U vezi sa svojom zadaćom iz članka 160. točke (a), Upravni odbor savjetuje da druga tijela za financiranje na svoja djelovanja primjenjuju stavak 1. ovog članka i članak 17. stavak 2. točku (l) *mutatis mutandis*, ako to smatra primjerenim i ako je to odobreno temeljnim aktom odgovarajućeg programa Unije za financiranje.

DIO TREĆI

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 171.

Praćenje i evaluacija

1. Aktivnosti zajedničkih poduzeća podliježu stalnom praćenju i periodičnim preispitivanjima u skladu s financijskim pravilima poduzeća kako bi se osigurali najveći mogući učinak, znanstvena izvrsnost te najučinkovitije i najdjelotvornije iskorištavanje resursa. Rezultati praćenja i periodičnih preispitivanja uzimaju se u obzir pri praćenju europskih partnerstava i u evaluacijama zajedničkih poduzeća u okviru evaluacija programa Obzor Europa, kako je navedeno u člancima 50. i 52. Uredbe o programu Obzor Europa.

2. Zajednička poduzeća organiziraju stalno praćenje upravljanja svojim aktivnostima i njihove provedbe, stalno izvješćivanje o navedenome te periodična preispitivanja ostvarenja, rezultata i učinaka financiranih neizravnih djelovanja provedenih u skladu s člankom 50. Uredbe o programu Obzor Europa i Prilogom III. toj uredbi. To praćenje i izvješćivanje obuhvaćaju:

- (a) vremenski ograničene pokazatelje za potrebe godišnjeg izvješćivanja o napretku njihovih aktivnosti prema ostvarenju općih, specifičnih i operativnih ciljeva, uključujući dodatne ciljeve zajedničkih poduzeća utvrđene u dijelu drugom, kao i uz smjerove učinka utvrđene u Prilogu V. Uredbi o programu Obzor Europa;
- (b) informacije o sinergiji između djelovanja zajedničkog poduzeća i nacionalnih ili regionalnih inicijativa i politika na temelju informacija koje su primile države sudionice ili skupine predstavnika država, kao i o sinergiji s drugim programima Unije i drugim europskim partnerstvima;
- (c) informacije o stupnju uključivanja društvenih i humanističkih znanosti, omjeru između nižih i viših razina tehnološke spremnosti u suradničkom istraživanju, napretku u proširenju sudjelovanja zemalja, geografskom sastavu konzorcija u suradničkim projektima, primjeni postupka u dvije faze za podnošenje i evaluaciju, mjerama kojima je cilj olakšavanje uspostave suradnje u europskim istraživanjima i inovacijama, praksi preispitivanja evaluacije te broju i vrstama

pritužbi, razini uključivanja klimatskih pitanja i povezanih rashoda, sudjelovanju MSP-ova, sudjelovanju privatnog sektora, rodnoj zastupljenosti u financiranim djelovanjima, ocjenjivačkim povjerenstvima, odborima i savjetodavnim skupinama, stopi sufinanciranja, komplementarnom i kumulativnom financiranju iz drugih fondova Unije, vremenu potrebnom za dodjelu bespovratnih sredstava, razini međunarodne suradnje, angažmanu građana i sudjelovanju civilnog društva;

- (d) razine rashoda raščlanjene na razini projekta kako bi se omogućila posebna analiza, uključujući u odnosu na područje djelovanja;
- (e) razinu prekomjernih prijava, posebno broj prijedloga i, za svaki poziv na podnošenje prijedloga, njihov prosječni rezultat te udio prijedloga iznad i ispod pragova kvalitete;
- (f) informacije o kvantitativnim i kvalitativnim učincima poluge, među ostalim o dodijeljenim i stvarno pruženim financijskim doprinosima i doprinosima u naravi, vidljivosti i postavljanju u međunarodnom kontekstu te učinka na rizike u ulaganjima privatnog sektora povezane s istraživanjem i inovacijama;
- (g) informacije o mjerama za privlačenje novih sudionika, posebno MSP-ova, visokih učilišta i istraživačkih organizacija, te za širenje suradničkih mreža.

3. Evaluacije operacija zajedničkih poduzeća provode se pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir u ukupnim međuevaluacijama i završnim evaluacijama programa Obzor Europa i povezanom postupku donošenja odluka o programu Obzor Europa, njegovu sljedniku i drugim inicijativama koje se odnose na istraživanja i inovacije iz članka 52. Uredbe o programu Obzor Europa.

4. Komisija provodi međuevaluaciju i završnu evaluaciju svakog zajedničkog poduzeća, a one se uzimaju u obzir u evaluacijama programa Obzor Europa, kako je navedeno u članku 52. Uredbe o programu Obzor Europa. Evaluacijama se ispituje kako svako zajedničko poduzeće ispunjava svoju misiju i ciljeve, obuhvaćaju se sve aktivnosti zajedničkog poduzeća i ocjenjuju se europska dodana vrijednost zajedničkog poduzeća, njegova djelotvornost i učinkovitost, uključujući otvorenost i transparentnost, relevantnost aktivnosti koje se provode te njihova usklađenost i komplementarnost s relevantnim regionalnim i nacionalnim politikama te politikama Unije, uključujući sinergiju s drugim dijelovima programa Obzor Europa, kao što su misije, klasteri ili tematski ili posebni programi. U evaluacijama se uzimaju u obzir stajališta dionika na europskoj i nacionalnoj razini te se u njih, prema potrebi, uključuje i procjena dugoročnih znanstvenih, društvenih, gospodarskih i tehnoloških učinaka zajedničkih poduzeća iz članka 174. stavaka od 3. do 9. Evaluacije također uključuju, prema potrebi, procjenu najdjelotvornijeg načina intervencije politike za svako buduće djelovanje, kao i relevantnost i usklađenost svake moguće obnove svakog zajedničkog poduzeća s obzirom na opće prioritete politike i potporu istraživanju i inovacijama, uključujući njegov položaj u odnosu na druge inicijative koje se podupiru u okviru okvirnog programa, posebno europska partnerstva ili misije. U evaluacijama se uzima u obzir i plan za postupno ukidanje koji je donio upravni odbor u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (a.1).

5. Na temelju zaključaka međuevaluacije iz stavka 2. ovog članka Komisija može djelovati u skladu s člankom 11. stavkom 6. ili poduzeti druga odgovarajuća djelovanja.

6. Komisija može uz pomoć vanjskih neovisnih stručnjaka odabranih transparentnim postupkom provoditi daljnje evaluacije tema ili pitanja od strateške važnosti kako bi ispitala napredak zajedničkog poduzeća u odnosu na postavljene ciljeve te utvrdila čimbenike koji doprinose provedbi aktivnosti i najbolje prakse. Provedbom tih dodatnih evaluacija Komisija u cijelosti uzima u obzir učinak administrativnih aktivnosti na zajedničko poduzeće.

7. Zajednička poduzeća provode periodična preispitivanja svojih aktivnosti kako bi poslužila kao osnova za njihove međuevaluacije i završne evaluacije u okviru evaluacija programa Obzor Europa iz članka 52. Uredbe o programu Obzor Europa.

8. Periodična preispitivanja i evaluacije uzimaju se u obzir pri likvidaciji ili postupnom ukidanju zajedničkog poduzeća iz članka 45. ove Uredbe, u skladu s Prilogom III. Uredbi o programu Obzor Europa. Unutar šest mjeseci od likvidacije zajedničkog poduzeća, a najkasnije četiri godine nakon pokretanja postupka likvidacije iz članka 45. ove Uredbe, Komisija provodi završnu evaluaciju tog zajedničkog poduzeća u skladu sa završnom evaluacijom programa Obzor Europa.

9. Komisija objavljuje i dostavlja rezultate evaluacija zajedničkih poduzeća, koji uključuju zaključke evaluacije i primjedbe Komisije, Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija u okviru evaluacija programa Obzor Europa iz članka 52. Uredbe o programu Obzor Europa.

Članak 172.

Potpore države domaćina

Zajedničko poduzeće i država članica u kojoj se nalazi njegovo sjedište mogu sklopiti administrativni sporazum o povlasticama i imunitetima te drugim oblicima potpore koju ta država članica treba pružiti dotičnom zajedničkom poduzeću.

Članak 173.

Početa djelovanja

1. Komisija je odgovorna za uspostavu i početni rad Zajedničkog poduzeća za globalno zdravlje EDCTP3 i Zajedničkog poduzeća za pametne mreže i usluge dok ona ne steknu operativnu sposobnost za izvršenje vlastitog proračuna. Komisija provodi sva potrebna djelovanja u suradnji s drugim članovima i uz uključenost nadležnih tijela tih zajedničkih poduzeća.

2. Za potrebe stavka 1.:

- (a) dok izvršni direktor ne preuzme dužnosti nakon što ga je imenovao upravni odbor u skladu s člankom 18. stavkom 2., Komisija može odrediti dužnosnika Komisije koji će djelovati kao privremeni izvršni direktor i obavljati dužnosti izvršnog direktora;
- (b) odstupajući od članka 17. stavka 2. točke (h), privremeni izvršni direktor izvršava relevantne ovlasti tijela nadležnog za imenovanja u pogledu svih radnih mjesta koja treba popuniti prije nego što izvršni direktor preuzme svoje dužnosti u skladu s člankom 18. stavkom 2.;
- (c) Komisija može privremeno dodijeliti određeni broj svojih dužnosnika.

3. Privremeni izvršni direktor može, nakon odobrenja upravnog odbora, odobriti sva plaćanja koja su pokrivena odobrenim sredstvima iz godišnjeg proračuna zajedničkih poduzeća iz stavka 1. te sklapati sporazume, odluke i ugovore, uključujući ugovore o zapošljavanju, nakon što zajednička poduzeća donesu plan radnih mjesta.

4. Privremeni izvršni direktor uz suglasnost novog izvršnog direktora i podložno odobrenju upravnog odbora određuje datum od kojeg će se smatrati da dotično zajedničko poduzeće ima sposobnost za izvršavanje vlastitog proračuna. Od tog datuma Komisija više ne preuzima obveze i ne izvršava plaćanja za aktivnosti tog zajedničkog poduzeća.

Članak 174.

Odredbe o stavljanju izvan snage i prijelazne odredbe

1. Uredbe (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014 stavljaju se izvan snage.

2. Djelovanja koje su započeta ili nastavljena u skladu s uredbama iz stavka 1. i financijske obveze povezane s takvim djelovanjima nastavljaju se uređivati tim uredbama do njihova završetka.

3. Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća za bioindustriju osnovanog Uredbom (EU) br. 560/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
4. Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća „Clean Sky 2” osnovanog Uredbom (EU) br. 558/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
5. Zajedničko poduzeće za čisti vodik preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2 osnovanog Uredbom (EU) br. 559/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
6. Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća Shift2Rail osnovanog Uredbom (EU) br. 642/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
7. Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje preuzima, kao pravni i univerzalni sljednik Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativne lijekove 2 osnovanog Uredbom (EU) br. 557/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
8. Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća ECSEL osnovanog Uredbom (EU) br. 561/2014 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
9. Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 preuzima, kao univerzalni pravni sljednik Zajedničkog poduzeća SESAR osnovanog Uredbom (EZ) br. 219/2007 koje zamjenjuje i nasljeđuje, sve ugovore, uključujući ugovore o radu i sporazume o bespovratnim sredstvima, obveze i stečenu imovinu.
10. Ova Uredba ne utječe na prava i obveze osoblja zaposlenog u skladu s uredbama iz stavka 1.
11. Izvršnim direktorima imenovanima na temelju uredbama iz stavka 1. ovog članka tijekom preostalog mandata dodjeljuje se funkcija izvršnog direktora u skladu s ovom Uredbom, s učinkom od dana stupanja na snagu ove Uredbe. Ostali uvjeti ugovora ostaju nepromijenjeni.
12. Upravni odbor svakog zajedničkog poduzeća na svojem prvom sastanku donosi niz odluka koje je donio upravni odbor prethodnih zajedničkih poduzeća iz stavaka od 3. do 9. koje se nastavljaju primjenjivati na dotično zajedničko poduzeće osnovano ovom Uredbom.
13. Međuevaluacije iz članka 171. stavka 2. uključuju završnu evaluaciju prethodnih zajedničkih poduzeća iz stavaka od 3. do 9. ovog članka.
14. Sva neiskorištena odobrena sredstva u skladu s uredbama iz stavka 1. prenose se odgovarajućem zajedničkom poduzeću osnovanom ovom Uredbom. Sva neiskorištena i na taj način prenesena odobrena sredstva za poslovanje najprije se upotrebljavaju za pružanje financijske potpore neizravnim djelovanjima pokrenutima u okviru programa Obzor 2020. Preostala odobrena sredstva za poslovanje mogu se upotrijebiti za neizravna djelovanja pokrenuta na temelju ove Uredbe. Ako se takva odobrena sredstva za poslovanje upotrebljavaju za neizravna djelovanja pokrenuta na temelju ove Uredbe, ona se uračunavaju prilikom određivanja financijskog doprinosa koji Unija daje odgovarajućem zajedničkom poduzeću na temelju ove Uredbe.

Članak 175.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. studenoga 2021.

Za Vijeće

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

PRILOG I.

Članovi osnivači Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo

1. Aciturri Aeronáutica S.L.U., registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: BU12351), s registriranim sjedištem na adresi P.I. Bayas, calle Ayuelas, 22, 09200, Miranda de Ebro (Burgos), Španjolska;
2. Aernnova Aerospace SAU, registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: VI6749), s registriranim sjedištem na adresi Parque Tecnológico de Álava, C/Leonardo da Vinci num. 13, Miñano (Álava), Španjolska;
3. Airbus SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 383474814), s registriranim sjedištem na adresi 2 Rond-Point Emile Dewoitine, 31707 Blagnac, Francuska;
4. Centro Italiano Ricerche Aerospaziali SCPA (CIRA), registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: 128446), s registriranim sjedištem na adresi Via Maiorise 1, Capua-Caserta 81043, Italija;
5. Dassault Aviation SA, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 712042456), s registriranim sjedištem na adresi 9, Rond-Point des Champs-Élysées Marcel-Dassault, 78008 Pariz, Francuska;
6. Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: VR2780), s registriranim sjedištem na adresi Linder Höhe, 51147 Köln, Njemačka;
7. Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der Angewandten Forschung e.V., registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: VR4461), s registriranim sjedištem na adresi 27C, Hansastrasse, 80686 München, Njemačka;
8. Fokker Technologies Holding BV, registriran u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 50010964), s registriranim sjedištem na adresi Industrieweg 4, 3351 LB Papendrecht, Nizozemska;
9. GE Avio S.r.l., registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: 1170622CF10898340012), s registriranim sjedištem na adresi Via I Maggio 99, Rivalta di Torino (TO), Italija;
10. GKN Aerospace, Sweden AB, registriran u skladu sa švedskim pravom (registracijski broj: 5560290347), s registriranim sjedištem na adresi Flygmotorvägen 1, SE-461 81 Trollhättan, Švedska;
11. Honeywell International s.r.o., registriran u skladu s češkim pravom (registracijski broj: 27617793), s registriranim sjedištem na adresi V Parku 2325/18, 148 00 Praha 4 – Chodov, Prag, Češka;
12. Industria de Turbo Propulsores S.A.U., registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: BI5062), s registriranim sjedištem na adresi Parque Tecnológico, Edificio 300, 48170 Zamudio, Španjolska;
13. Leonardo SpA, registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: 7031), s registriranim sjedištem na adresi Piazza Monte Grappa 4, 00195 Rim, Italija;
14. Liebherr-Aerospace & Transportation SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 552016834), s registriranim sjedištem na adresi 408 avenue des Etats-Unis, 31016 Toulouse Cedex 2, Francuska;
15. Lufthansa Technik AG, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB 56865), s registriranim sjedištem na adresi Weg beim Jäger 193, 22335 Hamburg, Njemačka;
16. Łukasiewicz Research Network – zrakoplovni institut, registriran u skladu s poljskim pravom (registracijski broj: 387193275), s registriranim sjedištem na adresi Al. Krakowska 110/114, 02-256 Varšava, Poljska;
17. MTU Aero Engines AG, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB 157206), s registriranim sjedištem na adresi Dachauer Str. 665, 80995 München, Njemačka;
18. National Institute for Aerospace Research (INCAS), registriran u skladu s rumunjskim pravom (registracijski broj: J40649215071991), s registriranim sjedištem na adresi B-dul Iuliu Maniu no. 220, sect 6, 061126 Bukurešt, Rumunjska;
19. Office National d'Etudes et de Recherches Aéropatiales (ONERA), registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 775722879), s registriranim sjedištem na adresi BP 80100 – 91123 Palaiseau, Francuska;

20. Piaggio Aero Industries, registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: 903062), s registriranim sjedištem na adresi Viale Generale Disegna, 1, 17038 Villanova d'Albenga, Savona, Italija;
 21. Pipistrel Vertical Solutions d.o.o., registriran u skladu sa slovenskim pravom (registracijski broj: 7254466000), s registriranim sjedištem na adresi Vipavska cesta 2, SI-5270 Ajdovščina, Slovenija;
 22. Rolls-Royce Deutschland Ltd & Co KG, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRA 2731P), s registriranim sjedištem na adresi Eschenweg 11, Dahlewitz, 15827 Blankenfelde-Mahlow, Njemačka;
 23. Safran, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 562082909), s registriranim sjedištem na adresi 2, Bvd. du General Martial-Valin, 75015 Pariz, Francuska;
 24. Stichting Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium, registriran u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 41150373), s registriranim sjedištem na adresi Anthony Fokkerweg 2, 1059 CM Amsterdam, Nizozemska;
 25. Thales AVS France SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 612039495), s registriranim sjedištem na adresi 75-77 Avenue Marcel Dassault, 33700 Mérignac, Francuska;
 26. United Technologies Research Centre Ireland, Ltd, registriran u skladu s irskim pravom (registracijski broj: 472601), s registriranim sjedištem na adresi Fourth Floor, Penrose Business Centre, Penrose Wharf, Cork T23 XN53, Irska;
 27. University of Patras, registriran u skladu s grčkim pravom (registracijski broj: EL998219694 (PDV)), s registriranim sjedištem na adresi University Campus, 26504 Rio Achaia, Grčka;
-

PRILOG II.

Članovi osnivači Zajedničkog poduzeća za europsku željeznicu

1. Administrador de Infraestructuras Ferroviarias (ADIF), Entidad Pública Empresarial, javno trgovačko društvo registrirano u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: Q2801660H), s registriranim sjedištem na adresi Calle Sor Ángela de la Cruz, 3, 28020 Madrid, Španjolska;
2. Alstom Transport SA, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj 389191982), s registriranim sjedištem na adresi 48, rue Albert Dhahenne, 93482 Saint-Ouen, Francuska;
3. ANGELRAIL, konzorcij koji predvodi MER MEC S.p.A., registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: 05033050963), s registriranim sjedištem na adresi Via Oberdan 70, 70043 Monopoli (BA), Italija;
4. AŽD Praha s.r.o., registriran u skladu s češkim pravom (registracijski broj: 48029483), s registriranim sjedištem na adresi Žirovnická 3146/2, Záběhlice, 106 00, Praha 10, Češka
5. Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, S.A. (CAF), registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: svezak 983, Folio 144, broj lista SS-329, unos 239^a), s registriranim sjedištem na adresi calle José Miguel Iturriz n° 26, 20200, Beasain (Gipuzkoa), Španjolska;
6. Asociación Centro Tecnológico CEIT, registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: 28/1986 Registrar udruženja vlade autonomne zajednice Baskije), s registriranim sjedištem na adresi Paseo Manuel Lardizabal, n° 15. Donostia-San Sebastián, Španjolska;
7. České dráhy, a.s., registriran u skladu s češkim pravom (registracijski broj: 70994226, upisan u Trgovački registar koji vodi Općinski sud u Pragu, odjeljak B, unos 8039), s registriranim sjedištem na adresi Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1, Češka;
8. Deutsche Bahn AG, Njemačka;
9. Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: VR 2780 pri Amtsgericht Bonn), s registriranim sjedištem na adresi Linder Höhe, 51147 Köln, Njemačka;
10. European Smart Green Rail Joint Venture (eSGR JV), zastupan po Centro de Estudios de Materiales y Control de Obra S.A (CEMOSA), registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: A-29021334), s registriranim sjedištem na adresi Benaque 9, 29004 Málaga, Španjolska;
11. Faiveley Transport SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj 323288563 RCS Nanterre), s registriranim sjedištem na adresi 3, rue du 19 mars 1962, 92230 Gennevilliers, Francuska;
12. Ferrovie dello Stato Italiane S.p.A. (FSI), registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: R.E.A. 962805), s registriranim sjedištem na adresi piazza della Croce Rossa 1, 00161 Rim, Italija;
13. Hitachi Rail STS S.p.A., registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: R.E.A. GE421689), s registriranim sjedištem u Genovi, Italija;
14. INDRA SISTEMAS S.A & PATENTES TALGO S.L.U.

INDRA SISTEMAS S.A., registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: A-28599033), s registriranim sjedištem na adresi Avenida de Bruselas n° 35, 28108 Alcobendas, Madrid, Španjolska;

PATENTES TALGO S.L.U., registriran u skladu sa španjolskim pravom (registracijski broj: B-84528553), s registriranim sjedištem na adresi Paseo del tren Talgo, n° 2, 28290 Las Rozas de Madrid, Madrid, Španjolska;
15. Jernbanedirektoratet (Norwegian Rail Directorate), Oslo, Norveška;
16. Knorr-Bremse Systems für Schienenfahrzeuge GmbH, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB91181), s registriranim sjedištem na adresi Moosacher Str. 80, 80809 München, Njemačka;
17. Österreichische Bundesbahnen-Holding Aktiengesellschaft (ÖBB-Holding AG), registriran u skladu s austrijskim pravom (registracijski broj: FN 247642f), s registriranim sjedištem na adresi Am Hauptbahnhof 2, 1100 Beč, Austrija;

18. Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna (PKP), registriran u skladu s poljskim pravom (registracijski broj: 0000019193), s registriranim sjedištem na adresi Al. Jerozolimskie 142 A, 02-305 Varšava, Poljska;
 19. ProRail B.V. & NS Groep N.V.
ProRail B.V., registriran u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 30124359), s registriranim sjedištem u Utrechtu (PIC broj: 998208668), Nizozemska;
NS Groep N.V., registriran u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 30124358), s registriranim sjedištem u Utrechtu (PIC broj: 892354217), Nizozemska;
 20. Siemens Mobility GmbH, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB 237219), s registriranim sjedištem na adresi Otto-Hahn-Ring 6, München, Njemačka;
 21. Société nationale SNCF, société anonyme, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 552049447), s registriranim sjedištem na adresi 2 Place aux Étoiles, 93200 Saint-Denis, Francuska;
 22. Strukton Rail Nederland B.V., registriran u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 30139439 Trgovačka komora Utrecht), Nizozemska;
 23. THALES SIX GTS France SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 383470937), s registriranim sjedištem na adresi 4 Avenue des Louvresses, 92230 Gennevilliers, Francuska;
 24. Trafikverket, tijelo javnog sektora registrirano u skladu sa švedskim pravom (registracijski broj: 202100-6297), s registriranim sjedištem na adresi 781 89 Borlänge, Švedska;
 25. voestalpine Railway Systems GmbH, registriran u skladu s austrijskim pravom (registracijski broj: FN 126714w), s registriranim sjedištem na adresi Kerpelystrasse 199, 8700 Leoben, Austrija;
-

PRILOG III.

Članovi osnivači Zajedničkog poduzeća za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3

1. Aeroporti di Roma SpA, društvo osnovano u skladu s talijanskim pravom, podložno upravljanju i koordinaciji društva Atlantia SpA, s registriranim sjedištem na adresi Via Pier Paolo Racchetti 1, Fiumicino (Rim), Italija, porezna oznaka i broj u Rimskom poslovnom i trgovačkom registru: 13032990155;
2. AENA Sociedad Mercantil Estatal, Sociedad Anónima (AENA S.M.E.S.A), registriran u skladu sa španjolskim pravom (službeni registracijski i porezni broj (C.I.F.): A-86212420), s registriranim sjedištem na adresi Calle Peonias 12, 28042, Madrid, Španjolska. Broj telefona: +34913211000;
3. AEROPORTS DE PARIS, Société Anonyme, registriran u skladu s francuskim pravom (službeni registracijski broj: RCS Bobigny B 552016628), s registriranim sjedištem na adresi 1 Rue de France, 93290 Tremblay en France, Francuska;
4. Société Air France SA, registriran u skladu s francuskim pravom, 420495178 RCS Bobigny, 45 rue de Pariz, 95747 Roissy-CDG, Francuska, FR 61420495178;
5. Air Navigation Services of the Czech Republic (ANS CR), državno poduzeće, osnovano i organizirano u skladu s češkim pravom, s registriranim sjedištem na adresi Navigační 787, 252 61 Jeneč, Češka, identifikacijski broj poduzeća: 497 10 371, PDV identifikacijski broj: CZ699004742, upisan u Trgovački registar kojim upravlja Općinski sud u Pragu, odjeljak A, unos 10771;
6. Airbus SAS, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 383474814 R.C.S. Toulouse), s registriranim sjedištem na adresi 2 Rond Point Émile Dewoitine, 31700 Blagnac, Francuska;
7. Airtel ATN Limited, registriran u skladu s irskim pravom (registracijski broj: 287698), s registriranim sjedištem na adresi 2 Harbour Square, Crofton Road, Dun Laoghaire, County Dublin, A96 D6RO, Irska;
8. Alliance for New Mobility Europe (AME), neprofitna organizacija („Association sans but lucratif/Vereniging zonder winstoogmerk”), registrirana u skladu s belgijskim pravom (registracijski broj: 0774.408.606), s registriranim sjedištem na adresi 227, rue de la Loi, 1000 Bruxelles, Belgija;
9. Athens International Airport S.A, registriran u skladu s grčkim pravom (službeni registracijski broj u Općem elektroničkom registru trgovačkih društava: G.E.MI 2229601000), s registriranim poslovnim prostorima na adresi Spata Attica, Grčka, poštanski broj 19019;
10. Austro Control Österreichische Gesellschaft für Zivilluftfahrt mit beschränkter Haftung, društvo s ograničenom odgovornošću, registrirano u skladu s austrijskim pravom (registracijski broj: 71000 m), s registriranim sjedištem na adresi Wagramer Strasse 19, A-1220 Beč, Austrija;
11. Brussels Airport Company NV/SA, društvo s ograničenom odgovornošću koje je osnovano i postoji u skladu s belgijskim pravom, registrirano pri tijelu Crossroads Bank of Enterprises pod brojem 0890.082.292, s registriranim sjedištem na adresi Auguste Reyerslaan 80, 1030 Bruxelles, Belgija;
12. Boeing Aerospace Spain, SL, registriran u skladu sa španjolskim pravom (PDV broj: B-83053835), s registriranim sjedištem na adresi Avenida Sur del Aeropuerto de Barajas 38, Madrid, 28042, Španjolska;
13. Državno poduzeće „Air traffic services authority” (BULATSA), državno poduzeće registrirano u skladu s bugarskim pravom (registracijski broj: 000697179), s registriranim sjedištem na adresi 1 Brussels blvd, 1540 Sofija, Bugarska;
14. Centro Italiano Ricerche Aerospaziali C.I.R.A. SCpA, registriran u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: CE-128446), s registriranim sjedištem na adresi Via Maiorise snc, 81043 Capua (CE), Italija;
15. Croatia Control Ltd, (CCL), registriran u skladu s hrvatskim pravom (registracijski broj: 080328617), s registriranim sjedištem na adresi Rudolfa Fizira 2, Velika Gorica, Hrvatska;
16. Deutsche Lufthansa AG; registriran u skladu s njemačkim pravom, Okružni sud u Kölnu HRB 2168, Venloer Str. 151 – 153, D-50672 Köln, Njemačka, DE 122652565;
17. Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: VR 2780 pri tijelu Amtsgericht Bonn), s registriranim sjedištem na adresi Linder Höhe, 51147 Köln, Njemačka;

18. DFS Deutsche Flugsicherung GmbH, registriran u skladu s privatnim pravom (registracijski broj: HRB 34977), s registriranim sjedištem u Langenu (Hessen), Njemačka;
19. Francuska država – Ministarstvo za ekološku tranziciju, Direction générale de l'aviation civile (DGAC), Direction des services de la navigation aérienne (DSNA), registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: SIREN 120 064 019 00074), s registriranim sjedištem na adresi 50 rue Henry Farman, 75720 Pariz Cedex 15, Francuska;
20. Drone Alliance Europe, neprofitna organizacija („Association sans but lucratif/Vereniging zonder winstoogmerk”), registrirana u skladu s belgijskim pravom (registracijski broj: 0693.860.794), s registriranim sjedištem na adresi rue Breydel 34 – 36, 1040 Bruxelles, Belgija;
21. Droniq GmbH, registriran u skladu s njemačkim pravom, Ginnheimer Stadtweg 88, 60431 Frankfurt, Njemačka, Amtsgericht Frankfurt na Majni, HRB 115576, DE324815501;
22. easyJet Europe Airline GmbH, registriran u skladu s austrijskim pravom (registracijski broj: FN 452433 v), s registriranim sjedištem na adresi Wagramer Strasse 19, IZD Tower, 11. Stock, 1220 Beč, Austrija;
23. Ecole Nationale de l'Aviation Civile (ENAC), registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: n°193 112 562 00015), s registriranim sjedištem na adresi 7 avenue Edouard Belin, CS 54005 – 31055 TOULOUSE cedex 4, Francuska;
24. ENTIDAD PUBLICA EMPRESARIAL ENAIRE, javni poslovni subjekt registriran u skladu sa Zakonom 4/1990 od 29. lipnja i Zakonom 18/2014 od 15. listopada, PDV identifikacijski broj: Q2822001J, s registriranim sjedištem na adresi Parque Empresarial las Mercedes. Edificio n°2 Avda. de Aragón, 330. 28022 Madrid, Španjolska;
25. ENAV S.p.A., dioničko društvo registrirano u skladu s talijanskim pravom (registracijski broj: R.E.A. 965162), s registriranim sjedištem na adresi Via Salaria, 716 – 00138 Rim, Italija;
26. Flughafen München GmbH, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB 5448, Lokalni sud u Münchenu), s registriranim sjedištem na adresi Nordallee 25, 85356 München-Flughafen, Njemačka;
27. Frequentis AG, registriran u skladu s austrijskim pravom (registracijski broj: FN 72115 b), s registriranim sjedištem na adresi Innovationsstraße 1, 1100 Beč, Austrija;
28. Honeywell International s.r.o., registriran u skladu s češkim pravom (identifikacijski broj: 276 17 793), s registriranim sjedištem na adresi V Parku 2325/16, 148 00 Praha 4, Češka;
29. HungaroControl, mađarsko društvo s ograničenom odgovornošću za usluge u zračnoj plovidbi, registrirano u skladu s mađarskim pravom (registracijski broj: 01-10-045570), s registriranim sjedištem na adresi Igló utca 33 – 35, 1185 Budimpešta, Mađarska;
30. Indra Sistemas, S.A., registriran u skladu sa španjolskim pravom (porezni identifikacijski broj: A-28599033), registriran u Registru trgovačkih društava Madrid u svesku 5465 općenito, 4554 odjeljka 3. Knjige poduzeća, Folio 80, broj lista 43677, 1. unos, s registriranim sjedištem na adresi Avenida de Bruselas, NUM 35, 28108 Alcobendas, Madrid;
31. Irish Aviation Authority (IAA), registriran u skladu s irskim pravom (registracijski broj: 211082), s registriranim sjedištem na adresi The Times Building, 11 – 12 D'Olier Street, Dublin 2, Irska;
32. Københavns Lufthavne A/S, registriran u skladu s danskim pravom (službeni registracijski broj: CVR 14707204), s registriranim sjedištem na adresi Lufthavnsboulevard 6, 2770 Kastrup;
33. L'OFFICE NATIONAL D'ÉTUDES ET DE RECHERCHES AÉROSPATIALES (ONERA), francuska agencija (Établissement public à caractère industriel et commercial), registrirana u skladu s francuskim pravom u registru trgovačkih društava Évry (broj 775722879), s registriranim sjedištem na adresi: BP 80100 – FR-91123 Palaiseau Cedex – Francuska;
34. Leonardo Società per azioni; skraćeni naziv: Leonardo S.p.A., registriran u skladu s talijanskim pravom (porezna oznaka i registracijski broj: 00401990585), s registriranim sjedištem na adresi Piazza Monte Grappa 4, 00195 Rim, Italija;
35. Letiště Praha, a. s. („Praška zračna luka”), dioničko društvo registrirano u skladu s češkim pravom, registracijski broj: 28244532, s registriranim sjedištem na adresi K Letišti 6/1019, Praha 6, Češka;

36. Luftfartsverket (LFV), registriran u skladu sa švedskim pravom (registracijski broj: 202195-0795), s registriranim sjedištem na adresi Hospitalsgatan 30, S-601 79 Norrköping, Švedska;
37. Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), javno tijelo osnovano nizozemskim Zakonom o zrakoplovstvu, registrirano u skladu s nizozemskim pravom (registracijski broj: 34367959), s registriranim sjedištem na adresi Stationsplein ZuidWest 1001, 1117 CV Schiphol, Nizozemska;
38. NAVEGAÇÃO AÉREA DE PORTUGAL – NAV Portugal E.P.E, registriran u skladu s portugalskim pravom (registracijski broj: 504448064), s registriranim sjedištem na adresi Rua D, Edifício 121, Aeroporto de Lisboa, 1700-008 Lisboa, Portugal;
39. NAVIAIR, registriran u skladu s danskim pravom, uključujući Zakon o Naviairu od 26. svibnja 2010. (registracijski broj: 26059763), s registriranim sjedištem na adresi Naviair Allé 1 2770 Kastrup, Danska;
40. Stichting Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), zaklada u skladu s nizozemskim pravom, registracijski broj pri Trgovačkoj komori: 41150373, s registriranim sjedištem na adresi Anthony Fokkerweg 2, 1059 CM Amsterdam, Nizozemska;
41. Pipistrel Vertical Solutions d.o.o., registriran u skladu sa slovenskim pravom (registracijski broj: 7254466000), s registriranim sjedištem u Ajdovščini, Slovenija;
42. Poljska agencija za usluge u zračnoj plovidbi PANSA, državni pravni subjekt, organizirana i djeluje u skladu sa Zakonom od 8. prosinca 2006. o Poljskoj agenciji za usluge u zračnoj plovidbi, broj u nacionalnom poslovnom registru: 140886771, porezni identifikacijski broj: 5222838321, sa sjedištem na adresi Wieżowa 8, 02-147 Warszawa, Poljska;
43. Régie autonome „Rumunjska uprava za usluge zračnog prometa” – ROMATSA, državni pravni subjekt registriran pri Uredu rumunjskog trgovačkog registra pod br. J40/1012/1991, porezna oznaka RO1589932, sa sjedištem na adresi 10, Ion Ionescu de la Brad Blvd., 013813, Bukurešt, Rumunjska;
44. Ryanair Holdings plc, registriran u skladu s irskim pravom s registriranim sjedištem na adresi Ryanair Dublin Office, Airside Business Park, Swords, County Dublin, Irska, registracijski broj: 249885;
45. Saab AB (javni), registriran u skladu sa švedskim pravom (registracijski broj: 556036-0793), s registriranim sjedištem na adresi 581 88 Linköping, Švedska;
46. SAFRAN, registriran u skladu s francuskim pravom (registracijski broj: 562082909 R.C.S. Pariz), s registriranim sjedištem u Parizu, Francuska;
47. SINTEF AS, neprofitna organizacija za istraživanje i tehnologiju, registrirana u skladu s norveškim pravom (registracijski broj: 919303808), s registriranim sjedištem na adresi Strindvegen 4, 7034 TRONDHEIM, Norveška;
48. SCHIPHOL NEDERLAND BV, registriran u skladu s nizozemskim pravom (broj pri Trgovačkoj komori: 34166584), s registriranim sjedištem na adresi SHG, Evert van de Beekstraat 202, 1118 CP Schiphol, Nizozemska;
49. Societa per Azioni Esercizi Aeroportuali (S.E.A), službeni registracijski broj: 00826040156, s registriranim sjedištem na adresi Aeroporto Milano Linate, Segrate, 20090, Italija, PDV identifikacijski broj: 00826040156;
50. SWEDAVIA AB, dioničko društvo registrirano u skladu sa švedskim pravom 14. prosinca 2009. pod službenim registracijskim brojem 556797-0818, s registriranim sjedištem na adresi 190 45 Stockholm-Arlanda, Sigtuna;
51. THALES AVS SAS FRANCE, Société simplifiée par actions, registriran u skladu s francuskim Zakonom THALES AVS (registracijski broj: RCS Bordeaux 612039495), s registriranim sjedištem na adresi 73 – 75 Avenue Marcel Dassault, 33700 Mérignac, Francuska;
52. THALES LAS FRANCE SAS, registriran u skladu s francuskim zakonom (registracijski broj: 319159877), s registriranim sjedištem na adresi 2, Avenue Gay Lussac, 78990 Elancourt, Francuska;
53. United Technologies Research Centre Ireland Limited, registriran u skladu s irskim pravom (registracijski broj: 472601), s registriranim sjedištem na adresi Penrose Business Centre, Penrose Wharf, Cork, Irska;

54. Volocopter GmbH, registriran u skladu s njemačkim pravom (registracijski broj: HRB 702987), s registriranim sjedištem na adresi Zeiloch 20, 76646 Bruchsal, Njemačka;
 55. VTT Technical Research Centre of Finland Ltd, registriran u skladu s finskim pravom (registracijski broj: 2647375-4), s registriranim sjedištem u Espoou, Finska i registriranom adresom P.O. Box 1000, FI-02044 VTT, Finska.
-